Viaţa studenţească

REVISTĂ A ASOCIAŢIILOR STUDENŢILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA Nr. 36 ● Miercuri 23 X 1968 ● 16 pagini ● 0,50 lei

ATENEUL - O METAFORĂ A IDEII

Dinamica fenomenelor vieţii cere un raport proporţional în cadrul eforturilor şi activităţilor spirituale. Cultul informării şi implicit al formării multilaterale în universitate s-a materializat, celebrat prin cursuri variate, uneori e adevărat birocratice, şi prin manifestări înşirate pe coordonata : informări politice, conferinţe, simpozioane, cenacluri... Cluburile şi casele de cultură caută să compenseze adeseori didacticist, dar printr-o oarecare spontaneitate şi lejeritate, cunoştinţele de cultură profesională cu elemente de cultură universală. O sinteză a formelor variate de lucru cu inteligenţa tînărului intelectual pentru coordonarea fundamentală şi logică a formării lui era necesară. Această sinteză o realizează în sfîrşit organizaţiile de tineret din universitate şi o înglobează sub titlul generic, academic de ATENEU, titlul semnificînd ideea de forum al cunoaşterii şi înţelepciunii. Se ştie că în antichitate **atheneu** era sanctuarul zeiţei Athena, cea care s-a născut din ţeasta lui Zeus şi a cărei emblemă era bufniţa cu ochii răscolind întunericul. Formula de ateneu adaptată la legile moderne ale civilizaţiei nu se impune prin proceduri birocratice, ea este cerută de viaţa însăşi, de realităţile cotidiene studenţeşti. Se vrea un fel „universitate populară" dar depăşeşte cadrul strîmt al conferinţelor de popularizare urmate de filme şi al curiozităţilor de agrement. Ateneul studenţesc, prin secţiile sale de filozofie, politică, ştiinţă, cultură şi artă va deveni o prezenţă nu numai abstractă sau de rezonanţă antică doar atunci cînd se va concretiza şi structura pe principalele preocupări de actualitate ale studenţilor şi va răspunde necesităţii lor de informare şi de dezbatere de idei. Atunci, în cadrul secţiilor ateneului, studentul trebuie să-şi desăvîrşească fizionomia politică şi intelectuală, să fie cu toate antenele sensibilităţii şi lucidităţii pe recepţie continuă, să înveţe să discute, să polemizeze cu curaj şi cu argumente pe orice temă a reflexiei şi introspecţiei umane. Dacă ateneul se va reduce la simple împărţiri rigide pe secţii şi specialităţi completînd schematic orarul universitar, dacă activitatea acestui forum de politică, filozofie, ştiinţă şi artă se va manifesta doar prin prelegeri şi conferinţe, mai mult sau mai puţin academice sau vulgarizatoare, şi nu va oferi condiţii de a discuta liber, de a face în mod democratic schimb de opinii şi de idei, iniţiativa se va compromite. **E bine ca programul unui ateneu studenţesc să fie jalonat pe o gamă variată de probleme, insistîndu-se în zona preocupărilor politice şi ideologice care frămîntă marea masă de studenţi.** Ateneele studenţeşti trebuie să ofere în sfîrşit cadrul realist şi intelectual al informărilor şi colocviilor colective, libere, unde studenţii să ajungă la adevărurile vremii pe calea propriilor raţionamente, convingîndu-se de idei prin luptă de idei.

Organizate pe institute sau pe centre universitare mai mici, înglobînd în conducerea lor proeminenţe ale vieţii universitare şi apelînd la personalităţi de prestigiu, ateneele studenţeşti cunosc de la inaugurarea lor o popularitate şi o afluenţă de bun augur.

Revista noastră îşi propune să publice în coloanele sale opiniile studenţilor şi cadrelor didactice despre profilul şi structura ateneelor studenţeşti, să analizeze în ce măsură acestea corespund intereselor studenţilor şi la ce nivel calitativ intelectual îşi desfăşoară activitatea.

Adrian DOHOTARU

Organizaţia NOASTRĂ şi problemele NOASTRE

În toate institutele de învăţămînt superior din ţară se desfăşoară în aceste zile adunările de dări de seamă şi alegeri ale organizaţiilor U.T.C.

Semnificaţia majoră a acestor adunări este dată de participarea largă, deschisă, a tuturor membrilor organizaţiilor U.T.C. la dezbaterea activă a problemelor care îi preocupă, de spiritul profund democratic în care se desfăşoară.

Ceea ce caracterizează, pe de altă parte, adunările studenţilor utecişti, este continua extindere a sferei lor de preocupări, în special în ceea ce priveşte procesul de învăţămînt, hotărîrea fermă a organizaţiilor U.T.C. de a contribui efectiv la îndeplinirea măsurilor adoptate în vederea îmbunătăţirii învăţămîntului superior.

În dorinţa de a ne edifica asupra modului în care problemele generale precum şi cele specifice ale organizaţiilor U.T.C. şi ale studenţilor sînt dezbătute în adunările de dări de seamă şi alegeri am luat parte la unele dintre acestea, am discutat cu numeroşi studenţi, cadre didactice şi activişti ai organizaţiilor respective.

Maturitate şi dinamism

Acestea sînt cele două constante care pot caracteriza optim activitatea uteciştilor din Facultatea de silvicultură a Institutului politehnic Braşov.

O adunare vie, activă, care nu aducea nici pe departe cu o şedinţă ci, mai degrabă, cu o manifestaţie.

Ovidiu PĂUN
Fl. POPESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

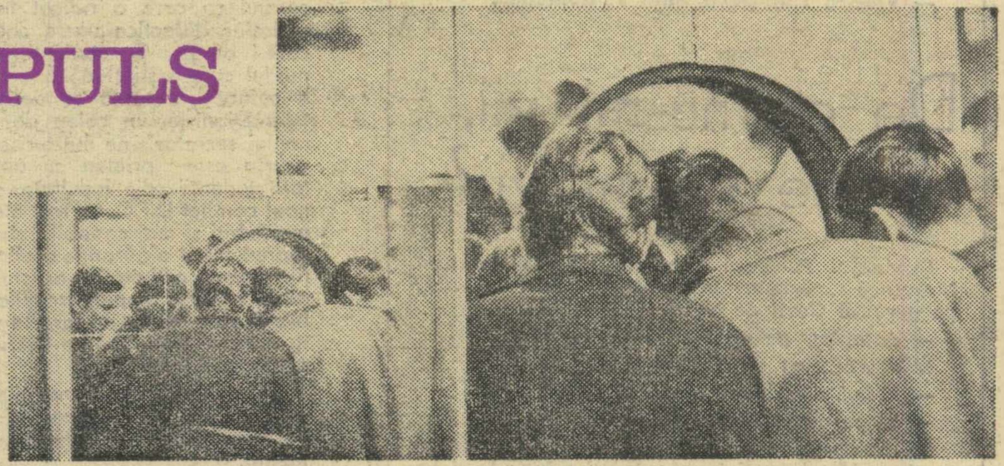
PULS

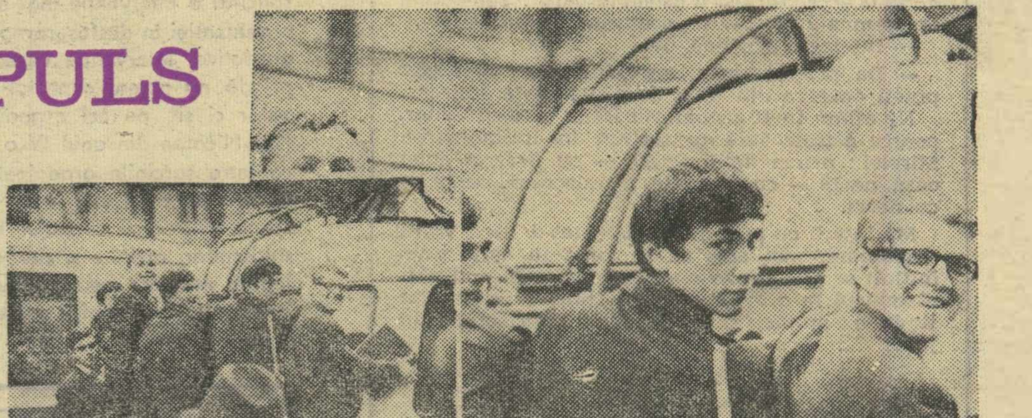
PULS

PULS

PULS

1. REPETIŢIE LA BAR

O ultimă „repetiţie" pentru excelenta premieră de luni seara a barului studenţilor politehnişti, care se găseşte, după cum glăsuia o baladă apocrifă, „pe Dîmboviţa-n jos, pe un mal frumos".

2. ORA 10,30, ORĂ DE GRAŢIE

Ultima întîlnire în Cişmigiu a Mariei Oprea de la Psihologie şi a lui Stelian Grosu de la Politehnică. În general, o întîlnire, cînd e ultima, e tristă. Fotografia dovedeşte oarecum contrariul. Prin urmare, dacă nu e despărţire, e nuntă.

Noutatea — fiindcă nunţi studenţeşti s-au mai văzut — constă în aceea că ambii au intrat în anul I abia de cîteva zile.

3. SPECTACOLELE SĂPTĂMÎNII

Aglomeraţie la casa cinematografului Capitol. Nu mai sînt bilete studenţeşti ! Discuţie de rigoare : că „au fost şi s-au vîndut", că „trebuie să daţi mai multe cu reducere", etc. Lucru de înţeles. Ce nu reuşim să înţelegem e altceva : cam ce motive are un om destul de educat ca să risipească două ore la un film de calitatea „Veşnicului întîrziat". Şi asta la 8.30 dimineaţa cînd se spune că omul are mintea cea mai limpede.

4. MARE CONCURS-GHICITOARE

Datele concursului sînt următoarele : Orele 11,30 în apropierea Gării de Nord. Sfîrşitul unui curs la Politehnică.

Întrebare :

Cu ce se îndeletnicesc colegii din fotografie ?

1. Fac oră de practică la... Rezistenţa materialelor ?

2. Oră de practică la cursul de... Drumuri ?

3. Tentativă de record mondial la proba „Cîţi pe-o bară" ?

4. Concurs de ambiţie cu I.T.B.-ul şi organele de circulaţie ?

Pentru răspunsul exact redacţia anunţă un premiu de 100—150 lei, rugîndu-l totodată pe fericitul cîştigător să-i depună pentru un fond special de amenzi probabile care-i va purta numele.

INSTANTANEE

Fixarea cunoştinţelor

Grozăveşti, ora 20,30. O seară ca multe altele. Fata care se aşează la masa mea pare contrariată şi timidă.

— Să facem un mic dicţionar al zilei de azi. Care este cea mai frumoasă amintire pe care v-o lasă ea ?

Fiecare zi are semnificaţiile, frumuseţile, bucuriile şi necazurile ei. Fiecare zi are o anume rezonanţă.

— Ideea mi se pare puţin stranie şi, oricum lipsită de importanţă...

— Dar în forul dv. intim nu se poate să n-aibă o anume importanţă.

— Cea mai frumoasă amintire pe care mi-o lasă ziua de azi este ora de practică pedagogică. A fost prima mea oră de predare la Limba şi literatura română.

— V-am aflat, cu acest prilej, şi facultatea la care sînteţi...

— Nici nu ştiu cum am intrat în clasă şi m-am trezit deodată în faţa elevilor, la catedră. urmărită de zeci de ochi. Cred că eram aprinsă (îmbujorată ar fi puţin spus) de emoţie. Undeva, în ultimele bănci, colegii abia aşteptau să vadă cum voi examina, cum voi expune lecţia nouă...

— ?!?!!

— Cel mai frumos (şi amuzant) a fost la fixarea cunoştinţelor.

În timpul lecţiei spusesem, la un moment dat, că personajele din opera scriitorului sînt atît de vii încît ai impresia că le vezi şi le auzi vorbind lîngă noi. La întrebarea mea „Cu ce ne-am ocupat azi ?" o elevă mi-a răspuns : „Cu personajele care parcă vorbesc lîngă noi..."

— Şi cum aţi reacţionat ?

— A fost o clipă de derută. Dacă nu-mi menţineam seriozitatea mi-aş fi pierdut toată autoritatea în faţa clasei care a izbucnit în rîs...

— Şi cum v-a ieşit lecţia, lăsînd la o parte acest mic incident ?

— Bine. Neaşteptat de bine. Şi într-un asemenea moment crucial la prima ta lecţie...

— Dar, dacă nu vă supăraţi, să facem cunoştinţă !

— Viorica Tănăsescu, anul V, Română...

De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?

Studentul R. Bucă, din anul II Matematică-Mecanică, „patrula" într-una din serile trecute pe peronul Gării de Nord.

— Aşteptaţi pe cineva ? l-am întrebat.

M-a gratificat cu o privire suspicioasă :

— Mda... dacă vreţi s-o ştiţi neapărat.

— Şi pe cine, dacă nu sînt prea indiscret ?

În locul răspunsului verbal, scoate din buzunar o „depeşă" telegrafică pe care mi-o întinde şi pe care o citesc dintr-o ochire : *„sosesc în jurul datei 18 accelerat seara aşteaptă gară"*. Telegrama era semnată *Mirela* şi localizată *Turnu Severin.*

— Înţeleg... prietena dv.

— Da. prietena mea „aproximativă", după cîte puteţi observa din felul de a-şi anunţa sosirea...

Ne aflăm în 19 octombrie. Radu venise, aşadar, pentru a treia oară consecutiv în întîmpinarea Mirelei : prima dată, pe 17 — cu flori, a doua oară, pe 18 — cu speranţe, a treia oară, pe 19 — cu nervi.

Mă întreb cu ce-o mai fi aşteptat-o, oare, seara următoare, mai ales că în clipa în care l-am întîlnit se afla într-o mare dilemă, neputînd găsi răspunsul la o întrebare ce-l chinuia : care sînt limitele *minus* şi *plus* ale indecisului „în jurul" ?...

Istoricii şi frescele...

Frescele bizantine din Iugoslavia au o faimă bine meritată în lumea întreagă. Cum nu este la îndemîna oricui să le poată admira în original, recenta expoziţie de la Sala Dalles a stîrnit un interes deosebit în rîndurile iubitorilor de frumos din Capitală. Am avut curiozitatea să aflăm părerea studenţilor de la Facultatea de istorie — oarecum în materie — despre aceste capodopere ale artei universale. Discuţiile purtate cu treizeci şi doi de viitori istorici nu au avut însă darul de a ne entuziasma. Douăzeci şi unu nici nu auziseră măcar de această expoziţie. Şapte au motivat că nu au avut timp disponibil pentru a o viziona, iar trei — M. Ene, M. Cazacu şi I. Andreescu — erau foarte impresionaţi de frumuseţea operelor expuse.

Organizaţia NOASTRĂ şi problemele NOASTRE

(Urmare din pagina 1)

O dare de seamă concisă, elocventă, care a trasat liniile directoare ale discuţiilor ce au urmat. Intervenţii sincere, deschise ale studenţilor şi ale unor cadre didactice care au participat la adunare.

Propuneri constructive, originale, urmărind găsirea unor soluţii cît mai eficiente pentru rezolvarea sarcinilor care stau în faţa organizaţiei, pentru îmbunătăţirea unora dintre aspectele activităţii acesteia.

Discutînd în preziua adunării cu mai mulţi studenţi din diverşi ani de studii am aflat cîteva dintre opiniile lor în legătură cu viaţa organizaţiei, cu modul în care vechiul comitet U.T.C. a rezolvat sarcinile care i-au stat în faţă. Cu acest prilej am remarcat profunzimea ecoului pe care măsurile adoptate pentru perfecţionarea învăţămîntului superior l-au produs în rîndurile studenţilor, convingerea fiecărui membru al organizaţiei că aceasta poate şi trebuie să intervină activ, decisiv, chiar în concretizarea acestor măsuri.

Dar ceea ce ilustrează cel mai elocvent mobilitatea, dinamismul şi, în acelaşi timp, seriozitatea acestei organizaţii, a fiecărui membru al său, este faptul că în esenţă problemele majore ale uteciştilor au fost ridicate şi discutate în adunarea generală, cu exemplificări şi propuneri concrete, cu mult curaj şi, mai ales, obiectivitate.

Cînd comisia de propuneri a indicat studenţilor pentru munca de secretar al Comitetului U.T.C. pe facultate pe Vasile Stan, din anul IV Silvicultură, aplauzele au izbucnit spontan, confirmînd justeţea orientării comisiei. Imperativul „să alegem pe cei mai buni" a fost de această dată respectat ad litteram, secretarul fiind unul dintre studenţii cunoscuţi în întreaga facultate pentru preocupările lui constante în vederea rezolvării problemelor colegilor săi, pentru curajul cu care a ridicat în faţa cadrelor didactice unele chestiuni care-i dureau pe studenţi, pentru modul cum a ştiut să lupte pentru o colaborare reală cu decanatul. Filip Dionisie, un coleg de an al noului secretar, ne mărturisea că acesta este prieten cu aproape toţi studenţii din facultate, că în noul comitet U.T.C. au fost aleşi cei mai iubiţi şi mai capabili studenţi, reprezentînd o garanţie a eficacităţii viitoarei activităţi a acestuia. De altfel, chiar în timpul discuţiilor vorbitorii s-au referit pe larg la modul în care va trebui să se desfăşoare această activitate.

Au fost indicate domeniile care urmează să stea în centrul atenţiei comitetului şi a întregii organizaţii.

Giurgiu Nicolae din anul II a solicitat o intervenţie mai activă a organizaţiei în desfăşurarea muncii patriotice, intervenţie care să cuprindă nu numai aspectul mobilizator ci şi pe cel organizatoric. Pop Nicolae din anul IV a propus ca între sarcinile organizaţiei să aibă o pondere mai mare organizarea petrecerii timpului liber al studenţilor, precum şi preocupările legate de viaţa personală a membrilor săi. S-a reliefat calitatea informărilor politice ţinute în anul trecut şi a altor activităţi de natură să îmbunătăţească pregătirea ideologică a studenţilor şi s-a cerut folosirea în continuare a acestor forme şi metode. Ceea ce s-a desprins din dezbaterile adunării la care ne referim este faptul că organizaţia uteciştilor din Facultatea de silvicultură răspunde prin întreaga sa activitate problemelor vitale ale studenţilor, realizează interesele politice majore ale acestora.

Statica şi energetica

O altă adunare — adunarea studenţilor din Facultatea T.C.M. a Institutului politehnic Bucureşti nu a fost mai mult decît o adunare şablon, în care majoritatea delegaţilor prezenţi (o cincime dintre delegaţi n-au făcut nici măcar act de prezenţă) aşteptau să treacă timpul cu gîndul la transmisia de la televiziune a Olimpiadei mexicane. O adunare amorfă în care puţinele intervenţii studenţeşti (şi acestea smulse cu cleştele după o penibilă aşteptare de 10 minute) nu au ridicat aproape nici una din problemele foarte importante care îi frămîntă realmente pe cei aproape 2 000 de studenţi ai facultăţii. De mult nu ni s-a mai întîmplat să vedem o masă de oameni citind pe furiş ziarele sau alte publicaţii în timp ce la tribună secretarul U.T.C. citea o dare de seamă. Darea de seamă, la rîndul ei, a fost de-a dreptul gigantică şi implicit plictisitoare, fără însă a reuşi să cuprindă problemele studenţilor, deşi s-a referit tangenţial la unele dintre ele. Aceasta din cauză că autorii ei s-au pierdut în detalii tehniciste, înşiruind la nesfîrşit nume, note, medii şi statistici, fără însă a aduce ceea ce trebuie să aducă, adică idei noi, originale, care să caute rezolvarea acelor probleme despre care spuneam că-i frămîntă pe studenţi. Totuşi, scăpările dării de seamă ar fi putut fi anulate prin discuţii, care au avut însă loc, aşa cum relatam mai sus. Sugestiv mi se pare faptul că în intervenţiile prodecanului facultăţii, conf. Haralambie Ionescu, şi ale altor două cadre didactice au fost relevate şi dezbătute cîteva din problemele majore ale studenţilor pe care, în mod normal, ei ar fi trebuit să le ridice. Şi un alt detaliu. Spre părerea noastră de rău, am fost nevoiţi să conchidem că nu am asistat la o adunare a unor utecişti, la o dezbatere de idei, de probleme, ci la o întrecere pentru cea mai pasivă organizaţie sau la un concurs de ridicarea mîinilor. În acest context adunarea s-a rezumat pur şi simplu la aprecierea formală asupra activităţii vechiului comitet U.T.C. şi la alegerea celui nou (îmbibată, de asemenea, de formalism, întrucît unii dintre cei aleşi nici nu se aflau măcar în sală, ca să nu mai vorbim de faptul că majoritatea aleşilor nu erau cunoscuţi de cei care au ridicat mîinile pentru votarea lor).

Darea de seamă asupra activităţii Comitetului U.T.C. al Facultăţii de energetică din Institutul politehnic Bucureşti, pe anul 1967—1968, ne-a lăsat, în mod hotărît, un sentiment de insatisfacţie. Anul 1968—1969 a început în învăţămîntul nostru superior sub semnul unor radicale prefaceri, al unor înnoitoare schimbări, care şi-au găsit cea mai bună expresie în Directivele C.C. al P.C.R., pe baza indicaţiilor cărora s-a trecut la restructurarea programelor şi planurilor de învăţămînt.

Fără a-i face un proces de analiză critică, darea de seamă a avut, totuşi, între altele, şi unele merite, evidenţiind o serie de acţiuni interesante şi cu un larg răsunet în rîndul studenţilor. Fie că e vorba de organizarea unor informări politice sub forma unor „seri de întrebări şi răspunsuri" (cum a fost cea intitulată „Probleme de politică externă", ţinută la iniţiativa anilor III şi IV), de simpozioane cu tematică pe specificul secţiilor („Dezvoltarea electroenergeticii în ţara noastră" la secţia electroenergetică etc.), ori de seri pe teme de ştiinţă, cultură etc. (un proces literar „Cazul Openheimer" şi o seară „Ţuculescu", la care, în faţa unor tablouri ale pictorului, au fost invitaţi să vorbească soţia artistului, poetul Eugen Jebeleanu, criticul de artă Petru Comarnescu şi academicianul Constantin Motaş, acţiune despre care, la timpul potrivit, s-a scris şi în revista noastră — sînt două dintre cele mai interesante şi mai bine primite de studenţii facultăţii), cert rămîne faptul că cele mai multe dintre iniţiativele pornite din rîndul studenţilor s-au bucurat de ecou în rîndul organizaţiilor de an şi că ele se impun şi pe viitor cu o şi mai mare tărie, dar presupun şi o mai mare varietate. Nici darea de seamă însă, şi nici discuţiile care au urmat n-au adus în centrul atenţiei schimbările care s-au făcut în învăţămînt, restructurările, modificările de programe, reducerile de materii de care aminteam la început. Este paradoxal, dar despre aceste probleme, de o deosebită actualitate şi importanţă pentru fiecare student, în loc să vorbească tocmai beneficiarii, cum s-ar zice, adică studenţii, a vorbit în primul rînd un cadru didactic, tovarăşul decan G. Drăgan. „O serie de imperative ale învăţămîntului energetic — cum spunea Tentner Adrian din anul IV B, amintind unele lipsuri care mai persistă încă şi în noua formulă a programului anului al IV-lea (lipsa de sincronism a laboratoarelor cu predarea cursurilor, programarea cursului de turbine facultativ, cînd acesta este de fapt de o mai mare importanţă decît altele socotite ca discipline obligatorii — şi care ar fi putut fi facultative, problema litografierii unor notiţe ale celor mai buni studenţi etc.) se impun încă discuţiei şi o analiză mai atentă a situaţiei în consiliul profesoral (în care reprezentanţii studenţilor vor trebui să-şi spună cu multă răspundere cuvîntul, justificînd astfel mandatul care le-a fost încredinţat) ar putea constitui un serios punct de plecare în schimbările care se mai pot face".

Este de la sine înţeles că toate acţiunile prevăzute în planul de măsuri, ca şi cele care au fost propuse la discuţia acestuia, ori cele care vor fi organizate de-a lungul întregului an universitar, nu pot fi organizate din afară, nu pot fi decît rodul iniţiativei, acţiunii şi interesului studenţilor. Că studenţilor nu le-a fost indiferent cine este ales să-i reprezinte în noile organe de conducere ale organizaţiei şi în consiliul profesoral o demonstrează, de altfel, şi faptul că atunci cînd s-a trecut la propunerea reprezentantului asociaţiei studenţilor în Consiliul profesoral s-au făcut nu mai puţin de şase propuneri, fiecare din ele fiind susţinută cu serioase şi puternice argumente.

Dar o şi mai vie dezbatere (prilejuită, în primul rînd, de darea de seamă), pe care, dacă am fi fost studenţi la Energetică, am fi aşteptat-o cît mai cuprinzătoare, a tuturor problemelor de învăţămînt, de distracţie, a acţiunilor de organizare a timpului liber etc. — care s-au dovedit că există în viaţa organizaţiei şi punerea lor în discuţie devine mai mult decît acută şi actuală — ar fi creat acel climat şi mai propice manifestării opiniei, atitudinii şi spiritului de iniţiativă specifice studenţimii.

CARICATURA SAPTÂMINII

POLITEHNICA — O INDUSTRIE GREA

CONVORBIRI

La întrebarea precaută dacă reporterul nu este cumva student la politehnică — flatantă confuzie de vîrstă ! — reporterul era gata să întoarcă întrebarea : omul din fața sa, radiind o tinerețe de asistent universitar, este oare într-adevăr prof. univ. dr. doc. ing. AUGUSTIN PETRE ?

Numele profesorului de AEROELASTICITATE — specialitate nouă nu numai la noi, dar rarissim predată chiar în institute europene de veche faimă — este cunoscut în cronica vorbită a politehnicii bucureștene nu numai ca al unui valoros cadru didactic și cercetător, dar și ca al absolventului a trei facultăți: MECANICA, MATEMATICI și... LITERE. Ca al unui pasionat sprijinitor moral și profesional al studenților. Ca al unui nu mai puțin pasionat pilot sportiv... etc., etc. Pretext pentru a transforma discuția următoare într-o tinerească șuetă despre multe și foarte variate probleme ale studenției și practicii politehnicii românești.

— De la bun început, o întrebare sintetică : ați putea caracteriza, structural, inginerul român ?

— Din ce punct de vedere ?

— Alegeți-l singur.

— Da, aș începe atunci cu o clasificare. Absolut necesară. Avem ingineri și ingineri. O primă categorie : a) inginerii care au o diplomă în primul rînd și abia după aceea o profesiune. A doua categorie : b) inginerii care doresc să rămînă **ingineri** și care înțeleg politehnica doar ca pe o etapă (vreau să spun că ei continuă pregătirea începută acolo, o continuă printr-o pregătire la zi). A treia categorie (cea mai mică și cea mai importantă, o să vedeți de ce) : c) inginerii care se dedică trup și suflet progresului științei și care rămîn de obicei în învățămînt, în zona de vîrf a cercetării.

Aș începe cu ultima categorie, de care depind și celelalte două, măcar din punct de vedere didactic. Vizitele în străinătate sînt foarte utile (am spus aici un truism), dar sînt utile nu numai pentru motivele unanim invocate, ci pentru că îți pot da, îți dau fără doar și poate, un teribil sentiment de încredere în propriile forțe. Comparînd ceea ce afli acolo despre cercetarea științifică și ceea ce știi că există la noi, ajungi la concluzia că sîntem prea modești, prea timorați, că această modestie și această timorare nu sînt deloc justificate. Discuțiile cu oamenii de specialitate străini, relevă faptul că perioada de **pregătire continuă** (mă refer la timpul cît continuă studiul după obținerea unei diplome) este mult mai întinsă și mai complexă **la noi.** Cercetătorii noștri — mă refer la oamenii de vîrf a căror valoare ridicată am dedus-o, comparativ, tot cu prilejul acestor deplasări — sînt la curent cu TOATĂ literatura de specialitate (atît din vest cît și din est), și asta cu o simultaneitate remarcabilă. Avem, în tehnică, **oameni de știință** (hai să le spun așa, deși curent nu le prea dă nimeni acest calificativ meritat) de valoare evident mondială, și afirm acest lucru gîndindu-mă nu numai la colegii din mecanica aplicată, dar și la cei din multe alte domenii. Trebuie repetat mereu acest adevăr, nu pentru a ne duce la îngîmfare, ci pentru a ne scutura de complexe.

— Cum se repercutează calitatea acestor ingineri din categoria c (păstrez inginereasca dv. clasificare) asupra celor din a și b ?

— Am vorbit aici despre vîrfurile Politehnicii, dar nimeni nu-și va închipui că ele epuizează vasta armată a cadrelor didactice. De acum înainte voi discuta nu din punct de vedere al pregătirii cadrului didactic ca om de știință, ci din punct de vedere moral : cum transmite cadrul didactic, **în masă,** cunoștințele sale ? Cum își alege el ajutoarele, continuatorii ? Iată două întrebări la care se răspunde de la caz la caz foarte diferit.

O parte onorabilă înțelege frumos această răspundere enormă, de semănători și culegători în același timp. Acești oameni transformă cursul, seminarul, lucrarea științifică, selecția colaboratorilor într-un firesc, omenesc, familial proces de conlucrare. Lor le adresăm stima și emoția noastră constantă.

Mai sînt însă — nu putem să nu recunoaștem — și destui dintre aceia care se tem încă din sala de curs de tinerii care manifestă sclipiri, care ar putea, cîndva, „să-i întreacă", „să le ia locul" (aceste temeri nu sînt, desigur, niciodată mărturisite, poate nici în fața propriei conștiințe dar ele se sedimentează subconștient, dînd naștere unui comportament adecvat). Părere, cred eu, total greșită. În primul rînd pentru că vîrsta trece peste toți, egal. Or, gradientul de pregătire a unui profesor este mult mai mare, prin firea lucrurilor, decît acela al unui începător, și nimeni nu te oprește să mergi, paralel, cu viteză egală.

O, veți zice însă, dar vine o vîrstă cînd natura însăși te obligă la o plafonare, la o scădere a randamentului, a puterilor fizice (pentru că **de acestea** depinde, evident, randamentul unui cercetător total). Nu-i adevărat. Așa-zisa „ramoleală" (termen disgrațios, dar fără sinonime) nu atinge, este lucru răsverificat, pe acei care lucrează cu capul. Lucrul cu capul **ascute** mintea, nu o tocește. „Ramoliți" devin acei care s-au ocupat mai mult de „sfori" decît de profesiune și al căror randament scade, și a căror abilitate descrește pentru că însuși mediul s-a schimbat iar ei au rămas statornici cu ei înșiși.

Totuși, să nu negăm o anume diminuare a potențialului, la o anumită vîrstă ! Dar, chiar în acest caz, o personalitate nobilă va ști să se facă utilă și pe mai departe. Nu cred în clasificările „alb-negru", „bun-rău" — asta e o exagerare romantică, de licean care își privește superficial profesorii. În fiecare ins există o doză variabilă și de „bine" și de „rău", noblețea constă în punerea în valoare, în dăruirea „binelui" din tine. Astfel că fiecare are posibilitatea de a se face stimat : cel care a reușit să insufle pasiune pentru știință noii generații n-are de ce să fie nenorocit la senectute, pentru că el și-a asigurat un capital inepuizabil de respect ; cel care n-a putut și nu poate să-și asigure prin merite științifice această stimă are oricînd putința să-și găsească un drum util, măcar extraștiințific, și cheia acestui drum constă în a ajuta generațiile următoare, în a le înțelege, în a le sprijini să studieze, în a le deprinde să învețe — pentru că scopul școlii superioare constă, la urma urmei, nu în a te învăța ceva, ci **în a te învăța să înveți.** Deci eu persist în ideea că de la oricine — indiferent de capacitatea sau vîrsta lui — ai de învățat ceva, cu condiția ca acesta să te lase, să te ajute, să te sprijine la aceasta.

Calitatea categoriilor **a** și **b** depinde, deci, de acest lucru (scuzați-mi digresiunea). Și mai depinde de felul cum repartizarea în producție reușește să găsească fiecărei personalități, fiecărui temperament ingineresc, locul potrivit. E un moment decisiv această repartizare, nu numai pentru fiecare destin în parte, dar pentru întreaga noastră industrie în general. Nu rareori am găsit absolvenți cu serioase calități de cercetători exercitînd în producție atribuții administrative, aș zice extrainginerești, după cum, invers, am văzut virtuali excelenți practicieni, sufocați în birouri de cercetare. Avem, românii, un talent tehnic, o iscusință ieșită din comun. Depinde cum depistăm în această **industrie grea** a învățămîntului superior, care este politehnica, aptitudinile fiecărui absolvent. Și asta **încă de pe băncile școlii.** Iată de ce insist atîta asupra apropierii profesorului de banca studentului încă din primii ani de studiu.

— Cum vedeți (și mai concret vorbind) această apropiere ? Datorită creșterii masive a promoțiilor de ingineri, unele spirite maligne pomenesc uneori de producția de ingineri ca de o producție „de serie". Cum vedeți realizîndu-se această desprindere individuală din serie ?

— Esențialul este, cred, ca în toate domeniile vieții, a te feri de cultul aparențelor. Pentru noua generație se pot face multe, așa cum s-au făcut de pe acum multe. Ce ar mai fi de făcut este a-i aplica din timp un diagnostic diferențiat. Părerea mea este, sincer vorbind, că între cele trei categorii (expuse într-o doară, dar care constat acum că au devenit criteriu al discuției noastre) **nu există pe** băncile de început ale facultății deosebiri prea mari. Ele sînt categorii ce se diferențiază ulterior, în ultimii ani și mai ales după repartizare. Cred că, dacă apar în final discrepanțe atît de vizibile (mai ales între **a** și celelalte două) este pentru că mulți profesori **n-au răbdare.** Din cauza numărului mare de studenți, uneori se accentuează dorința cadrelor didactice de a îi împinge să învețe pe dinafară. E mult mai ușor și rapid să asculți la examene în acest mod Pe urmă, după această primă greșeală, a doua, firească : capacitatea studentului e apreciată după note. Iată un punct de vedere completamente fals. Cunosc oameni emeriți care n-au fost excepționali în școală și cunosc, de asemenea, foști studenți excelenți care n-au făcut nimic în viață. Criteriul notei s-a răzbunat. Firește că nu sînt împotriva sistemului clasic de notare, dar sînt împotriva precedării lui de către lipsa de răbdare de care vorbeam.

Ce se întîmplă de fapt ? Aprecierea răspunsurilor „pe dinafară" creează o psihoză. Studentul se interesează cum examinează profesorul și, aflînd acest lucru, este tentat să-l satisfacă. Învață și el pe dinafară, ca și informatorul său din promoția anterioară. Ia notele cele mai bune și, în acest fel, devine el, buchinistul, criteriul oficial de apreciere. Automat, adevăratul gînditor este pus în inferioritate, și de aici vin toate relele ulterioare Personal cunosc foarte mulți studenți care nu sînt dispuși să învețe pe dinafară, și eu cred că aceștia merită toată atenția, fiind singurii oameni de viitor. Dar unii examinatori nu sînt dispuși **nici să-i provoace, nici să-i lase SA GÎNDEASCĂ.** Gîndirea cere timp, acest timp trebuie stimat cel mai mult. Or, cineva dispus să gîndească se trezește de multe ori cu note mediocre, cu o repartizare nepotrivită, cu un viitor ambiguu. Cred că criteriul **psihologic** de diagnosticare ar trebui să primeze. Parafrazînd un proverb aș spune : „Spune-mi pe cine încurajezi, ca să-ți spun cine ești" !

— Sînteți pentru exigență — și în ce fel — la examene ?

— Am constatat următorul lucru : dacă ceri puțin la examene, „cad" un număr de studenți, iar ceilalți rămîn prost pregătiți ; dacă ceri mult la examene, „cad" tot atîția, dar cei care nu „cad" rămîn foarte bine pregătiți. Iar asta se aplică și pe urmă, în viață. Totul este, deci, o chestiune de fixare a ștachetei. Legea minimului efort o studiem la începutul politehnicii, ea este la baza tuturor fenomenelor mecanice și cred că se aplică și biomecanicii sau — cum să mai spun ?... sociomecanicii !

— Din nou o întrebare de sinteză : cum apreciați raportul între cercetare și producție, între universitate și uzină ?

— O primă propunere : ar trebui stimulate mai mult cadrele de cercetare din învățămînt, care astăzi nu s-ar putea spune tocmai că sînt tolerate, dar nici că sînt folosite la capacitatea lor optimă. Practic, după socotința mea, în învățămîntul tehnic superior sînt concentrate astăzi cadrele de cercetare cele mai valoroase din țară, căci chiar cadrele valoroase din producție, imediat după afirmare, sînt aduse cu timpul în învățămînt. Or, raportul fondurilor afectate cercetării, concretizării, este invers situației din cele două sectoare, ceea ce creează un paradox.

Părerea mea este că în industrie nici nu este nevoie de atîția cercetători precît sînt de mari fondurile alocate. În industrie este nevoie de excelenți practicieni, care să facă față problemelor locale. Aceștia emit în genere doar idei locale, a căror generalizare și includere în știință urmează să se desăvîrșească prin colaborări cu cercetătorii care practic sînt în învățămînt.

Colaborarea cu acești cercetători practicieni a dat rezultate excelente și pentru unii, și pentru ceilalți. Pentru industrie, pentru că a rezolvat probleme imediate, vitale ; pentru noi, pentru că ne-a pus în față unele probleme inedite din punct de vedere tehnic, dar nu neapărat inedite din punct de vedere științific. Unele din ele cer în continuare o cercetare științifică generală și astfel constituie un mare rezervor de drumuri noi la nivel mondial.

Pe de altă parte, chiar în industrie e nevoie poate de o **investire cu răspundere mai multă** a inginerilor cercetători. Descentralizarea în producția industrială este o condiție a măririi răspunderii, iar faptul nu va avea altă consecință decît ridicarea nivelului tehnic.

Romulus RUSAN

FACULTATEA DE FILOZOFIE ÎN FAȚA SALTULUI CALITATIV

Debutînd sub auspiciile transpunerii în fapt a Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea învățămîntului și al recentei Legi a învățămîntului, anul universitar 1968—1969 se înscrie ca o realizare de seamă în istoricul școlii superioare românești, o etapă în perfecționarea procesului instructiv, la adaptarea acestuia la cerințele prezente și viitoare ale țării. „Elaborarea noilor planuri de învățămînt și programe de cursuri, încadrarea mai bună cu personal didactic a catedrelor, înființarea institutelor de subingineri, îmbunătățirea condițiilor generale de studiu — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea ținută la mitingul din Piața Universității cu ocazia deschiderii noului an universitar — vor spori fără îndoială eficiența învățămîntului superior, aportul său la formarea cadrelor necesare economiei, științei și culturii". Operînd importante restructurări ale disciplinelor existente și o mai strînsă corelare a lor, noile planuri de învățămînt oferă studenților un mai bun și mai rațional echilibru de cunoștințe, învățămîntul concentrîndu-și eforturile în direcția însușirii de către studenți a unor cunoștințe mai însemnate care vor trebui aprofundate cu o exigență sporită.

La Facultatea de filozofie îmbunătățirea planului de învățămînt, cerută în primul rînd de specificul studiului disciplinelor filozofice, are drept scop punerea de acord a imensului bagaj informațional al multiplelor domenii ale cunoașterii solicitate de filozofie cu posibilitățile de asimilare și prelucrare a acestora de către studenți, ținînd cont în același timp și de preferințele studenților pentru anumite discipline se realizează într-un mod complex studiul aprofundat, creator, al marxism-leninismului, beneficiindu-se de cele mai recente cuceriri ale ideologiei științifice a marxism-leninismului. Astfel, prin stabilirea unui raport corect între cursurile de specialitate și cele de informare, au dispărut o serie de discipline de ordin secundar, cele restrînse, ca igiena și fiziologia la secția de pedagogie, au fost comasate, iar altele, ca doctrinele economice, au devenit facultative, studenții fiind eliberați de multe eforturi. Schimbarea rezultată va duce la activizarea nemijlocită a gîndirii studentului, determinîndu-l să studieze mai mult decît notițele de la curs.

„Neîndoielnic, actualul plan de învățămînt se caracterizează prin ceea ce numim îndeobște modernizare — remarcă tov. **conf. univ. Al. Valentin,** prodecanul facultății — eveniment marcat prin introducerea unor discipline recent constituite, unor curente și teorii actuale (sisteme logice, logica științei, cibernetica), precum și a unor cursuri a căror programă se află în curs de definitivare (filozofia culturii, axiologic). Instituirea unor cursuri la alegere dă studentului posibilitatea opțiunii către ceea ce-l pasionează, fără a-și supraîncărca programul. De pildă la anul II Filozofie, studenții pot alege între cursul de istoria doctrinelor economice și cel de istoria doctrinelor politice. Totodată catedrele vor organiza diferite cursuri și seminarii speciale de istoria filozofiei, logică și sociologie, în cadrul cărora studenții vor lua cunoștință de rezultatele muncii de cercetare a cadrelor didactice. De asemenea vreau să menționez conturarea mai exactă a profilului unor secții din facultatea noastră, ca secția de sociologie aflată în al treilea an de existență și, mai ales, secția de psihologie care, în baza unui plan de perspectivă recent elaborat, și-a organizat grupe de specializare (psihologie socială, industrială, școlară etc.). Prezenta îmbunătățire a planului de învățămînt implică degajarea substanțială a timpului afectat de student orelor de curs și seminar (de la 34—36 ore pe săptămînă la circa 22 ore săptămînal la fiecare an de studiu), mărind nemijlocit timpul pe care studentul îl consacră studiului individual".

MĂSURI SALUTARE ȘI NEDUMERIRI CARE SE MENȚIN

- **Cum apreciați recentele schimbări din planul și programele de învățămînt ?**
- **Ce elemente considerați că oferă eficiență practică acestei restructurări ?**
- **Ce alte măsuri credeți că ar putea fi luate pentru a veni în sprijinul dv. ?**

Pentru a afla răspunsuri la aceste întrebări ne-am adresat cîtorva studenți de la Facultatea de filozofie.

Ion Bălin, anul III Filozofie : „Amendamentele aduse structurii planului de învățămînt din acest an au operat o descongestionare relativă la materialul ce solicită efortul asimilării în vederea examenelor. Se observă intenția de limitare care vizează volumul de cunoștințe predate, mutînd accentul pe latura intensivă, formativă a personalității. Aceasta creează posibilitatea existenței timpului necesar pentru studiu. Apreciez introducerea unor cursuri facultative menite să satisfacă diverse aspirații de expansiune spirituală, precum și intenția, absolut necesară de a investiga cît mai multe zone ale cunoașterii, care incită filozofarea și o fac cu adevărat posibilă. Aștept cu interes cursul de filozofie a culturii, atît de necesar realizării unei perspective de ansamblu asupra evoluției culturii umane".

Iancu Filipescu, anul III Sociologie : „Noua programă a secției de sociologie reflectă efortul catedrei de a da material informațional suficient pentru pregătirea noastră ca sociologi. În această direcție cred că ar fi necesar a se continua cursul de sociologie generală care actualmente lipsește din planul de învățămînt al anului III. În cadrul specializării beneficiem de cursuri interesante ca problematică, cu un caracter strict profesional, cum ar fi sociologia rurală și urbană, curs susținut într-o manieră unică și originală de prof. univ. H. H. Stahl. De asemenea, a fost introdus un curs de geografie economică, de la care așteptăm să ne prezinte modul în care mediul geografic influențează viața societății (specificul economic, cultural, arhitectonic)".

Mihai Mircescu, anul V Pedagogie : „Ultimul meu an de facultate coincide cu introducerea unor cursuri interesante în planul de învățămînt al secției de pedagogie. Cu toate schimbările efectuate, încerc o nedumerire : pentru ce Pedagogia, ca secție a Facultății de filozofie, continuă să fie completată cu limba și literatura română ca specialitate secundară, în loc să existe corelația firească între pedagogie și psihologie ?"

Morel Sărățeanu, anul IV Filozofie : „Este salutară în primul rînd predarea fizicii și biologiei în două cicluri, aceasta permițînd studenților — majoritatea absolvenți ai secțiilor umaniste ale liceelor — să-și consolideze în prealabil baza teoretică, pentru ca apoi să treacă la abordarea problemelor de interpretare a datelor științelor contemporane. Și o discrepanță : deși se cunoaște situația dificilă a limbilor străine, prezentul plan le trece la examene facultative alături de educația fizică. Fără a nega importanța sportului, cred însă că în formarea unui filozof pregătirea sportivă este mai puțin importantă decît cunoașterea cel puțin a unei limbi străine".

Călin Candiescu, anul III Filozofie : „Noul plan de învățămînt răspunde într-o măsură mai mare cerințelor impuse de viața universitară, obiectelor filozofice de bază fiindu-le consacrate perioade largi de studiu : istoria filozofiei în toți anii de facultate, materialismul dialectic și istoric timp de trei ani, economia politică doi ani. Prezența unor obiecte ca fundamentele matematicii, ale fizicii și ale chimiei oferă materialul care va permite ulterior sinteza cerută de cursul de logica științei. Socot foarte binevenită pentru noi introducerea limbilor clasice (greaca și latina)".

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ — FORMA DE EXISTENȚĂ A GÎNDIRII

Nu spunem un lucru nou afirmînd că anii de facultate constituie perioada propice formării personalității științifice a studentului, inițierii acestuia în problemele muncii de cercetare. Căutarea adevărului, demonstrarea justeței tezelor marxist-leniniste, precum și corelarea lor cu datele științei contemporane, reclamă pasiune și dăruire, dar înainte de toate muncă susținută. Ce realizări prezintă activitatea științifică pînă în prezent ? În ultimii doi-trei ani s-a constatat o reală îmbunătățire a muncii științifice a studenților, acționîndu-se deopotrivă pe linie formativă, cît și informativă. Canalele prin care studenții își procură cele mai noi date din disciplinele care îi preocupă, sînt completate cu diverse alte mijloace, menite să dezvolte calitățile ce se cer unui viitor om de știință. Printre aceste mijloace merită a fi amintite cele șapte cercuri științifice și, mai ales, o originală gazetă numită „Viața științifică a facultății de filozofie". Înființată cu doi ani în urmă de un colectiv restrîns, dar entuziast, gazeta a devenit o tribună de dezbateri, de dialoguri asupra unor probleme de filozofie, psihologie și sociologie aflate în centrul atenției lumii filozofice contemporane. Profunzimea argumentării și claritatea exprimării au indicat realele aptitudini științifice ale unor studenți capabili să abordeze cu succes teme de cercetare. De altfel în cadrul sesiunii cercurilor științifice, au fost prezentate o serie de lucrări meritorii prin originalitatea punctelor de vedere și prin volumul mare de informații. Evident, cele enumerate mai sus constituie doar începutul unei noi perioade ce are drept sarcină principală formarea elementelor viitoarelor școli românești de filozofie, sociologie și psihologie, pe baza valoroaselor tradiții existente în aceste domenii. Valorificarea moștenirii filozofice a înaintașilor, introducerea în noile programe de învățămînt a unor figuri ilustre și a unor momente altădată ignorate, oferă posibilitatea refacerii filonului de gîndire existent în cultura filozofică românească. Ca premise ale acestui proces, am sugera o legătură intimă și constantă între profesor și student, depășind cadrul restrîns al seminarului și chiar al cercului științific. În acest sens ar fi indicat ca studenții cu aptitudini să fie atrași în activitatea de cercetare a catedrelor de specialitate, ușurîndu-se astfel formarea unor personalități științifice individualizate.

ABSENȚE NEMOTIVATE DIN RAFTURILE BIBLIOTECILOR

La Facultatea de filozofie continuă să lipsească cursuri generale fundamentale, în timp ce altele sînt depășite sau aflate în stadii înaintate de degradare (mai ales cele dactilografiate). Studenții își manifestă de ani de zile dorința de a avea la îndemînă cursurile de Etică (conf. univ. N. Bellu), Estetică (conf. univ. I. Ianoși), Istoria doctrinelor politice (lector univ. Ov. Trăsnea), Psihologie generală (lector univ. A. Bogdan) etc., știută fiind necesitatea de a învăța după materialul titularului cursului respectiv. Răsfoind fișierul bibliotecii, observăm că unele cursuri poartă mențiunea „retras" (ca „Teoria sistemelor logice") sau sînt incomplete (ca „Istoria logicii"). Alte cursuri sînt mult depășite (ca „Teoria și practica presei"), fără a fi fost revizuite și îmbogățite cu informații. Există cazuri cînd redactarea și multiplicarea unor cursuri este mai dificilă datorită schimbărilor rapide care se petrec în materia obiectului respectiv, dar credem că realizarea acestora nu e imposibilă, avînd în vedere orientarea actuală a învățămîntului universitar către aspectele teoretice fundamentale. Alte cursuri lipsesc pentru că profesorii abia au primit numirea pentru a preda cursul respectiv (ca „Istoria filozofiei românești") sau pentru că se află încă în faza experimentării („Cibernetica").

În prezent, doar catedra de Istoria filozofiei a asigurat cursuri pentru toți anii de studiu, revizuindu-le și făcînd modificările necesare. La alte discipline (Materialism dialectic, Economie politică) nu lipsesc cursurile și manualele în general, ci cursul tipărit al profesorului respectiv care, în mod firesc, se deosebește de manualul existent editat de Editura Politică sau de Academia de Științe Economice.

Pornindu-se de la considerentul că bibliografia oferă doar material de documentare și nu de memorare, în ultimii ani s-a întreprins o acțiune energică pentru tipărirea cursurilor în vederea creării de condiții optime pentru studiu. Totuși, la Facultatea de filozofie multe cursuri principale lipsesc...

★

Schimbările de conținut și de structură efectuate în planul de învățămînt constituie de altfel soluții pentru o serie de probleme ridicate de însuși procesul de învățămînt la această facultate, probleme care își așteptau de mult rezolvarea. Neîndoielnic, eficiența lor nu va întîrzia să se arate, mai ales că măsurile aplicate întrunesc sufragiul unanim al studenților, favorizînd conturarea calităților esențiale ale specialiștilor de mîine, pentru că formarea personalității științifice constituie obiectivul cel mai important fixat de actuala restructurare și care, cu siguranță, va fi atins.

Dan Mihai BÎRLIBA
Victor RAREȘ

Bachanala de PABLO PICASSO

NOTA REDACȚIEI

Începînd cu acest număr revista noastră va publica în pagina a IV-a un amplu ciclu de dezbateri, opinii, anchete și alte materiale de analiză asupra modului în care s-a realizat aplicarea Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la perfecționarea și modernizarea învățămîntului superior. Complexa activitate care s-a desfășurat în acest sens în toate facultățile, măsurile multilaterale care s-au adoptat trebuiesc confruntate în continuare cu cerințele procesului instructiv-educativ.

Discuțiile vor urmări în principal problemele programelor și planurilor de învățămînt, ale predării diverselor discipline și seminarizării acestora, problemele documentației pe care o au la dispoziție studenții, precum și aspectele legăturii pregătirii studenților cu viața, cu producția.

Începînd cu acest număr, coloanele revistei noastre stau la dispoziția cititorilor — cadre didactice, specialiști, studenți — pentru a-și aduce contribuția la permanenta îmbunătățire a învățămîntului nostru.

ATENEU, DAR ȘI FORUM!

„Ateneul studențesc" — iată o inițiativă cît se poate de lăudabilă și binevenită, dar în același timp plină de sensuri și impunînd responsabilități dintre cele mai mari. Deocamdată nimeni nu știe precis (și mai cu seamă studenții) ce este de fapt „Ateneul studențesc", al cui este, în ce măsură va fi o reușită și ce anume îi condiționează viabilitatea. În acest sens am reținut opiniile unor membri ai comitetului de conducere al „Ateneului studențesc" din Cluj, ale unor cadre didactice universitare și ale cîtorva studenți, opinii uneori contradictorii, dar oricum utile pentru a contura cît mai precis conținutul și forma a ceea ce este, dar, mai ales, a ceea ce trebuie să fie **„Ateneul studențesc".**

CE TREBUIE SĂ FIE „ATENEUL STUDENȚESC"?

Prof. dr. docent VIRGIL VĂTĂȘIANU, președintele Ateneului : **O tribună de discuții,** care să înlesnească studenților, profesorilor și altor intelectuali accesul la descoperirile cele mai recente ale științei, la dezvoltarea problemelor de actualitate în conviețuirea politică și socială, în eforturile economice, la înțelegerea fenomenelor de cultură, a creațiilor de artă și literatură ; o **„Universitate populară"** care se adresează studenților și specialiștilor.

Conf. univ. GRIGORE DRONDOE, secretarul comitetului de partid pe centrul universitar : **Un for de** a putea deschide perspective, el trebuie lăsat să-și desfășoare inițiativa (unde o îndrumare neinhibată poate fi acceptată), el are nevoie de un climat de îndrăzneală, de curaj de opinie ; sigur, jaloanele acestui climat, ale acestei atmosfere le fixează într-un fel generațiile anterioare prin principiile inoculate, reprezentînd un îndreptar metodologic. Dar principiile însele se desăvîrșesc în mers prin corelarea cu progresele acțiunii umane și prin corelarea cu progresele idealurilor de acțiune. Iată de ce trebuie să lăsăm **inițiativă tineretului,** iată de ce una din marile funcții ale acestui for de desăvîrșire a tineretului trebuie să fie de **autodesăvîrșire.** Tineretul, ferment de înnoire, poartă — ființă complexă, vie, frămîntată de întrebări și idealuri — care le-a realizat. Alt obiectiv, afară de cel cultural umanizant, pe care îl poate deschide noul for, este acela de a educa la student atitudinea deschisă față de problemele ideologice și politice. Or, dacă pentru primul obiectiv există posibilități mai multe, pentru al doilea condițiile nu sînt totdeauna asigurate. Întrucît nu este vorba atît de depistarea frămîntărilor de ordin ideologic și politic ale studenților cît de posibilitatea de a răspunde corect și prompt acestor probleme. Deci se impune o structurare și o metodologie lipsită de rigidități, elastică și adecvată scopului.

V. BUDIU : Dacă nu va fi folosită suficient de rațional inițiativa studențească, există pericolul ca numărul mare de secții care vor funcționa în cadrul Ateneului — din dorința de a-și justifica fiecare existența — să faciliteze alunecarea în superficial și platitudine.

Aș aminti doar că „inițiativele" și „propunerile" unor teme pentru programul Ateneului — „venite de la studenți" — sînt de fapt cîteva din ceea ce personal am considerat ca fiind potrivite scopului acestei instituții. De exemplu : „O istorie a Clujului", „Columna traiană", „O istorie a centrului universitar", „Mișcarea democratică studențească la Cluj", „Ateismul", „Probleme de sexologie" etc. Or, o popularizare serioasă a ceea ce se vrea „Ateneul studențesc" (majoritatea — și nu numai studenți ci și cadre universitare — n-au nici măcar o vagă idee despre aceste Atenee) ar fi creat posibilitatea selectării unor teme care să răspundă mai exact frămîntărilor și preocupărilor studențești.

cultură, a cărei activitate să se desfășoare prin: 1. — expuneri individuale sau simpozioane, 2. — mese rotunde (întîlniri ale unor grupuri mai mici de studenți cu savanți, oameni de cultură și artă, directori de întreprinderi, activiști de partid și de stat într-un cadru mai restrîns) și 3. — tribună de idei (întîlniri pe probleme ale unor grupuri de studenți cu specialiști din diferite domenii).

ION CRISTOIU, student filozofie : **Nu „Universitate populară"** (unde merg auditori conștiincioși ai prelegerilor, care vor să-și îmbogățească cultura generală — primind totul mură-n gură), ci **forum al ideilor,** la care să participe luptători aprigi, dornici să-și clarifice problemele ce-i frămîntă — indiferent cărui domeniu aparțin.

Conf. univ. CAMIL MUREȘAN — secretarul comitetului de partid al Universității **„Babeș-Bolyai": O instituție** care să concentreze treptat toate manifestările culturale adecvate și de calitate, suplinind o lipsă din munca de informare culturală largă a studentului — dispersarea, suprapunerea și chiar improvizația. De asemenea ar trebui să se străduiască să fie și o formă de legătură între universitate și marele public, fiind prin aceasta și o prezență activă în culturalizarea la un înalt nivel a publicului neuniversitar (bineînțeles al unui anumit public).

Conf. univ. CĂLINA MARE : O formă de organizare care să răspundă cît mai adecvat nevoilor reale ale studențimii, venind nemijlocit în contact cu bogăția de valori spirituale a omenirii, nevoii firești a intelectului care nu poate rămîne închis în cochilia specialității sale ci caută deschideri spre universul altor valori a căror asimilare să-l facă cît mai **om,** cît mai **cetățean.** Am fost martorii numeroaselor tatonări de a găsi forma cea mai potrivită pentru apropierea de împlinirea ideală a omului modern, printre care și a existenței efemere a cercurilor filozofice studențești, a efemerității altor forme de învățămînt ideologic pentru studenți. Trebuie să întîmpinăm această nouă formă cu luciditate și optimism, ferind-o de efemer.

Asist. univ. VIOREL BUDIU, locțiitor al secretarului comitetului U.T.C. pe centrul universitar : **O înaltă tribună de informare,** la modul cel mai general și de o înaltă ținută academică, dar nu numai o tribună de informare politică (pentru care există alte forme și posibilități) și **nu „Universitate populară".**

PENTRU STUDENȚI SAU AL STUDENȚILOR

GR. DRONDOE : Al studenților și pentru studenți. Activitatea lui să fie coordonată de cadre cu mare autoritate didactică și științifică și de studenți fruntași la învățătură, dornici să contribuie la informarea largă a colegilor.

I. CRISTOIU : E timpul, cred, ca tot ce poartă atributul de „studențesc" să fie al studenților — bineînțeles și Ateneul ; **e timpul ca inițiativele să vină cu entuziasmul startului : „de jos în sus", nu cu răceala deciziei — „de sus în jos".** Faptul nu implică deloc renunțarea la conducerea și sprijinirea inițiativelor studențești de către cadre universitare dintre cele mai competente !

C. MARE : Știut este că tineretul nu este totodeauna dispus să accepte precepte gata constituite, pentru că el reprezintă prezentul în constituire, pentru că el duce pe umerii săi viitorul. Dar pentru a putea crea, pentru în sine — dacă am vorbi în stil hegelian — pozitivitatea negativității, adică o creativitate care să destrame preastabilul lucrurilor, și care zdruncinîndu-l să-l împingă pe făgașuri mai viabile, mai adevărate, mai apropiate de zonele idealului.

STRUCTURĂ ȘI METODOLOGIE

V. VĂTĂȘIANU : Ateneul clujean este format dintr-un comitet de conducere căruia îi sînt subordonate 10 secții : secția de științe sociale, de științe filozofico-politice, de științe filologice, de artă, de științe biologice și medicale, de științe economice, de tehnică și industrie, de științe fizico-matematice și științe geologice și geografice, avînd în frunte fiecare cîte un comitet compus din specialiști și din reprezentanți ai studențimii.

Pentru tematică folosim sugestii din partea studenților, din partea conducerii secțiilor și din partea cadrelor didactice sau a celor care vor susține conferințele. Realizarea acesteia se va face prin conferințe și dezbateri în cadrul unor mese rotunde.

GR. DRONDOE : La susținerea activității Ateneului — fiecare săptămînă va consemna o asemenea activitate — vor trebui solicitați numai oameni de mare prestigiu din Cluj sau din alte părți ale țării. Aceste activități nu trebuie să fie o suită de cursuri facultative ; expunerile să nu fie sistem vorbitor-auditoriu. Va trebui aplicată metoda interpelării, în sensul că cei ce audiază pot pune întrebări pînă la elucidarea problemelor în discuție. Programul Ateneului va avea sorți de izbîndă numai dacă va fi în ton cu ceea ce doresc studenții ; de aceea trebuie căutate metode de depistare a întrebărilor ce frămîntă studențimea, dorința ei de cunoaștere, de informare. De asemenea, în cadrul Ateneului nu trebuie făcute informări politice (asta nu înseamnă că Ateneul nu va contribui la educarea politică și ideologică a studenților). Informarea politică curentă rămîne în preocuparea organizațiilor de partid și de U.T.C. iar expunerile legate de politica internă și internațională a partidului, cu un caracter mai larg și de comentariu, își vor găsi loc în cadrul Ateneului susținut de către cadre din aparatul central și local de partid.

EUGEN URICARIU, student filologie : În stabilirea programului și desfășurarea activității Ateneului trebuie limitată generalizarea unor inițiative bune în anumite condiții, dar care nu-și dovedesc eficacitatea în alte condiții concrete. Mi-ar place să se impună în cadrul acestor activități personalitatea fiecărui centru universitar, să se evite așa-numitele acțiuni de masă, să se ia în considerare mai mult puterea și dorința de nou și invenție a tinerilor.

C. MARE : Am mai amintit de locul și rolul pe care trebuie să-l ocupe inițiativa studenților în activitatea Ateneului. Ținînd cont de această inițiativă, în fața Ateneului cred că se cristalizează două obiective principale : primul ar fi atragerea studenților în circuitul marilor valori trecute și contemporane, valori care să depășească ceea ce primește el direct în cadrul procesului de învățămînt. În concret aceasta ar însemna ca pe parcursul celor 4 sau 5 ani de studenție, în limita posibilităților organizatorice obiective, studentul (doritor a se întregi în acest sens) să ia contact nemijlocit cu cele mai de seamă personalități ale culturii românești, și pe cît posibil din lumea întreagă, încît să facă legătura între cuvîntul așternut pe hîrtie și intrat cuminte în rîndurile dese ale cărților și omul

INFORMARE, DEZBATERE DE IDEI SAU ȘI UNA ȘI ALTA

V. VĂTĂȘIANU : Noi propagăm idei într-o conferință despre o problemă actuală, lucruri izolate, nu metodic epuizarea unei probleme. Aceste conferințe urmăresc o catalizare a spiritului studenților, determinarea lor la o cercetare de amănunt a chestiunilor care îi interesează în particular.

GR. DRONDOE : Ateneul va urmări informarea largă a studenților cu probleme de politică, de ideologie, de cultură și cu unele probleme profesionale pe care n-au posibilitatea să le audă la orele de curs și seminar ; informarea, de asemenea, despre capodoperele culturii naționale și universale, să favorizeze întîlnirea cu oameni de știință de prestigiu, care să evidențieze în fața lor valori ale trecutului și prezentului din cultură, știință, lupta poporului nostru pentru libertate națională și socială. Va trebui să răspundă solicitărilor și avidității de cultură și știință a studenților printr-un dialog permanent Ateneu-studenți.

I. CRISTOIU: Sîntem suprasaturați de informație, aș spune într-un limbaj modern. Pe toate canalele posibile și imposibile primim informații din cele mai năstrușnice domenii. O să ajungem atît de „informați", încît nu peste mult timp ne vom denumi nu Popescu sau Ionescu, ci „marea enciclopedie de la A-C". În condițiile acestea, Ateneul studențesc, considerat ca modalitate de informare, sucombă de la primele zile. Ar trebui să se înțeleagă că avem nevoie de **dezbatere de idei,** în care atmosfera să facă explozie la prima flacără de chibrit. **Vrem să fim interpreți ai confruntării de idei și nu simpli spectatori.** Din punct de vedere al conținutului avem nevoie de probleme care nu se pun nici la curs, nici în altă parte ; de probleme de angajare socială, de probleme privind însăși existența noastră ca grup social cu caracteristici specifice. În concret, Ateneul trebuie să răspundă la frămîntările noastre ideologice, politice, sociale, culturale și artistice.

E. URICARIU : Concep „Ateneul studențesc" ca pe o cameră de rezonanță a cerințelor imediate și acute ale subiectivității studentului. Nu acord credit cursurilor de informare care amenință cu trecerea la un mijloc de instruire după programă. În plenitudinea sa „Ateneul studențesc" nu trebuie să fie o suită de informări politice sau cicluri de conferințe, prezentate sub un alt nume, ci o **tribună a dezbaterilor.**

*

S-ar putea desprinde cîteva concluzii. N-o facem noi. Amintim doar că rezonanțele antice la care ne duce etimologia cuvîntului „Atheneu" — neuitînd de zeița înțelepciunii Athena — obligă la întinerirea unor necurmate chemări și tendințe ale ființei umane spre realizare și plenitudine ; spre formarea de personalități creatoare în cadrul acestui **forum-ATENEU.**

Grigore ZANC
și
Iustin MORARU

(Continuarea discuției în numărul următor)

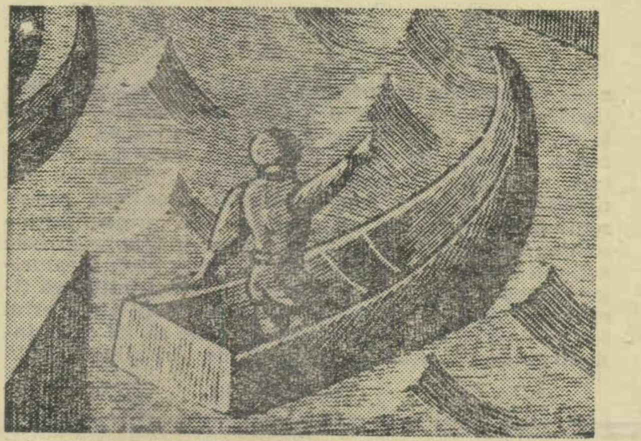
Deşi încă student la Facultatea de istorie a Universităţii Bucureşti, tînărul Matei Cazacu a reuşit să devină o figură cunoscută în lumea istoricilor medievişti.

A început să publice încă de pe băncile şcolii (la 14 ani !), iar astăzi numărul articolelor sale a trecut de 25. Şi majoritatea materialelor publicate s-au bazat pe fapte inedite. Iată cîteva titluri : „O ctitorie a Nemanzilor în ţara Românească“ (Mitropolia Olteniei, 1965), „Documente inedite din sec. XVI—XVII“ (Studii, 1967), „Influenţa decoraţiei în piatră, de la Argeş, în activitatea sculptorului Gr. Cornescu“ (Mitropolia Olteniei, 1967), „Data scrisorii lui Neacşu din Cîmpulung (1521)“ (Revue des Etudes Sud-Est Europeennes, 1968) etc.

Crescut la şcoala marelui nostru istoric C. C. Giurescu, sub îndrumarea căruia pregăteşte lucrarea de diplomă „Vlad Ţepeş — monografie istorică“, Matei Cazacu se anunţă de pe acum ca un demn urmaş al marii familii de istorici români.

Într-un număr viitor al revistei noastre, vom publica un nou articol al tînărului istoric, avînd ca temă o domnie necunoscută a lui Vlad Ţepeş, din anul 1448.

UN VITEAZ FRATE AL LUI VLAD ŢEPEŞ

Mircea şi Vlad Ţepeş sînt fiii lui Vlad Dracul, domn al Ţării Româneşti între 1436—1442, 1444—1447, el însuşi fiu al lui Mircea cel Bătrîn. Cele două domnii atît de frămîntate ale lui Vlad Dracul, numit astfel de la emblema ordinului cavaleresc al Dragonului din care făcea parte (latineşte *Drago*, de unde româneşte *Draco, Dracul*) coincid cu o epocă de mare expansiune turcească în Peninsula Balcanică şi cu eforturile neobosite ale lui Iancu de Hunedoara de a stăvili această înaintare, care ameninţa întreaga Europă civilizată, cuprinsă în vremea aceea în termenul generic de „creştinătate“. Începînd cu anul 1442, Iancu de Hunedoara desfăşoară o serie de campanii ofensive împotriva turcilor, campanii ce se desfăşurau chiar pe teritoriile ocupate de turci. Astfel, în 1443, campania numită „cea lungă“, deoarece s-a prelungit pînă în iarnă, fapt cu totul neobişnuit în acea vreme, cînd războaiele începeau primăvara (de aici numele lunii martie de la Marte, zeul războiului) şi durau vara şi, rareori şi toamna, a dat o lovitură puternică supremaţiei militare pe care turcii o căpătaseră în ultimele decenii. În 1444, încurajat de acest succes, Iancu reia expediţia, înaintînd însă pînă pe litoralul Mării Negre. Aici, la Varna, are loc o vestită bătălie pierdută de creştini din cauza lipsei de experienţă a tînărului rege al Ungariei şi al Poloniei, Vladislav, care îşi pierde viaţa pe cîmpul de luptă. Ucis de un ienicer, capul său blond cu plete lungi înfipt în vîrful unei suliţi a declanşat debandada armatei sale.

În aceste împrejurări intră pe scena istoriei fiul mai mare al lui Vlad Dracul, Mircea. Născut prin 1428, acesta îşi asumase încă din 1442 îndatoririle tronului Ţării Româneşti, în lipsa tatălui său, întemnitat de turci în chip neloial. Revenit pe tron, Vlad Dracul îşi trimite fiul în fruntea unui detaşament de călăreţi să participe alături de armata condusă de Iancu de Hunedoara şi regele Vladislav la campania din 1444 împotriva turcilor. Se angajase în această bătălie în ciuda faptului că el jurase sultanului Murad, ca o condiţie a eliberării din închisoare, că nu va mai lupta împotriva puterii otomane, dîndu-şi ca zălog doi fii — pe Vlad, viitorul Ţepeş, şi pe Radu cel Frumos. Un cronicar contemporan ne spune că înţeleptul domn român dăruise fiului său Mircea, în vîrstă de numai 16 ani, doi cai cu care să meargă la luptă. În caz de înfrîngere, Mircea avea să încalece un cal, iar regele Vladislav pe celălalt, calităţile celor două animale de rasă garantîndu-le scăparea. Vlad Dracul înţelesese că bătălia era pierdută dinainte deoarece, spunea el, suita cu care sultanul merge de obicei la vînătoare era mai mare decît întreaga armată a cruciaţilor. Presupunerile domnului român s-au împlinit, turcii obţinînd la Varna o biruinţă pe care cronicile lor o laudă în fraze ditirambice. Mircea a reuşit să fugă, desigur, graţie prevederii tatălui său. Un participant la bătălie, cronicarul Mihail Beheim, afirmă chiar că Mircea s-a retras numai după ce turcii i-au trimis un sol ameninţîndu-l cu uciderea fraţilor săi, Vlad şi Radu, ostateci în Asia Mică.

În tabăra cruciată se afla şi un trimis al papei, cardinalul Giulio Cesarini, un fanatic propovăduitor al cruciadei contra turcilor. În învălmăşeala generală, cardinalul a dispărut şi zvonuri contradictorii circulau despre soarta sa. De aceea, în anul 1445, o flotă burgundă condusă de seniorul Walerand de Wavrin a pornit de la Chilia în sus pe Dunăre spre a încerca să-l găsească pe cardinal. Se mai zvonea că şi regele Vladislav al Ungariei şi Poloniei ar mai fi în viaţă şi deci se spera şi găsirea lui. Ajuns la Brăila, Walerand de Wavrin este întîmpinat de Mircea, cu care porneşte în sus pe Dunăre, hotărînd să atace împreună toate cetăţile turceşti care străjuiau bătrînul fluviu de o parte şi de alta. Credem că un rol însemnat în această hotărîre îndrăzneaţă l-a avut şi Mircea, al cărui curaj l-a impresionat pe Wavrin. Acest tînăr de 17 ani, moştenitorul tronului Ţării Româneşti, trebuie să fi semănat bine cu tatăl şi cu fratele său, Vlad Ţepeş. Era deci nu prea înalt, brunet, cu plete lungi şi inelate. Exerciţiile fizice şi mînuirea armelor, pe care fiii de domni şi de boieri români le practicau de pe la 6—7 ani, îl căliseră şi îl făcuseră vînjos şi bine legat. Pentru Wavrin, el semăna cu un tînăr scutier apusean, avînd armură şi armament asemănător cavalerilor germani şi italieni. Important de subliniat este faptul că Mircea avea ca preceptor pe un bătrîn boier care luptase în anul 1396 în bătălia de la Nicopole : luat prizonier şi vîndut ca rob de către turci, situaţie în care s-a aflat timp de mai mulţi ani, acesta învăţase turceşte şi italieneşte. Acum, domnul muntean îi dăduse în grijă educaţia fiului său mai mare şi este lesne de bănuit că aceasta se baza mai ales pe formarea calităţilor fizice necesare unui bun oştean.

În timp ce cavalerii burgunzi mergeau pe Dunăre cu corăbiile lor greoaie şi bine înarmate, erau urmaţi în monoxile de Mircea împreună cu peste 500 de soldaţi români. Ajunşi în apropierea cetăţii de la Turtucaia, Mircea trimite seniorului de Wavrin pe cîţiva boieri cu misiunea de a-i comunica acestuia următoarele : „Fiul domnului Ţării Româneşti vă salută şi vă dă de ştire că sînteţi aci ancoraţi la două mile de castelul Turcan (Tutracan = Turtucaia). Şi deci vă roagă ca mîine de dimineaţă să fiţi gata pentru a da asaltul, alături de el, care are pe lîngă sine mai bine de cinci sute de români“. Şi, într-adevăr, în noaptea de 28 spre 29 iunie 1445 s-a dat asaltul împotriva cetăţii care a fost cucerită prin incendiere, după care a fost rasă de pe faţa pămîntului. În memoriile sale Wavrin are cuvinte de laudă pentru vitejia soldaţilor români şi a conducătorului lor.

magazin istoric pentru dacia

După încă o zi de navigaţie pe Dunăre, galerele burgunde şi bărcile cu ostaşii munteni au ajuns la Giurgiu, care fusese ocupat de turci de peste două decenii. Cetatea era apărată de o garnizoană condusă de un subaş turc şi după spusele domnului Ţării Româneşti, Vlad Dracul, fiecare piatră din ea îl costase pe constructorul ei, Mircea cel Bătrîn, cîte un bolovan de sare.

De asemenea Vlad Dracul, care venise şi el la Giurgiu, le spusese francezilor următorul paradox : „Dacă îmi pot redobîndi întreagă cetatea mea, pe care tatăl meu (Mircea cel Bătrîn) a pus să o ridice, atunci chiar şi femeile din Ţara Românească, cu furcile lor de tors, vor fi în stare să recucerească Grecia“. Butada este evidentă, însă ea se adresa unor oameni care o puteau gusta.

Dorinţa domnului muntean s-a îndeplinit, căci după o luptă scurtă turcii au capitulat cu condiţia de a li se lăsa viaţa liberă. Aici intervine un episod de roman, în care rolul principal îl joacă acelaşi Mircea. Să lăsăm însă mai bine pana lui Wavrin să povestească, în stilul său alert, evenimentele din momentul în care garnizoana turcă, în frunte cu subaşul amintit, a părăsit cetatea, trecînd Dunărea în Bulgaria :

„În timpul acesta, fiul domnului Ţării Româneşti s-a dus la seniorul de Wavrin şi după ce l-a salutat i-a spus printr-un tălmaci că avea de gînd să pornească o ispravă împotriva turcilor şi că dacă i-ar făgădui să nu-l dea pe faţă, el îi va dezvălui taina sa. Lucru pe care i l-a făgăduit cu jurămînt seniorul de Wavrin, de bună voie. Şi atunci tălmaciul, învăţat de fiul domnului Ţării Româneşti, zise aşa : „Tatăl meu a trimis să mă cheme şi mi-a spus că dacă nu îl voi răzbuna împotriva subaşului acestei cetăţi a Giurgiului, mă reneagă şi nu mă mai socoate ca fiul său. Căci [illegible] este acela care l-a trădat şi care, cu salvconductul sultanului, l-a făcut să meargă la acel sultan (Murad al II-lea) şi apoi l-a dus prizonier în castelul din Gallipoli, unde l-a ţinut multă vreme cu amîndouă picioarele ferecate în lanţuri. Dar s-au întors lucrurile astfel că el şi turcii lui s-au predat tatălui meu cu condiţia cruţării vieţii şi a lucrurilor lor şi să fie trecuţi nevătămaţi în ţara Bulgariei. Şi eu mă voi duce cu două mii de români la două leghe de aici să trec rîul pe acolo şi le voi întinde curse pe drum şi astfel, cînd vor crede că se îndreaptă spre Nicopole, eu voi fi înaintea lor şi îi voi ucide pe toţi“.

„La aceasta, seniorul de Wavrin nu a răspuns nici-un cuvînt, nici că e rău, nici că e bine. Şi a plecat acel fiu al domnului Ţării Româneşti ca să se ducă să-şi îndeplinească isprava...

Asadar, cînd turcii s-au văzut eliberaţi astfel, şi-au scos mai întîi şeile de pe cai şi le-au pus într-o luntre mică ce fusese capturată în faţa acelei cetăţi. Apoi au legat toţi caii unul de coada altuia şi au legat calul dintîi de acea luntre care mergea cu vîsle. Şi în felul acesta au trecut rîul. Şi se vedea bine , dacă te uitai la cai, că erau obişnuiţi să meargă adesea astfel. Şi în alte monoxile înguste s-au suit turcii cu toate lucrurile lor. Dar cînd au trecut prin faţa galerelor i-au privit pe creştini cu ochi răi şi foarte duşmănoşi. Şi îşi ţineau arcurile întinse cu săgeata în mînă, scuturile la gît, arătînd prin înfăţişarea lor că dacă s-ar lega cumva de ei erau gata de luptă. Şi în chipul acesta au trecut acel rîu al Dunării şi au intrat în ţara Bulgariei.

Aşadar turcii, după ce au trecut apa, au încălecat pe caii lor pentru a-şi urma drumul. Dar ei nu au ajuns departe, că i-a prins în cursă pe neaşteptate acel fiu al domnului Ţării Româneşti şi i-a ucis pe toţi. Şi subaşul însuşi, care îl trădase pe tatăl lui, aşa cum s-a arătat mai sus, a fost adus viu înaintea lui : acestuia, după ce i-a amintit trădarea sa, i-a tăiat capul cu mîna sa. Şi îndată ce românii despuiară pe turci, i-au înşiruit goi pe malul apei şi era o privelişte cruntă pentru cei din galere, cînd au trecut prin faţa lor.“

După această faptă care aminteşte tragediile antice, Mircea dispare de pe arena luptelor următoare, locul principal fiind luat de tatăl său, Vlad Dracul, venit special pentru a participa la cucerirea cetăţii Giurgiu. Ni se pare interesant faptul că Mircea i-a destăinuit planul său lui Wavrin, reprezentant tipic al cavalerilor apuseni. Desigur, fiul de domn dorea să cunoască şi punctul de vedere al moralei cavalereşti, care, în realitate, îşi pierduse de mult trăsăturile ei clasice. Tăcerea semnificativă a seniorului de Wavrin era de fapt o încurajare.

Pînă în anul 1447 nu mai avem nici o ştire despre Mircea. Abia în acest an, care va fi şi ultimul al scurtei sale vieţi, îl întîlnim alături de tatăl său, care îşi apăra tronul împotriva lui Iancu de Hunedoara. Nici pînă astăzi nu sînt cunoscute cauzele care l-au determinat pe marele cruciat de neam român, ajuns guvernator al Ungariei în 1446, să întreprindă, în luna noiembrie a anului 1447, o expediţie în Ţara Românească, vizînd înlocuirea lui Vlad Dracul cu un pretendent numit Vladislav, fiu al lui Dan al II-lea, şi deci nepot de văr primar al lui Vlad Dracul. Cronicile contemporane povestesc pe scurt această campanie, încheiată cu o bătălie, în care oastea munteană era condusă de Vlad Dracul şi de viteazul său fiu. Învinşi, ei sînt urmăriţi, Vlad Dracul fiind ucis la Bălteni, în Ilfov, iar Mircea, prins de orăşenii din Tîrgovişte, este îngropat de viu de către aceştia, într-o zi rece de la sfîrşitul lui noiembrie sau începutul lui decembrie 1447. Avea numai 19 ani, dar făcuse dovada strălucită a calităţilor sale.

În anul 1456 tronul Ţării Româneşti a fost ocupat de fratele său mai mic, năprasnicul Vlad Ţepeş. Aflînd despre groaznica moarte a lui Mircea, Ţepeş a poruncit dezgroparea resturilor celui ucis ; s-a putut astfel dovedi că fusese îngropat de viu, deoarece reuşise să se întoarcă cu faţa în jos. Drept pedeapsă, orăşenii din Tîrgovişte, spune cronica veche a Ţării Româneşti, „cîţi au fost oameni mari, bătrîni, pre toţi i-au înţepat de au ocolit cu ei tot tîrgul, iar cîţi au fost tineri cu nevestele lor şi cu fete mari, aşa cum au fost împodobiţi în ziua Paştilor, pre toţi i-au dus la Poenari de au tot lucrat la cetate, pînă s-au spart toate hainele dupre ei şi au rămas toţi dezvăscuţi în pieile goale“.

Matei CAZACU

7 ARTE ÎN 7 ZILE

Sintagme

○ La Teatrul Bulandra (Studio)
a avut loc vinerea trecută
premiera cu „Dansul morții",
de August Strinberg,
în regia lui Yannis Veakis.
După reeditarea în B.P.T. a marelui
[illegible]dic,
ca prozator, este al doilea eveniment
care marchează
reintrarea sa în țara noastră,
după o largă perioadă de absență.

● Perioadă a expozițiilor interesante
și foarte diferite :
Picasso (la Muzeul de Artă).
Artă medievală iugoslavă (la Dalles),
Scenografie poloneză (la Ateneu).

● Adevărat sediu
al momentelor festive din ultimul timp
la cinematograful Republica
a fost inaugurat ieri
Festivalul filmului britanic.
Pelicule vechi și noi,
mult așteptate de cinefili,
printre care
„Blow-up" și „Pentru țară și rege",
au văzut și vor vedea lumina ecranului
în această săptămînă
plină de satisfacții și recuperări.

● [illegible]preciată expoziție de caricaturi a fost vernisată zilele acestea la Casa de cultură a studenților. Autor : colaboratorul nostru, studentul în matematici, V. Crișan.

Din nou despre Istoria literaturii române, vol. II

Un eșec de prestigiu *)

Discuția inițiată de **Viața studențească** pe marginea tratatului de **Istoria literaturii române** este constructivă chiar și numai pentru simplul fapt că oferă posibilitate de manifestare opiniilor divergente. De aceea, afirmația unui cercetător al Institutului condus de prof. Al. Dima mi s-a părut tendențioasă și ne-a determinat să intervenim în sprijinul unui punct de vedere despre care avem convingerea că exprimă adevărul.

Este în afară de orice îndoială că o operă de amploarea celei discutate însumează munca unui vast aparat științific, strădaniile oneste, voitoare de bine, ale unor specialiști cu autoritate. Nu este însă mai puțin în afara discuției faptul că specialistul se află de multe ori cantonat în perspectiva îngustă a unor cercetări de amănunt, simțindu-se mai puțin dezinvolt în construcțiile de sinteză, care apelează la instrumente neaflate la îndemîna sa. Argumentul unei competențe cîștigate prin obstinate investigații de cultură regională sau de scriitori nesemnificativi nu poate sprijini o tentativă de amploarea celei aflate în discuție. O istorie literară cu adevărat reprezentativă, urmînd citorva monumente semnate de N. Iorga, D. Popovici, E. Lovinescu sau G. Călinescu, trebuie să facă apel la personalități capabile de viziuni organice asupra întregului literar românesc sau asupra unora dintre cele mai importante perioade. Aceasta este de fapt principala scădere a acestui al doilea volum din faimosul tratat al Academiei. **Sistematizarea imensului material faptic, bogăției estetice a acestei perioade îi lipsesc funcțiile ordonatoare ale unui spirit superior, capacitatea sa de a-i proiecta un destin, de a o face, la urma urmei actuală prin conștiința faptului că noi, cei de astăzi, sîntem moștenitorii acestei epoci literare. Tratatul suferă de lipsă de organicitate, el nu este gîndit de la un capăt la altul sub semnul unei mari idei, care să dea viață părților.** Nu este vorba numai de inegalitatea valorică a micro-monografiilor care-l compun, ci de o diversitate excesivă a intențiilor și mijloacelor cu care acestea sînt realizate, în așa fel încît avem de-a face cu o culegere de studii și materiale referitoare la un secol de literatură, mai puțin decît cu radiografia unei evoluții literare. Cineva spunea, invocînd o opinie germană, că cercetarea istorico-literară nu se poate dispensa de cunoașterea în amănunt a tuturor factorilor care au favorizat apariția marilor opere și în primul rînd de cea a scriitorilor mărunți, adevărați fermenți literari, fără de care peisajul literar ar fi sărăcit într-un mod nepermis. Sîntem de acord ! Istoricul literar trebuie să știe tot. **Dar în elaborarea operelor de mare cuprindere istorică el nu trebuie să vină în fața cititorului cu întregul său aparat, ci să înfățișeze liniile de forță ale literaturii studiate.** Cititorul nu e obligat să reconstituie drumul întreg parcurs de autor pînă la opera sa, tot așa cum cititorul cărților lui Einstein nu trebuie neapărat să urmărească drumul de la tabla înmulțirii la teoria relativității. Rezultatele cercetărilor speciale sînt aduse la cunoștința obștei interesate pe alte căi decît prin istoriile literare, prin reviste, culegeri de documente sau de studii cu altă finalitate decît operele de sinteză. Exemplul cel mai strălucit îl avem în cazul lui G. Călinescu. Ce deosebire frapantă între concepția materialelor care au pregătit construcțiile sale (comentarii de manuscrise, de scrisori, de documente, incursiuni biografice, monografii etc.) și cea pusă la baza istoriei sale ! Nimic din cercetările de laborator nu a ieșit la suprafață. Scriitorii minori nu au beneficiat de studiu monografic. Numai direcțiile literare convergente spre eseul final despre specificul național, cel care sintetiza concepția sa despre marele destin al creației românești au fost evidențiate. **De aceea, cea mai mare acuză pe care o aducem Istoriei literare editate de Academie este că nu reprezintă de fapt o istorie.**

De fapt ce trebuie să fie o istorie literară ? Răspunsul se află în concluziile unor mari istorici. Călinescu spunea că o istorie literară stă sub semnul valorilor, că operația autorului din acest domeniu este una de **valorizare.** Dialectica istorică trebuie urmărită în măsura în care evidențiază „sporul estetic". Gîndite în acest mod, fenomenele estetice nu pot fi supuse deci exclusiv perspectivei istorice, fiind valori. În cazul istoriei literare, aplicată unor fapte estetice, instrumentul de investigație istorică trebuie corelat cu unul de altă natură, capabil să surprindă nucleul etern, ieșit de sub constrîngerea istoriei eidos-ul operei, trăsătura perenă, a-istorică a fenomenelor pe care le studiază. Evidențierea acestei laturi, fără de care opera nu este operă estetică și nu poate fi gîndită ca atare, se face printr-o gîndire tipologică, în care opera este adusă în fața unor **categorii** și supusă interogațiilor. Pentru că istoria literară este o construcție artificială a gîndirii teoretice, pornind de pe solul realității operei, acesta din urmă constituind planul empiric. Am putea spune, împingînd speculația mai departe, că ceea ce numim istorie literară de fapt nu există. Există numai operele. Gîndirea noastră organizează însă această realitate a operelor pe baza trăsăturilor lor generale în anumite tipologii. În acest sens o istorie este mai mult și în același timp mai puțin decît operele. Mai mult fiindcă le conferă o realitate categorială, superioară, din punctul de vedere al gîndirii, și mai puțin fiindcă inevitabil atenuează viața proprie operei. Pentru gîndire, ceea ce apare **general** este mai existent decît **particularul.** Cercetarea estetică va fi însă nemulțumită în fața unei asemenea perspective. Ținta supremă ar fi de a organiza istoric și tipologic materialul literar, păstrînd neatinsă sau, dacă se poate, intensificînd viața proprie operei. Din corelarea celor trei puncte de vedere se naște o adevărată istorie literară.

De altfel meritul volumului II al tratatului Academiei este atît de mare sub raport documentar ? Un tînăr cercetător, Dan Zamfirescu, a subliniat chiar în aceste pagini serioase lacune de informație. Un specialist de autoritatea lui Al. Piru a remarcat numeroase altele în paginile **României literare**, precum și erori compromițătoare pentru specialiști care poartă atît de trufaș această calitate.

Critica, oricît de vehementă, nu poate să strice nimănui. Operă compozită, fragmentară, fără o concepție de ansamblu, inegală ca stil și informație, era normal ca tratatul să provoace rezerve serioase. Orice analogie cu felul în care a fost întîmpinată opera lui G. Călinescu din 1941 este neavenită, tendențioasă, împingînd discuția pe un drum periculos. Autorul unor asemenea comparații se acoperă de ridicol, fără a sluji în vreun fel progresului istorico-literar. Nu, volumul II al tratatului nu este nici pe departe o mare contribuție și trebuie să mărturisim că această recunoaștere nu poate fi făcută cu inima ușoară. Nici de către noi și nici de către autori. Am persevera însă într-un mod nepermis în greșeală dacă nu am spune totuși lucrurilor pe nume.

Am scris cele de mai sus, insistînd asupra slăbiciunilor tratatului, fiindcă ignorarea lor va compromite cu siguranță elaborarea celorlalte volume. Aceasta ar fi întristător pentru stadiul actual al culturii române.

Aurel Dragoș MUNTEANU

***) La acest titlu, fără semn de întrebare, s-a oprit colaboratorul nostru în mod expres.**

„Podul" și-a ridicat cortina

● Teatrul „Podul" și-a deschis stagiunea cu două spectacole : „Vorbește-mi ca ploaia și lasă-mă să ascult" — piesă într-un act de Tennessee Williams și „Ritm pe temă" — dragoste, război, bocet — un recital de improvizații.

În „Vorbește-mi ca ploaia și lasă-mă să ascult" regizorul Grigore Popa ne propune două soluții poetice pentru cei doi eroi ai piesei. Studenta Liliana Dumitrescu — laureată a Festivalului de artă studențească de la Cluj — realizează convingător tensiunea dramatică, așa cum de altfel o face și în alte roluri. Al doilea interpret — Mihai Berger, în rolul bărbatului își secondează partenera cu o economie de mijloace scenice, fapt care conferă autenticitate și naturalețe.

Spectacolul de improvizații al regizoarei și animatoarei Teatrului „Podul", Magda Bordeianu, este o suită de ipostaze posibile ale atitudinii omului în fața vieții. Mișcarea corpului uman este ilustrată în cele trei părți-teme de talentatele studente-artiste Mihaela Dumitrescu. Olga

Volosevici și Anca Vidra Macovei. Interpretele se mișcă pe scenă cu grație și inteligență, transmițînd integral sălii dramatismul situațiilor propuse. Excelenta sonorizare a spectacolului aparține lui Valentin Perciun, tînăr pianist și compozitor.

Ecran jubiliar

Ecranele săptămînii trecute au fost dominate de evenimentul „Zilelor filmului cehoslovac", manifestare organizată de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în întîmpinarea aniversării a 50 de ani de la proclamarea statului prieten.

Cele trei pelicule alese au urmărit nu atît adîncirea unei priviri, deja exersate, asupra „noului val" de la Barandow, cît obținerea unui tablou circular al cinematografului cehoslovac. Astfel, în afara comediei lui Jiri Menzel, **Vară capricioasă** (oarecum ieșită și ea dintre coordonatele avangardei), am avut prilejul să vedem „Colivie pentru doi" — o dramă psihologică datorită veteranului Mach — întrucîtva mînată de academism, dar foarte proaspătă, în privința investigației sociale, precum și **Vrăjitorul se întoarce**, un film țărănesc, datorat unei echipe slovace, condusă de regizorul Grecner.

Dincolo de marea sa diversitate tematică și calitativă, trioul adus la București a demonstrat maturitatea școlii cehoslovace de film, în cadrul căreia chiar inegalitățile se exercită între limite foarte strînse. O demonstrație de disponibilitate artistică și socială, de profesionalism bine gîndit și înțeles.

transmutațiuni

5

„Superstiția este anticamera fricii", scria cineva prefațînd reproducerea operei lui Bosch. Nu ne aflăm încă în fața acelor peisaje imobile, paradisiace, silențioase, calme, iluminate, cu arbori neclintiți privind din nepăsarea lor vegetală la rictusul torționar al artistului, la erotismul său rece și diformat. Nu stăm încă în acele crisalide gris, în acele infernuri sau paradisuri muzicale, în Tartarurile sale gotice, dominate de paseri carnivore. Bestiarele lui grotești încă nu ne cutremură inima, dar ca să-l pricepem pe el și pe alții trebuie să străbatem încă un univers fantastic, plin de corespondențe secrete, un univers al emblemelor, plin de aluzii, de cuvinte ce răspund unor desene, după un cod al inițiaților. Pandemoniile acestea care au în ele un delir mistic devin operă de artă în măsura în care acceptăm fantasticul ce-l conțin. Se vorbește mult acum despre onirism, despre o lume văzută mișcat, adică într-o imagine ușor modificată, parcă arsă de temperaturi, de o înțelegere subconștientă a realității, despre visarea conținută a obiectelor. Sînt lucruri vechi, întreținute de-a lungul timpului de nevoia poate de a dubla realitatea, de a-i da un înțeles special ce ne scapă. Într-o Tentație a Sfîntului Antonie a lui Savoldo, un personaj își duce propria-i moarte în cîrcă, într-o resemnată și dulce supunere. O gravură a lui Athanase Kircher închipuie Potopul într-o viziune terifiant realistă. Arca lui Noe e un imens cosciug care a fost părăsit. Sub un cer infernal, pe o apă metalică sînt risipite cadavre de oameni și animale, pîndite de monștri acvatici fioroși. Ce sperie aici nu este presimțirea devorării acestor morți cît exactitatea pură a cadavrelor, frumoase ca niște bucăți de marmură, imagine ce anulează oroarea pentru că e de presupus că aceste bucăți de cai nu vor putea fi digerate. Într-o altă gravură a lui Lorenz Stoër din 1555 ne aflăm într-o grădină alhimică, dominată de copaci săraci, fără frunziș peste care au căzut ciudate sfere metalice sparte, conținînd ca pe niște sîmburi, alte sfere. O ghiulea cu ținte spînzură sub plafoanele perforate. Senzația dominantă e aceea a unui dezastru planetar. Ajungem în sfîrșit la acele peisaje antropomorfe ale secolului al 16-lea, unde fantezia mi se pare superbă. În viziunea pictorilor peisajele capătă forme uriașe omenești. E ca într-un joc de copii ce privesc norii. La o observare atentă exercitată într-o oră specială cînd lucrurile se așază după un anumit ritm, după un ceremonial secret, dealuri, rîuri și case pot fi confundate cu imense ființe umane repauzate. Sprîncenele acestor bărbați sînt copaci vii tresărind la vînt. Ochii — case în care stau deschise ferestrele. În urechile uriașe formate de șoselele întortochiate circulă oameni ca niște furnici. Nasul este sugerat de arămezile de fîn și pe gît pasc, nepăsătoare, turmele. Senzația este teribilă și privitorul realizează că numai o clipă unică de imobilitate a vieții permite uluitoarea descoperire a unei naturi misterioase, subsumate sau existînd paralel cu natura adevărată. În unele embleme mnemotehnice mesajul alhimic este distinct. Păsări fantastice au trupul format dintr-o pereche îmbrățișată asupra căreia patronează moartea. Un ochi dilatat supraveghează pe privitor. În alte gravuri apare heptacordul ale cărui sunete după știința inițiaților corespund celor 26 de lumini ale Lunei, literelor din alfabetul profeților, unui astru sau sfere. În Emblemata lui Alciat o pasăre zboară într-o sferă armilară. Uluitoare aici rămîne senzația de viteză și în același timp de neputință de a depăși un univers propus, o fatalitate geometrică.

Într-un tablou de Veneziano analogiile sînt compuse jumătate realist, jumătate sub imperiul unei fantasmagorice imaginații. Reptile și grifoni funambulești sînt călăriți de genii dezlănțuite. Un personaj împarte mîncare unui grup de copii în timp ce altul amenință cu un uriaș os de cal. Într-o altă compoziție a lui Raimondi, un tînăr bărbat vorbește cu un șarpe, iar într-o viziune a sfîntului Rafael de Ghisi peisajul dominat de o vegetație tropicală e populat de gripsori, lei și serafimi. Copiii cu cozi ies din apă, un cîine cu o coadă nesfîrșită e iluminat de un rubin terminal. Într-o altă visare a aceluiași sfînt, cetatea a început să ardă, totul e deșert, dezolat, teribil. Numai somnul celor două personaje din prim plan dă o liniște nefirească, pentru că din cadrul din dreapta au și apărut insecte fantastice, cu ghiare și chip omenesc, jumătate albine. Într-un alt tablou al lui Veneziano, Omul cu cap de lup, îl descoperim mai devreme pe Picasso, repetat și în viziunea lui Ghisi care în Silenii săi este foarte modern. Nimic nou sub soare.

Eugen Barbu

confidențe

DRAGOSTEA, PUNCTUL DE SPRIJIN AL PÎRGHIEI

Marian C. afirmă că este un vechi prieten al rubricii „Confidențe". Îl cred, pentru că scrie cu tonul celui preocupat de problemele dezbătute aici. Și scrie pentru că este amenințat să trăiască de-acum încolo sub umbra unei obsesii care se poate dovedi foarte dăunătoare muncii și sănătății sale.

Dar, poate că Marian C. găsește situația mai dramatică decît este în realitate. Dorind să-l ajut pe colegul nostru, am încercat o citire „de-a-ndoaselea" a scrisorii sale și am constatat, cu bucurie, că înseși afirmațiile sale pot constitui argumente care să-i infirme temerile.

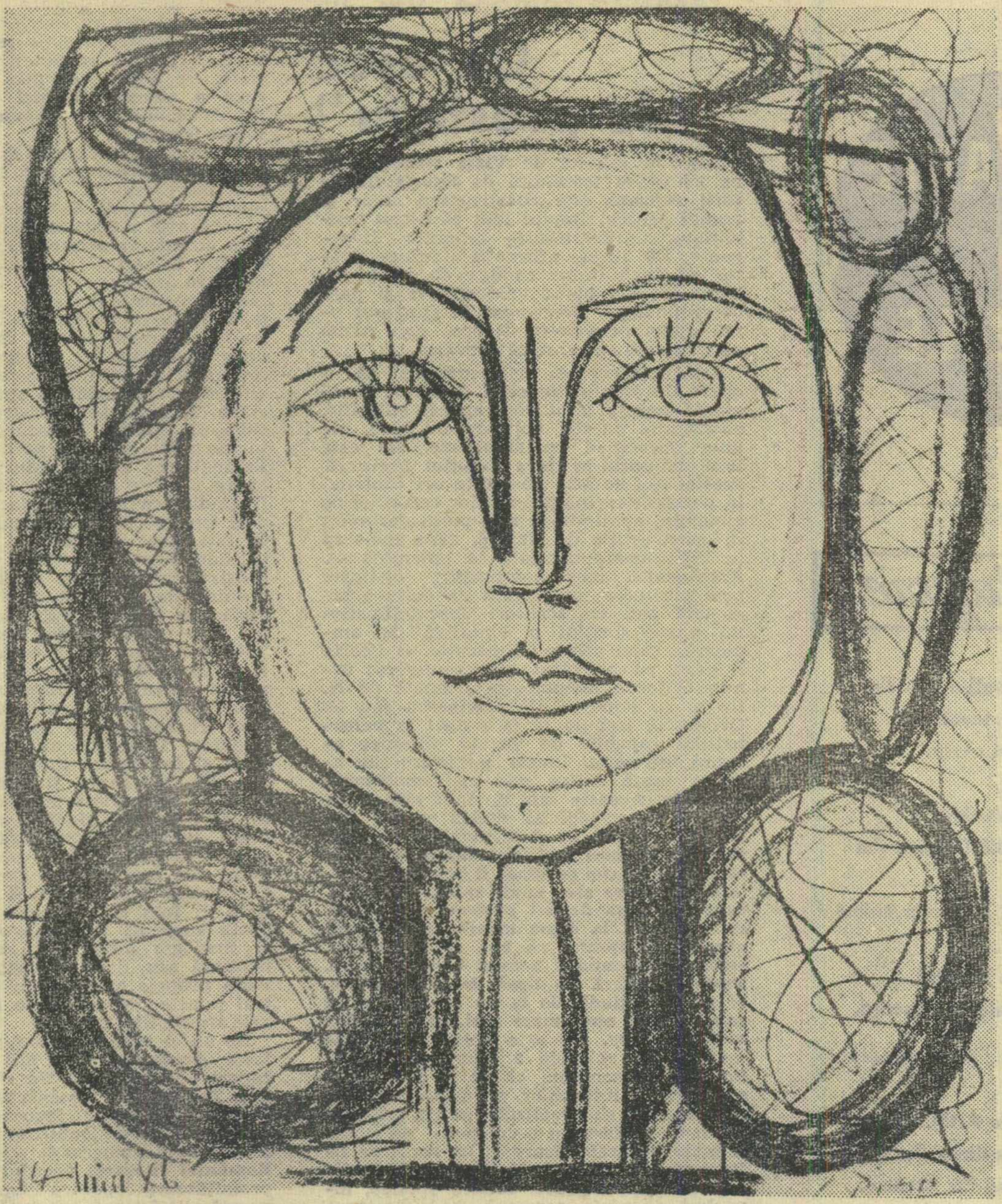
Îmi spui că suporți greu absența soției ; sînt convins că aceasta numai din cauza dragostei ce-i porți, care-ți șoptește că ar trebui să fii mereu alături de ea. Dar, amintește-ți propriile dumitale cuvinte : „Sînt sigur că o dragoste adevărată, o dragoste sinceră, rezistă tuturor vicisitudinilor, tuturor încercărilor, iar trăinicia ei poate foarte bine să fie verificată prin despărțiri de mai lungă durată". Oare nu cumva, dragă Marian C., ți s-a strecurat în minte gîndul că dragostea voastră n-ar fi atît de puternică ? Dacă e așa, așteaptă ca timpul (va fi poate mai scurt decît crezi) să-ți infirme bănuiala.

Te întrebi dacă poți fi acuzat că nu-ți iubești soția fiindcă ai stat și stai departe de ea. Nu. Depărtarea dintre voi îți este impusă de dorința de a învăța, de a-ți ridica calificarea. Prin aceasta vei asigura familiei o prosperitate mai pronunțată, iar societatea te va privi ca pe unul din membrii ei care și-au îndeplinit o datorie nobilă. Sînt convins, dragă Marian C., că soția dumitale este și va fi mulțumită, înțelegînd că eforturile sînt necesare și că vor fi răsplătite. Nu se poate să nu încerce și ea un sentiment de mîndrie, izvorît din conștiința participării la străduințele pe care le depui. Orice lucru mare se face cu greutăți. Dar dificultățile, oricît de mari ar fi, se îndură mai ușor în doi ; dragostea este pentru cei doi punctul de sprijin al pîrghiei : cu ajutorul ei puteți suporta și mai ușor vicisitudinile și încercările.

Să-ți mai spun și altceva. Vorbim mereu de puterea omului — fizică, sufletească, intelectuală. Nu mă îndoiesc că ești puternic fizicește, intelectualicește. Dar sufletește ? Cred că nu prea ești și îmi pare rău pentru dumneata. Situația în care te afli acum va dura un timp limitat ; gîndește-te la mulțimile de oameni care au suferit mari dureri și le-au îndurat cu demnitate, dînd semenilor frumoase exemple și dovedind puterea omului. Nu-mi dai dreptate, stimate Marian C. ? Și acum o întrebare : Nu cumva te-ai molipsit și dumneata de „boala autoanalizei" care bîntuie cu atîta înverșunare în secolul nostru ? „Stările bolnăvicioase" de care vorbești ar putea fi considerate drept simptome. Dar orice boală are o cauză ; a dumitale ce cauză are ? Căci ceea ce mi-ai spus în rîndurile revistei nu m-a lămurit deloc... Să-ți recomand un tratament : singura terapie în dragoste este autoterapia.

Îmi spui că nu simți bătăile inimii aflate la 300 kilometri de d-ta. Nu cred. Ascultă atent. N-o auzi ? Inima aceea bate pentru d-ta !

Cu stimă și prietenie,
Cristian F. GRIGORIU

PABLO PICASSO — „Femeie cu bucle mari"

„MARCA" STUDENȚ

Fiecare centru universitar are ceva specific lui și numai lui, ceva ce dă notă de particularitate urbei și vieții sale spirituale, ceva care de multe ori trece neobservat la prima vedere, făcîndu-te, totuși, să-i simți într-un fel sau altul prezența, ca pe un parfum propriu, vag, care nu știi întotdeauna de unde vine. Dacă stai însă mai mult în centrul respectiv ajungi să asociezi parfumului și culoare, să deosebești în ea nuanțe multiple, să dai nume.

EXTRAVAGANȚA — „MARCA" CELOR ÎN TRANZIT

La Timișoara, oraș prin excelență provincial în ciuda vîrstei și a mărimii sale, nu întîlnești nici extravaganța bucureștenilor, nici sfătoșenia și (să fim drepți) încetineala ieșenilor, nici intelectualismul *afișat* al clujenilor. În schimb găsești, nu fără surpriză, un bun simț discret, care-i imposibil să-ți treacă neobservat.

— De ce sîntem așa ? Dar cum sîntem ? m-a întrebat o studentă de la Politehnică... răspunzîndu-mi, firește, la o întrebare. E ceva normal, e felul nostru de a fi De ce minijupele nu sînt exagerate ? Păi... pentru că nici băieții noștri nu poartă barbă și nici pantaloni superevazați...

— Aici noi lansăm moda tinerilor, ca de altfel în toate centrele universitare, a adăugat unul dintre colegii fetei. De aceea n-o să vedeți la noi nici un tînăr excentric, indiferent de domeniu. Ghitaristul de la „Phoenix" e singurul care a sărit peste cal, cu pletele lui de cincisprezece centimetri... Ceilalți, dacă-i mai vedeți pe ici, pe colo, sînt „în tranzit".

„Marca" studențească a orașului e percepută așadar, începînd cu formele ei cele mai ușor sesizabile și, în primul rînd, cu moda vestimentară. O decență plăcută, o moderație foarte apreciată, o curățenie perfectă care se extinde pînă la spațiile verzi din jurul institutelor și căminelor, la interioare și la bazele sportive sînt trăsături de prim ordin. Aici intervine o dilemă : cine pe cine a influențat ? Orașul pe studenți, sau studenții orașul ? Observatorul e tentat, totuși, să accepte prima ipoteză, dar fiindcă orașul a devenit centru universitar abia în anii de după război ; or, la Timișoara, aceste atribute sînt de dată foarte veche.

CENTRU DE RADIAȚIE SPIRITUALĂ

Viața spirituală a studentului în timpul său liber este de asemenea, la Timișoara, de o mare complexitate. Ea contaminează, pur și simplu, o mare parte din viața spirituală a întregului oraș și, credem, în aceasta constă în primul rînd valoarea „mărcii" lui studențești. Dacă la programul Casei de cultură a studenților participă în general studenții, la manifestările cultural-științifice. organizate în institutele timișorene și în special la Universitate, adevărat centru „de radiație" al acestor activități, sălile primesc un număr impresionant de locuitori ai orașului, de profesii dintre cele mai variate. Îndeosebi „după amiezile de marți", activitate săptămînală intrată în tradiție sub auspiciile ateneului studențesc, au depășit cu mult granițele universității, captivînd, prin ținuta expunerilor pe diverse teme și prin personalitatea conferențiarilor, atenția unei sfere de ascultători din care nu lipsesc elevii, funcționarii, tinerii muncitori și chiar... casnicele. O realizare demnă de invidiat, dacă ne gîndim că nu e nevoie, pentru o sală plină de nici un fel de mobilizare.

Timișoara nu este un oraș zgomotos. Dimpotrivă. Însă duminica și în serile senine, aleile sale, parcurile și mai cu seamă faleza Begăi sînt populate de perechi tăcute și de grupuri de prieteni, înarmate cu chitare și cu bogate rezerve de voie bună. Însă și această voie bună are la Timișoara o nuanță specifică, neostentativă, care observatorului neavizat i se pare, deseori, prea palidă față de București. Totuși această nuanță îi „prinde" bine pe timișoreni. Iar cînd veți auzi în vreun grup de studenți din acest oraș, o vorbă ireverențioasă, rostită pe stradă sau într-o societate, fiți sigur că vinovatul nu-i, nici într-un caz, timișorean...

UN INCIDENT SE CONSUMĂ DISCRET

Într-o seară, cu puține zile în urmă, bodega „La răchita roșioară", supranumită în baza unei realități „Costică și Mitică", răsuna de „Gaudeamus"-uri. În jurul paharelor cu bere, o grupă din anii mari serba onomastica unei colege. Ci-

neva, de la o ma
chelit, a făcut o
la adr fetei, a
pahar, s-a apro
cîteva clipe, la p
constă frumusețe
pînirea de sine a
a evita scandalu
sclipea cuțitul și
ția cu care au
Înafară de cîțiva
n-a observat inci

I-am însoțit p
spre complexul
sub bolta de ste
în mijlocul lui,
cu „orchestră"...
amestecau în a
frunzele foșnea
cineva că Vichi
seara aceea cu n
țit la o onomas
panglici, și con

„SCALPELU", C

Zi de sărbătoa
bă cu pași rari,
Operă la Catedr
seul respectiv, c
bătoare ale toam
nu mai are rost
lui nu-l au înde
pietonii de toate
rul pieței o dată,
pe spate și-au
rile curcubeului
revista „Scalpel
aurul ! Cea mai
căutată revistă d
veniți cult ? Cum
pe nerăsuflate,
cîțiva ani pe la
dată de la curs
Sînt studenți
noului număr al

U
ÎN DE

...Septembrie 1
peste dealurile B
împovărați de s
galopau-nestăpîn
îmbrățișarea teas
îndeletniciri, oa
în aer izul de bu
Dincolo, pe de
stăvilită. Ca în
ciment un du-te
Universității. E
promoție, ce nu
încearcă aici, în
în Iașul lui Emi
13-ani de strădan
aduc cu ei ceva
deosebiți și totuș
nic liant — tinere
...Și competiția
minții și a pricep
premiați le-a fos

DIN POI

Făget, 13 octo
Cer curat ca
cele cîtev
În aer ră o
crengi o dată cu
Toamnă. Toam
O idee frumo
nedeia studențe
devină o tradiți
Ca și anul tre
rile duc la Făge
să transporte în
Alții, care iubes
se scurg grupuri
durilor spre ace
veritabilă cursă

Miezul zilei. S
aproape două m

TIMA TOAMNĂ
LUL COPOULUI

... Toamna poposise ruginie
umului, brumînd chiorchinii
. Sub scutul boabei, gradele
așteptînd momentul evadării :
ui. În întîmpinarea apropiatei
ii forfoteau spornic bănuind

l Copoului, aceeași zarvă ne-
urîașă boabă de cărămidă și
no de necurmat animă sălile
va zilelor de examene, o nouă
nult și-a părăsit uniforma, își
gănul de veacuri al culturii.
u și Creangă, trăinicia celor
colare. Veniți de pretutindeni,
pulsația fiecărui colț de țară,
it de apropiați prin acel trai-

lectuală, această olimpiadă a
și-a ales favoriții. Fericiților
credințată flacăra atîtor ge-

nerații, flacăra vie a spiritului. Cădeau atunci peste aleile Copoului primele frunze.

În sfîrșit primul an de studenție ; acel atît de rîvnit al cincilea anotimp al tinereții, acel mozaic de preocupări și gînduri mereu tinere. Se conturau marile idealuri, se tălmăceau atîtea gînduri, începea marea înfruntare cu averea de milenii a oamenilor.

Dar, anii s-au scurs... Meticulosul Cronos de cinci ori și-a răsturnat clepsidra și tot de atîtea ori a alergat spre Sahara să-și împrospăteze mașinăria infernului ornic. Și cocorii punctînd cerul, pierzîndu-se pe nebănuite cărări, aceleași, mereu aceleași, cheamă cu strigătul lor anotimpurile ; și crivățul împingînd în primăvară primii muguri și vara și oamenii și munții și stelele, toți, poartă pe chip mîngîierea vremii. Acum tinerii aceia sînt în pragul despărțirii. Au aflat în labirintul împlinirilor un fir ce i-a adus în fața marilor răspunderi. Alma Mater și-a împlinit chemarea. O altă Universitate îi așteaptă, o imensă universitate întinsă între Dunăre și crestele Carpaților, între dealurile moldovene și cuptoarele incandescentei Hunedoare, o școală unde sînt și preceptori și discipoli. A sosit momentul cînd schițele din caietele de notițe se amplifică la scara de 1/1 și examinații tumultuoaselor sesiuni se pregătesc să devină responsabilii unor complicate procese de metamorfoză. Catenele complexe se zbuciumă și se rup în meandrele coloanelor de distilare puțin mai complicat decît o arată caietele, iar inima pulsează cu acea vibrație a vieții pe care frazele și planșele n-o pot trăda. Stindardele sale, emblemele de tradiție ale facultăților flutură pe tot cuprinsul țării ca semne ale unei strălucite victorii

Sentimentul de plenitudine care ne stăpînește a fost în aceste zile amplificat, resimțit cu putere în clipele de neuitat cînd am ascultat cuvintele adresate nouă, studenților, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, *aflat în vizită de lucru în orașul nostru :* „Nu poate exista un deziderat mai înalt decît acela de a se pregăti pentru a continua munca înaintașilor lor, pentru a asigura dezvoltarea continuă a României socialiste, pentru a-și servi fără preget patria".

Poate acum, mai mult ca oricînd, secvențele celor cinci ani se derulează viu și reliefat. Între filele albumelor, amintirile s-au tușat trainic. Iar peste timp, în clipele de aducere aminte, gîndurile vor rătăci spre acești ani, anii ce nu se uită niciodată.

Ion MIHAIL

NEDEIA
NA FĂGETULUI

e. Dimineața.
. Stelele lunecă pe rînd pe
lanuri răsăritul portocaliu.
pere ce se cerne printre
nzele.
elujeană frumoasă și curată.
a prins viață anul trecut :
Se pare că e pe cale să
r fi foarte bine.
de dimineață, toate drumu-
rei autobuze abia pridideso
eva curse sute de studenți.
pezia concretă a drumeției.
upuri, pe toate cărările pă-
țintă — Făget, ca într-o
rientare turistică.

★

an soare palid ca o frunză.
studenți au uitat cu totul

de anatomie, analiză matematică, mecanica fluidelor, chimie analitică sau alte lucruri asemănătoare și sinistre. Timp de o zi, numitorul comun al tuturor va fi tinerețea, iar gazda primitoare — natura, cu ce are ea mai frumos : culorile.

★

Dincolo de inevitabila poezie a unei astfel de zile se impune o mică trecere în revistă, poate puțin cam prozaică, a celor ce s-au făcut și ce nu s-au făcut, dar s-ar fi putut face și trebuie să se facă. Dar, mai întîi, o comparație cu anul trecut.

Număr de participanți : cam același. Timp : mai răcoros. Aprovizionare : mai bună. Orchestră de dans : mai bună. Organizarea asemănătoare, mai puțin panourile pictate și afișele, adesea foarte inspirate, ce erau un adevărat deliciu anul trecut, înveselind toată poiana. Păcat că s-au omis anul acesta. Privind organizarea ca atare, s-a pus problema intervenției cît mai discrete în mijloacele de recreare, lăsînd mai mult la latitudinea fiecăruia felul cum să se bucure de natură.

Dar să vedem totuși cum a decurs ziua. S-a programat alegerea a 3 miss. S-au găsit două (nu numai din motive estetice) : Florica op — Filologie II și o... preuniversitară. Doina Busuioc, cl. a X-a. Alegerea, destul de dezordonată, a adus totuși ceva nou față de anul trecut. o probă, hai să-i zicem de talent. Candidatele au fost rugate să cînte, să recite și să danseze. A lipsit, totuși, un juriu autorizat și sobru. Între reprizele de dans, cîteva jocuri de societate au fost agreabil prezentate de Valentin Caloș (filologie). Campion neoficial la jocuri : Traian Pop — anul V economie, cîștigător a 3 premii.

În rest, bere. mici. suc, tir cu arcul etc., la discreție și cam atît.

★

Și totuși, ziua a părut scurtă cînd, pe nesimțite, razele soarelui au început să obosească și să se frîngă cîte una și discul roșu, ca o farfurie zburătoare, să coboare lin, ridicînd luna de pe celălalt talger al balanței, drumurile și-au schimbat sensul, indicînd, toate, Clujul.

Ion MARCEA

EASCĂ A ORAȘULUI

cină, peste măsură de cher-
iere nu tocmai măgulitoare
a încuraj... ovarășului de
s-o sărute. A fost pus, în
Dar nu în această finalitate
stului, ci în tactul, în stă-
enților, în priceperea lor de
d în mîna necunoscutului
mult decît atît, în discre-
să se consume „faptul".
neni din apropiere, nimeni
l...
ienții respectivi în drumul
mine. Au făcut ocolul larg
in Parcul trandafirilor și,
cins sub stele o chermeză
lă. Miresmele toamnei se
imile băteau năvalnic și
și... Dacă-mi va spune
bătorita, nu s-a simțit în
mai bine decît s-ar fi sim-
astuoasă, cu lumini, torțe,
m să-l cred niciodată...

MAI CĂUTATĂ REVISTĂ EUROPA !"

Corso, timișorenii se plim-
Catedrală la Operă, de la
așa mai departe pe tra-
bate după-amiezile de săr-
și iernilor, cînd la pădure
rgi și cînd parcurile orașu-
be „vino-ncoace". Printre
ele, doi tineri fac înconju-
ouă, de trei ori... Pe piept și
afișe mari, în toate culo-
mpărați, citiți și răspîndiți
fină ca braga, scumpă ca
entă, mai frumoasă și mai
ropa !" sau : „Vreți să de-
revista „Scalpelu'", citiți-o
mai departe, apoi mergeți
și nu absentați nicio-
umpărați „Scalpelu' !"
ciniști care fac reclamă
tei institutului lor, prima

de acest fel din țară. Redactorul șef al revistei, studentul Florin Miclea din anul III Medicină generală, îi urmărește pe cei doi de la distanță, pas cu pas. Nu pentru a face pe detectivul, se înțelege, ci pentru a observa reacțiile trecătorilor și, poate mai mult, pentru a gusta și pe această cale bucuria succesului uneia dintre cele mai bune publicații interne studențești.

LA CUCURIGU, ADICĂ LA BIBLIOTECĂ

Ne oprim la un colț de stradă, să cumpărăm castane coapte. Pe lîngă noi trece un grup care plănuiește, pentru săptămîna viitoare, un „jur" la nu mai rețin cine. Este vorba de „jurul" dansant, cunoscut în alte părți sub numele de „ceai" ori „serată", foarte des organizat, de obicei sîmbăta, de studenții timișoreni. Însoțitorul meu, de la Facultatea de filologie, mă anunță :

— Păcat ! Și trebuia să particip la unul, dar n-am ce face, trebuie să renunț. Sîmbătă urc la Cucurigu, că luni trebuie să prezint un referat...

Aflu, cu acest prilej, că respectivul „cucurigu" nu-i altceva decît biblioteca Universității, situată la etajul cel mai înalt al clădirii, de la ferestrele căreia se deschide privitorului panorama vastă a cetățuii universitare de pe Bega, mărginită de plopii cu frunza pătată de rugină.

Îi spun însoțitorului meu că voi scrie un material despre „marca" studențească a orașului lor. Se declară încîntat.

— Și după părerea dumneavoastră, care cunoașteți și alte centre universitare, cine-s „fruncea" ? mă întreabă el.

Firește, nu-i vorba de nici o întrecere. Totuși, interesul timișoreanului de a cunoaște în ce grad se face simțită „marca" studențească a Timișoarei față de „marca" similară a Iașului sau a Clujului, cu caracteristicile și particularitățile individuale, mă îndeamnă să nu-i dau încă răspunsul. Il va găsi, sperăm, parcurgînd și alte reportaje sau anchete pe această temă, din alte centre universitare.

Dragomir HOROMNEA

OMUL DE DINCOLO DE VORBE

Poem pseudo-dramatic și pseudo-tragic, în mai multe tablouri și o singură urmare.

Personajele : EL și EA.

EL este în anul al V-lea (cu perspectiva de a primi repartiția în București). EA este colega lui de grupă. Acțiunea se petrece într-o grupă în care aproape toate fetele s-au căsătorit „făcînd partide" bune sau nu tocmai, avînd bărbații în București și așa mai departe. Cele două personaje au schimbat puține vorbe de-a lungul anilor de studenție pe care și i-au petrecut alături, zi de zi, la seminarii.

În prima zi, și în a doua, și în a treia zi din anul acesta însă...

Privirile fetei, prea puțin atente la explicațiile și demonstrațiile asistentului ori ale profesorului, aleargă din cînd în cînd, zîmbitoare, spre EL. EL s-a făcut că nu le observă întîi, dar insistența...

EA : — De ce ești așa de rece cu colegele tale de grupă ? Parcă ai fi în anul I... (și continuarea frazei este dată de un zîmbet dulce și o ocheadă plină de înțelesuri, cum numai fetele bine intenționate știu să arunce). Dar în gînd : „Dac-aș reuși, ... unat. EL, oricum, o să rămînă la un institut de cercetări în București, pe cînd eu..."

EL : — Nu sînt rece deloc. Ți se pare ție. Sînt la fel ca pînă acum. („Ce naiba! Doar nu s-o fi îndrăgostit de mine !").

EA : — Nu știu ce se petrece cu tine. Uneori, seara, mă gîndesc că ți s-a întîmplat ceva în ultima vreme. („Aiurea, parcă seara n-am altceva mai bun de făcut decît să mă gîndesc la el...").

EL : — Vorbești serios ? („Să fie oare adevărat ceva din toate astea ? Parcă poți ști ?").

EA : — Foarte serios. (Și cuvintele sînt însoțite aici de o atitudine gravă, gînditoare, îngrijorătoare. Dar în gînd : „Începe să mă creadă. Ia să-l iau pe coarda sentimentală !").

EL : — ? ! ? ! !

EA : — Da, stau uneori noaptea tîrziu și mă gîndesc unde vom fi noi, despărțiți unii de alții, peste un an. Oare în ce locuri vom fi ? („De tine e bine. Precis te aranjezi în București. Pe cînd eu . . .").

EL : — Nu te știam așa sentimentală... (Și în gînd „Aha, încep să pricep unde vrei să bați. Dar nici eu nu-s prost...").

Pauză scurtă. Fata, nostalgică, rămîne pe gînduri Apoi, brusc, spre el :

EA : — Spune-mi, tu n-ai o prietenă? („Știu eu că n-ai. Parcă dacă ai fi avut îmi mai rămînea vreo șansă ?").

EL : — Dar de ce mă întrebi ? („Înseamnă că nu greșesc. Asta-i introducerea. Acum va intra și în subiect...").

EA : — Așa, mă gîndeam că . . .

EL : — A, nu, nu m-aș însura acum...

O ușoară, o abia perceptibilă undă de îngrijorare trece peste fața fetei. El n-o observă sau se face că n-o observă și indiferent :

EL : — Cel puțin pînă la examenul de stat...

Liniștea revine în ochii fetei.

EA : — Vezi, uneori te simți așa singur. (Și afectat : Pentru o fată e groaznic să fie singură. Nu poți merge la o plimbare, nu poți merge la un spectacol...). („Începe să înțeleagă dar o face pe prostul. Sau e cu adevărat...").

EL : Păi te vedeam pînă acum cu cîte-un băiat... („Aha, te-au părăsit. Așa vă trebuie că prea credeți toate minciunile...").

EA : — E greu să cunoști oamenii. Sînt răi. Și apoi erau și niște inculți cei doi cu care m-ai văzut. De fapt eram prietenă cu ei numai așa, ca amici... („Dacă-l fac să creadă și asta...").

EL : — Interesant. După atîția ani de studenție petrecuți împreună abia acum încep să descopăr că tu ești o fire deosebită. („Pe dracu, amici. Dacă nu v-aș fi văzut sărutîndu-vă de atîtea ori, seara, în parc, aș mai fi zis").

EA (Privire măgulită. Îmbujorare falsă): — Știi ce ? Uite, vino dacă-ți face plăcere diseară la cămin și invită-mă la o plimbare...

După trei săptămîni, la a opta întîlnire, în Herăstrău :

EA (Aer indiferent, firesc): — Și cum o să rezolvăm problema casei și a mutației ?

EL : — Ne dă întreprinderea forestieră.

EA : — Ce întreprindere forestieră ? Care întreprindere ? O mînie prevestitoare de arcele furtuni se ivi, pe neașteptate, pe fața El. Tunetelor cu care-și însoți întrebările le trebuiau explicații...

EL : — De la Leșul Ursului, din Moldova... („Acum e acum. Ori își dă arama pe față, ori m-am înșelat eu...").

EA : — Care Leș ? Ce Leș ? Nici nu vreau să aud! Soțul meu la Leșul Ursului? Niciodată! (Nu-s pierdute toate șansele. Joc ultima carte. Trebuie să-l compătimesc pe el, cel puțin de formă").

EL : — Dar eu de la bun început am fost hotărît să merg acolo. („Și, ca în marile piese, conflictul așteptat se dezlănțui...").

EA : — Și de ce nu mi-ai spus ? („Să nu-mi mai pierd timpul cu tine de pomană ! ! !").

În aceeași seară, scenă la despărțire :

EL : — O să vin sîmbătă să te iau în oraș.

EA : — Sîmbătă nu-s la cămin...

EL : — Atunci duminică.

EA : — Merg la rude...

EL : — O să ne întîlnim în cursul săptămînii...

EA : — Știi, se apropie sesiunea, trebuie să mă ocup de învățat. N-o să prea mai am timp liber.. („Și dacă-l am nu-s fraieră să-l mai pierd cu tine. Mi-ajunge, credeam că fac o treabă, dar cu Leșul Ursului...").

EVRIKA!

O IPOTEZA PRIVITOARE LA OZN

Actualul stadiu al informațiilor asupra O.Z.N. nu este favorabil formulării unor ipoteze riguros științifice. Totuși, unele caracteristici ale O.Z.N. se conturează cu claritate și pe acestea sîntem obligați a le explica.

Personal sînt înclinat să cred în originea extraterestră a O.Z.N. și chiar în manifestarea, prin acest fenomen, a unei înalte civilizații, cel puțin din punct de vedere tehnic.

Consider că O.Z.N. sînt nave cosmice de un tip special. Voi încerca să analizez mai amănunțit această ipoteză.

În revista de specialitate „The Physical Review" (U.S.A.), vol. 159, nr. 5, p. 1 089—1 105 din 25 iulie 1967, savantul american G. Feinberg analizează, în articolul „Possibility of Faster-Than Light particles" (Posibilitatea existenței particulelor mai rapide decît lumina), una dintre ipotezele de bază ale teoriei relativității speciale, formulate de Einstein, care afirmă că „...vitezele mai mari decît cea a luminii... nu au nici o posibilitate de existență". Feinberg arată că această ipoteză este incorect formulată, în sensul că lumina are într-adevăr o „viteză limită", dar aceasta nu implică în mod necesar faptul că toate vitezele existente în natură trebuie să fie mai mici decît viteza luminii, ci semnifică imposibilitatea **atingerii** vitezei luminii. Adică, vitezele pot fi mai mari sau mai mici decît viteza luminii, dar niciodată egale cu ea. Particulele cu viteze mai mari decît viteza luminii sînt denumite de Feinberg „tahioni" (după cuvîntul grecesc „tahis", care înseamnă „rapid", „iute"). Proprietățile lor pot fi studiate în cadrul teoriei moderne a cîmpurilor.

Existența „tahionilor" pune probleme deosebit de delicate în fizică, iar manifestările lor concrete sînt deocamdată imprevizibile.

Afirm că O.Z.N. sînt nave cosmice ce se deplasează prin intermediul „tahionilor". Viteza O.Z.N. este deci mai mare decît viteza luminii și astfel unul dintre argumentele de bază împotriva naturii extraterestre a O.Z.N. este spulberat. Într-adevăr, rezultă că O.Z.N. pot străbate astfel distanțe extraordinare într-un timp relativ scurt, ceea ce nu se poate întîmpla dacă, conform concepției noastre de pînă acum, „navele" s-ar deplasa în mod necesar cu o viteză mai mică decît viteza luminii.

Cred că astfel s-ar putea explica și o a doua proprietate a O.Z.N. : aceea a emiterii de fascicule luminoase puternic colorate. Într-adevăr, în procesul de „combustie" a „tahionilor" are loc probabil o emisie a luminii, asemănătoare emisiei fotonice obișnuite, dar diferind prin manifestări corelate de proprietățile specifice ale „tahionilor".

În sfîrșit, s-ar putea astfel lămuri în viitorul nu prea îndepărtat o a treia proprietate fundamentală a O.Z.N. : capacitatea extraordinară de manevră. Cred că ciudatele și rapidele mișcări ale O.Z.N. sînt determinate de noua mecanică a „tahionilor".

Cele afirmate mai sus au un caracter pur ipotetic și predominant empiric. Însă, tot mai frecventa manifestare a O.Z.N. și importanța capitală a eventualei naturi extraterestre a O.Z.N. pentru soarta civilizației noastre planetare obligă la un studiu, în limita cunoștințelor noastre prezente, studiu care se cere a fi întreprins cît mai sistematic și riguros.

Asist. univ. Basarab NICOLESCU

UN ASTRONOM ȘI MAI MULȚI ASTRONOMI...

Domnul Jean Claude Pecker, directorul Observatorului astronomic din Nisa, nu crede în existența „farfurilor zburătoare". E dreptul domniei sale. N-am să mă opresc, deci, decît asupra unei înlănțuiri de fraze care poate induce în eroare pe cititorul neavizat : „...n-am văzut niciodată farfurii zburătoare. N-am văzut niciodată ceva care să-mi impună ideea ineluctabilă a unor vizitatori veniți de dincolo de limitele bătrînei Terre. N-am întîlnit niciodată un singur astronom care să aibă o părere diferită de a mea. N-am întîlnit niciodată un martor sigur care, „văzînd o farfurie zburătoare", să fie în stare să se exprime logic..."

Dacă „n-am întîlnit niciodată" se referă la experiența strict personală a domnului Pecker, nu pot decît să regret împrejurările neprielnice. Am însă impresia că sensul este altul și că „n-am întîlnit niciodată" vrea să însemne „nu există". Or, în acest caz lucrurile se schimbă.

În anul 1952, U.S. Air Force a întreprins o anchetă confidențială în rîndurile astronomilor americani, pentru a afla cîți observaseră fenomene considerate de ei inexplicabile. Maiorul Ruppelt, pe atunci șef al A.T.I.C. (Air Technical Intelligence Center), comunică rezultatul acestui sondaj în Report on UFO's (Raport despre O.Z.N.) : 11%. *Nu cunosc numărul total al astronomilor americani, dar bănuiesc că acest procent reprezintă o cifră notabilă, care îi include, fără îndoială, pe Clyde Tombaugh, Hall și Seymour Hess (vezi „Magazin" nr. 539).*

Care ar fi rezultatul unui astfel de sondaj întreprins astăzi ? Greu de spus. Oricum, printre astronomii care au văzut obiecte zburătoare neidentificate după 1952 se numără Frank Halstead (vezi „Viața studențească" nr 27—28), H. Percy Wilkins (vezi „Suplimentul Scînteii", august 1968), Robert Vitolniek (vezi „Magazin", nr. 541) etc. Ziarele ne-au înștiințat, relativ de curînd, că profesorul Gabriel Alvial, directorul Observatorului de radiații cosmice din Munții Anzi (Chile), a reușit chiar să fotografieze un astfel de obiect.

E adevărat că niciunul dintre acești astronomi nu e francez. Iar la congresele internaționale, unde i-ar fi putut întîlni domnul Pecker, problema O.Z.N. se discută, deocamdată, pe la colțuri sau în reuniuni particulare. Trăind însă la o bună bucată de vreme după Gutenberg, informarea operativă nu mai constituie o piedică insurmontabilă. Evident, dacă vrei să te informezi.

În ceea ce-i privește pe martorii care n-ar fi în stare „să se exprime logic", deplîng din nou neșansa domnului Pecker. Și din nou îmi spun că acesta nu e totuși un motiv de a ignora sutele de relatări cum nu se poate mai logice, aparținînd unor... astronomi, meteorologi, piloți militari și civili, marinari, ingineri, tehnicieni etc. (Renunț să mai fac trimiteri, dată fiind întinderea fenomenului).

În cartea sa Lueurs sur les soucoupes volantes (Lumini asupra farfuriilor zburătoare), *Aimé Michel, relatînd observația efectuată la 20 mai 1950 de profesorul Hall, astronom la Observatorul Lowell (Massachussetts), încheie astfel : „E inutil să mai spun că nici o explicație n-a fost propusă pentru fenomenul observat de profesorul Hall. Menzel nu face nici o aluzie în cartea sa *), credincios politicii de a nu vorbi decît despre ceea ce crede că poate explica" Nu vreau să fac nici un proces de intenție. E foarte posibil ca domnul Pecker să nu fi întîlnit decît fenomene explicabile (cu toate că, undeva, mărturisește : înclin să cred că există «aparate sau fenomene neidentificate» și poate chiar neidentificabile — și afirm aceasta datorită faptului că, în momentul de față, nu posedăm date suficiente despre ele").*

Este însă trist să vezi cum oameni dintre cei mai indicați să contribuie la elucidarea unei enigme științifice de o asemenea amploare se întemeiază pe informații atît de precare. Și-l blestem încă odată pe businessmanul care a avut proasta inspirație de a boteza O.Z.N.-urile „farfurii zburătoare", punînd astfel sub semnul bombei gazetărești un subiect care, așa cum declara profesorul James Mc Donald de la Universitatea din Arizona, în fața Grupului pentru problemele cosmice al Națiunilor Unite, este „de un interes excepțional".

Ion HOBANA

*) Flying Saucers (Farfurii zburătoare)

FARFURII ? Da, dar nu zburătoare

Încă un participant, savantul Ives le Grand a ținut să ne transmită în scris, în exclusivitate pentru redacția noastră, părerile domniei sale despre controversata problemă a farfuriilor zburătoare. Răspunsul său se înscrie într-un ciclu de corespondențe pe care le-am primit recent de la numeroși oameni de știință.

Deci, încă UN PUNCT DE VEDERE avizat: „Farfurii ? Da, dar nu zburătoare !"

★

Ipoteza potrivit căreia alte planete din sistemul nostru solar sau din alte sisteme ar putea fi populate de ființe vii nu a fost încă confirmată, dar nici infirmată. Se pare că este chiar foarte dificil de a se evalua probabilitatea unei asemenea ipoteze : dacă viața nu poate apare decît într-un anumit concurs de împrejurări excepționale, o asemenea probabilitate este nulă și neavenită. Ea redevine **probabilă** în momentul în care, dimpotrivă, concepem viața ca pe o tendință naturală a organizării marilor molecule. Nimic nu ne permite în prezent însă elucidarea acestei probleme.

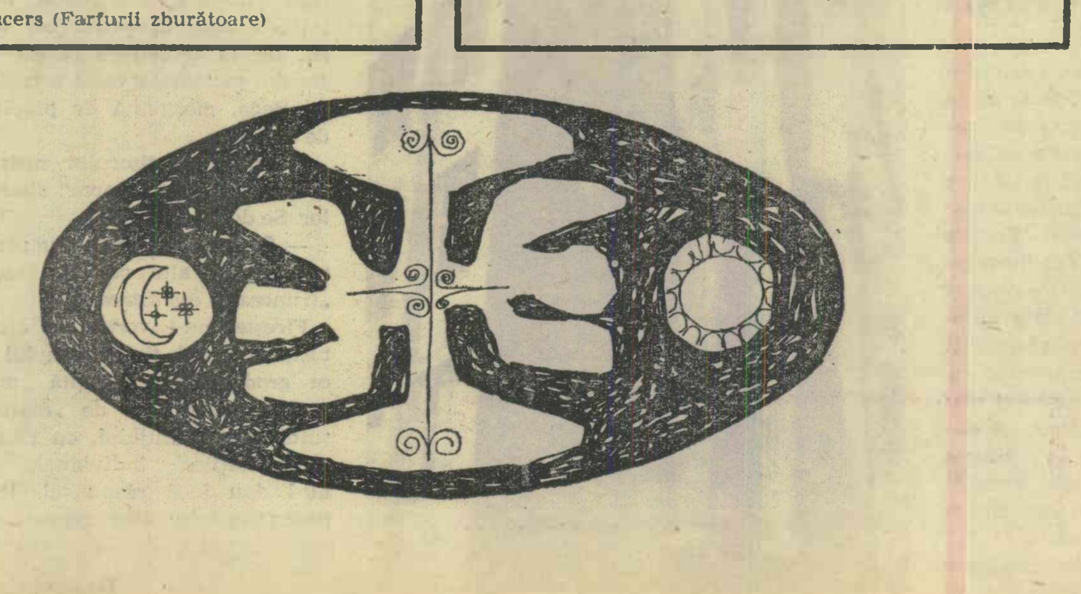
Deci, în momentul în care admitem că și alte lumi asemănătoare cu a noastră ar putea exista, **este îmbietor pentru orice cercetător să-și imagineze că ființe inteligente, de tipul Homo Sapiens terestru ar putea exista.** Fantezia ne permite să ne închipuim că asemenea ființe ar putea poseda chiar o tehnologie de tipul celei la care rîvnim astăzi. S-ar putea ca această tehnologie să fie chiar mult mai dezvoltată decît am putea concepe noi și, în acest caz, nimeni nu s-ar opune ca aceste așa-numite ființe extraterestre să ne trimită mesaje sau să debarce într-o zi pe continentul nostru din niște vehicule spațiale foarte apropiate ca structură de cele cu care pămîntenii vor explora Luna.

Și, totuși — există un mare totuși în toată această ipoteză. **Nici un semnal luminos, nici radioelectric n-a fost, pînă în prezent, identificat ca „mesaj extraterestru"** ; poate că lungimile de undă pe care le utilizăm noi astăzi nu sînt identice cu cele pe care le-ar utiliza viitorii noștri interlocutori. Cert este că radioastronomia este o tehnică foarte recentă. Dar, cine știe ? Poate că, în curînd, vom avea prilejul să înregistrăm un asemenea mesaj. Ne vom da seama, oricum, dacă este vorba sau nu, de un mesaj pentru că structura sa temporală nu va fi opera hazardului. Evident, nu știm dacă îl vom putea descifra. Poate că va fi mai abscons decît scrierile Maya, mai complicat decît mesajele secrete ale marilor spioni !... Dar, chiar dacă logica intelectuală a unor asemenea ființe **care ne vor** trimite probabile mesaje nu se aseamănă cu a noastră, descoperirile recente ale logicii matematice ne dau speranța că, în curînd, vom putea înțelege cel puțin în parte orice mesaj, fie datorat chiar... Diavolului, fie acestor ziși prieteni îndepărtați.

Ce să mai spun de numeroasele mărturii recente despre așa-numitele farfurii zburătoare, din care ar fi debarcat chiar și niscaiva pasageri ? După părerea mea, **trebuie să fim foarte circumspecți.** Poveștile de acest gen sînt simple baliverne și pot fi comparate doar cu alte mărturii asemănătoare, care au bîntuit în lume ca adevărate epidemii. În Evul Mediu, de pildă, procesele de vrăjitorie erau ceva foarte obișnuit, și un mare număr de oameni de bună credință susțineau că au văzut vrăjitori plimbîndu-se prin aer pe o coadă de mătură. Spre sfîrșitul secolului al XX-lea a avut loc chiar și o epidemie „metapsihică", ai cărei bolnavi atinși afirmau că au văzut fantome, spirite și alte ființe ciudate. Mai curios era faptul că și anumite mari personalități — oameni de știință, chiar sărmanul Crookes, marele fizician englez — se făceau complicii acestor mistificări. Toate aceste baliverne, demodate astăzi, au fost înlocuite cu... farfuriile zburătoare. Cred că opinia publică n-ar trebui să fie lăsată pradă unor astfel de înșelăciuni fără precedent, asemănătoare doar cu poveștile fachirilor indieni, care puteau lansa, să zicem, o frînghie țeapănă ca să se cațere apoi în ceruri. Este foarte curios pentru noi că nu există nici un singur document obiectiv (o fotografie) clar, în care să vedem limpede aceste farfurii zburătoare pe care unii afirmă că le-au întîlnit în epoca noastră, în care tot omul se plimbă cu un aparat de fotografiat în mînă. Sute și mii de mărturii fără nici o bază reală nu demonstrează nimic, și pînă la o nouă ipoteză „farfuriștii" trebuie să priceapă că există farfurii, dar nu zburătoare ! sau, dacă există, sînt, de fapt, fenomene bine cunoscute.

Credința în aceste minuni pseudo-științifice mi se pare cam periculoasă, căci ea riscă să îndepărteze oamenii de la problemele cu adevărat importante. Sumele enorme risipite cu cercetarea farfuriilor, de pildă, în anumite țări și-ar găsi o mai bună întrebuințare în cercetarea și în combaterea maladiilor, așa cum este cancerul și afecțiunile coronariene, cauză principală a mortalității astăzi în țările dezvoltate.

Ives LE GRAND

CĂLINESCU ŞI HEGEL

dialectica ideilor

Rămîne o curiozitate a geografiei locale modul in care a reacționat critica la apariția Istoriei literaturii a lui Călinescu. Dacă ar fi să discutăm in absolut, atunci am spune că vanitatea scriitoricească, nesatisfăcută, a intunecat pentru o clipă unele conștiințe intelectuale, că o stranie obnulitație intelectuală a cuprins pe chiar acei comentatori ai fenomenului literar, al căror spirit de finețe și pătrundere trecea drept infailibil.

Istoriei lui Călinescu i se reproșa impresia de haos, de nesistemă, de arbitrar, de subiectivitate. Ultimului calificativ, ce se vroia peiorativ și inexpugnabil, criticul insuși i-a răspuns magistral în prefața Compendiului Culmea, pe baza acelorași principii estetice inculcate in marea ediție, explicate sugestiv și laconic in Principiile de estetică din 1939, principii pe care criticaștrii momentului s-au făcut a nu le vedea. Căci, la urma urmei, obiecțiile de atunci se rezumă la aceasta: că Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent nu are o concepție teoretică la bază, nu este emanația unui sistem filozofic, de aceea ea nu poate fi decit subiectivă, capricioasă, contradictorie. Acest blam aruncat asupra cărții subzistă și azi. Cițiva eseiști distinși il rostesc iarăși, nedecizindu-se in a privi mai indeaproape edificiul călinescian, ci mai degrabă defăimindu-l de la distanță. Apți in a indica sursa filozofică a ideilor lui Călinescu — cu o pregătire teoretică primită la școala sibiană — ei continuă să dovedească ceea ce spunea Călinescu apropo de felul cum i-a fost primită cartea: „Însă la mijloc era numai o neaprofundare a principiilor estetice, curentă in critica noastră". Neaprofundare curentă și astăzi.

Două motive micșorează o astfel de vină: la data cind apărea cartea, modelele de prestigiu european ce par a fi stat in fața Istoriei lui Călinescu n-au fost văzute, din felurite pricini, dar mai ales din aceea că nimeni nu se gindea să descrie monografic personalitatea lui Călinescu (cum se făcuse cu Blaga) și deci să meargă pe firul indicațiilor risipite in operă spre izvoarele ei ideologice, literare, artistice. Și — celălalt motiv, ce mi se pare extrem de straniu — este pudoarea filozofică a criticului, grija de a nu-și divulga, explica, normele teoretice fundamentale înscrise in temeliile Istoriei literaturii române. Intenționat parcă, autorul a ascuns sorgintea lor reală, pentru a o transforma in obiect de cercetare pentru viitorii săi exegeți. Pasul pe care Călinescu l-a făcut in direcția explicitărilor este publicarea Compendiului, volum ce nu e altceva decit ghidul teoretic, planul abstract al imensei bazilici care este Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent. El a înlăturat cu bună știință luxurianta vegetație a sentențelor istoriografice din jurul și din interiorul intiiului palat al lui Ioanide, tocmai pentru a i se vedea liniile de perspectivă, articulațiile aeriene. Nici această intervenție nu i-a fost ințeleasă. Compendiul era deplins că nu mai are „savoarea" marii Istorii. I se refuza autorului și de astă dată dreptul de a-și schița sistemul istoriografic și estetic.

N-am pretenția a releva aici, cu aparatura necesară, intreaga rețea a principiilor teoretice călinesciene. Ele se cer evidențiate intr-un studiu comparativ, cu disocierile necesare de-o parte și de alta. Doresc numai să repun in discuție datele cazului, și, pe cit posibil, a face mai circumspecți pe cei care, cu voie sau fără voie, mai colportează și azi prejudecăți obosite.

Fără indoială că tinărul Călinescu, luînd cunoștință de Istoria literaturii italiene a lui De Sanctis, intră în contact mediat cu Hegel. În același climat italian se intilnește și cu teoriile lui Croce, un antihegelian cu amintiri de tinerețe hegeliană. Din partea franceză, studierea lui Taine * il apropie din nou de Hegel. Acestea sînt datele de bibliotecă ale filozofiei istoriografice a lui Călinescu. Firește, e de presupus că lecturile lui De Sanctis, Taine, Croce ș.a. l-au indreptat spre sursa lor teoretică, — anume Fenomenologia spiritului. Tezele ei sint descifrate intr-un mod personal cu un asentiment ce nu e prea abil tăinuit. Toată aceea teorie a subiectivității, pe care criticul o formulează cu privire la sarcinile istoricului literar, se bazează sau derivă din argumente hegeliene. Iată primele interpretări ale textelor lui Hegel, in care nu e greu de văzut ceea ce criticul va lua pentru marele său edificiu: „Să lăsăm pe Schelling, a cărui Estetică este tot idealistă și să amintim de Hegel. După Hegel, ca să vorbim în termeni mai simpli, Universul este desfășurarea lui Dumnezeu, a Absolutului. Dumnezeu ni se destăinuie istoricește, incit metafizica devine o ontologie. Cum se desfășoară acest absolut, acesta e punctul original al hegelianismului. Logica sau cum se mai zice acum sistematica, nu este numai un mod de a fi al vieții noastre intelectuale ci legea insăși a desfășurării Universului. Istoria cugetă. Cum funcționează gîndirea noastră? Logic, dialectic, adică prin teză, antiteză și sinteză. O propoziție ne conduce numaidecit la negarea ei și apoi la concilierea celor două momente intr-un moment superior. Antiteza monarhiei este republica, sinteza celor doi termeni ar fi monarhia constituțională. Din acest idealism istorico-dialectic rezultă pentru artă aceste două lucruri: că arta nu are un obiect deosebit de al filozofiei, obiectul ei neputind fi decit tot ideile, dar in chip mai obscur; și că arta nu e decît un moment istoric al tensiunii spiritului uman către absolut" (subl n.).

Ceva mai incolo, extraordinarul spirit de asociație al lui Călinescu intuiește o relație (azi, truism) intre gestaltism și hegelianism, văzind in ultimul ceea ce numim un precursor al structuralismului, iar in primul ceea ce și era: o teorie a structurilor, posibil de aplicat in multe domenii ale spiritului

Și in altă pagină poate fi recunoscută una din tezele de bază ale Istoriei lui Călinescu, istorie de coloratură hegeliană, dar nu idealistă: „Fiecare percepție are o structură proprie, o organizațiune, care nu este suma părților ci mai mult decit o adițiune. Fie că forma e chiar in lumea fizică, fie că este un unghi de vedere al nostru, ea trebuie să fie desprinsă din aglomerațiunea de senzațiuni, cu ea incepindu-se fenomenul propriu-zis. Cu alte cuvinte cunoaștem in măsura in care recunoaștem o structură, in care organizăm. Sint mulți aceia care privesc un tablou fără să-l vadă cum trebuie fiindcă n-au izbutit să delimiteze conturururile. Aplicind această observație gestaltistă in cimpul larg al istoriei, ajungem la incheierea că faptele, ca să devină fenomen istoric, au nevoie să fie văzute intr-o structură, să capete de la noi un sens. Ideea de structură in istorie a emis-o mai de mult filozoful Dilthey. Acesta trăiește pe ruinele lui Hegel, de la care a inlăturat finalismul exagerat dar a păstrat obișnuința de a-și proiecta ideile generale in istorie, in care, dacă nu mai găsește absolutul, află însă structuri succesive. Deocamdată n-avem nevoie de a ne sprijini pe o filozofie pentru a demonstra subiectivitatea necesară in istorie. Ea reiese dintr-o simplă analiză a faptului istoric. Acest fapt nu există in sine, cum există faptul fizic, ci numai ca un punct de vedere. Faptele noastre de acum nu sint istorice ci existențiale. Dar orice fapt, oricit de indiferent in sine, introdus intr-o structură de un istoric, devine istorie. Istoria este interpretarea insăși, punctul de vedere, nu grupul de fapte și această interpretare presupune un ochi formator (...) În istorie și mai ales in istoria literară nu există structuri obiective ci numai categorii, puncte de vedere".

Așadar, multe din ideile formulate de Călinescu in Principii de estetică și în articolele de interpretare a lui Hegel (vezi Hegel estetician, din Călinescu, Scriitori străini, antologie de Vasile Nicolescu și Adrian Marino) le regăsim cuprinse intr-o expresie nouă, in terminologie specific călinesciană, atit in Istoria literaturii române de la origini pînă in prezent cit și in Compendiu. În prefața ediției din 1941 el scrie: „ne ocupăm aici numai cu conștiința estetică". (subl. n.) Cum trebuie ințeleasă această sintagmă de compoziție hegeliană? Istoria literaturii este istoria conștiinței estetice de la origini și pînă in prezent. Cu alte cuvinte, Călinescu urmărea geneza și evoluția spiritului estetic in căutarea absolutului său, a identității cu sine insuși. Examinind și judecind literatura română din perspectiva acestei definiții hegeliene, aplicată insă la un material concret de viață, Călinescu incearcă să surprindă in bogăția faptelor etapele importante ale cristalizării și dezvoltării spiritului estetic in drum spre conștiința de sine, adică spre specificul estetic național, cu legile sale intime, părți componente și fundamentale in definirea unei spiritualități, în găsirea locului in universal ca și a participării noastre la universal: „In definitiv tradiție nu inseamnă altceva decit inaintarea organică după legi proprii și nu este indoială că organicul există in literatura română. Se cade doar să-l descoperim, fără prejudecăți, și mijlocul nimerit este a scrie o istorie literară bine informată, insă de substanță, nu de nume proprii și de cifre" Modalitatea aceasta de a viziona materialul literar și artistic dintr-o perspectivă totală, de ansamblu, și mai ales intrinsecă, dinamică, este de origină hegeliană. Sint urmărite: devenirea (istoricitatea) spiritului estetic, descoperirea manifestărilor lui in concret, precum și invers cum participă concretul la formarea spiritului estetic, a conștiinței estetice, a tradiției: „nu e cu putință o critică fără perspectiva totală istorică, deci fără tradiție". Întruchiparea spiritului estetic in specific estetic absolut (pentru latitudinea noastră) — iată unul din rezultatele de valoare ale demonstrației lui Călinescu.

M. N. RUSU

---

*) vezi D. D. Roșca, *Influența lui Taine asupra lui Hegel*, Ed. Academiei.

COLOCVIU LA TOULOUSE CU PROF. PAUL RIVENE

METODA AUDIO-VIZUALĂ-TEHNICĂ SAU PEDAGOGIE?

— **Aici se ține cursul de limba... ?**

— **Da. Luați loc.**

Privești împrejur și totul pare ca la film. Băncile nu mai sînt așezate după tradiție, ci în semicerc, așa încît fiecare student-elev să poată vedea nestînjenit; profesorul a coborît de la catedră și s-a așezat în mijlocul elevilor, la o masă egală ca înălțime cu cele ale studenților, pe catedră nu mai are catalog, ci... aparate. În sală e întuneric iar profesorul își mută adesea locul. Pe băncile elevilor, nimic: nici hîrtie nici creion. Din întuneric se desprinde un fascicul de lumină, pe ecran apar imagini, uneori statice, alteori în mișcare. Benzile de magnetofon intră în funcțiune și studenții ascultă, ascultă, dar nu pricep nimic. La reluarea imaginilor și a dialogului, profesorul explică în aceeași limbă străină, și din nou explică pînă ce elevii bănuiesc măcar despre ce e vorba. Apoi, fiecare dintre ei repetă fraza auzită și-și compară pronunția cu cea înregistrată pe bandă. După un șir de lecții (treizeci, patruzeci, aici totul este calculat în funcție de dificultățile obiective pe care structura limbii străine respective le ridică, și de puterea de asimilare a elevilor) se trece la faza de exploatare a cunoștințelor însușite în mod „automat". Este etapa cea mai importantă în aplicarea acestei metode, în- cît e momentul în care studentul (pe baza automatismelor create prin însușirea structurilor limbii respective și a vocabularului predat) la locul personajelor din lecție și răspunde aproape în mod reflex celui ce-i adresează o întrebare. Și numai după ce studenții au învățat să asculte o limbă străină, să-i priceapă automatismele, și să rostească în mod corect sunetele specifice ei, abia atunci se trece la forma clasică de însușire a unei limbi, adică la lectura pe bază de text, la scriere și predare de noțiuni gramaticale.

Dar, pentru a comunica cititorilor noștri mai multe date în legătură cu însușirea limbilor moderne cu ajutorul metodei audio-vizuale, ne-am adresat profesorului Paul Rivene, de la Universitatea din Toulouse (Facultatea de limbă și literatură spaniolă, portugheză), cel ce împreună cu profesorul Guberina a statornicit principiile care stau la baza acestei metode și care a avut amabilitatea să ne acorde interviul de față. De altfel, în afara muncii sale de la catedră, profesorul Rivene, își împarte timpul între Rio de Janeiro și Tokio, între Lisabona și Pekin, între Madrid și Paris, căci el interpretează și prelucrează împreună cu lingviștii din țările respective faptele de limbă înregistrate de aceștia în vederea stabilirii structurilor globale și a predării acestor limbi conform metodei audio-vizuale.

Întrebare: **Se pare că „metoda audio-vizuală și structura globală" capătă în zilele noastre o mare extindere în procesul de învățămînt, atît în predarea limbilor cît și a științelor, așa-zis exacte. Care sînt factorii ce justifică răspîndirea acestei metode și care sînt avantajele aplicării ei?**

Paul Rivene: Înainte de toate trebuie făcută net deosebirea între „metodă" și „tehnică". Atunci cînd este vorba despre „tehnică" noi ne referim la cutare sau cutare procedeu pedagogic, în aplicarea căruia se întrebuințează sau nu aparatura, adică magnetofonul, proiecția de filme, de diapozitive etc.

Cînd spunem „metodă" înseamnă că ne referim la un ansamblu de procedee selecționate în vederea atingerii unui anumit scop și orientate conform unei concepții științifice, care se bazează pe factorii lingvistici, psiho-pedagogici și tehnologici. Ceea ce ne preocupă în primul rînd este definirea clară a scopurilor acestei metode, și nu atît procedeele tehnice. Metoda este căutarea celor mai bune mijloace de a atinge scopurile propuse. Din acest punct de vedere, fiind vorba de „metoda audio-vizuală", se poate spune că alegerea metodologiei ne-a făcut să adoptăm o anumită tehnică audio-vizuală. Prof. M. Guberina a fost de părere că termenul de „metodă audio-vizuală" este prea simplist și lipsit de conținut și a propus pentru definirea acestei metode să adăugăm expresia „structuro-globală". Mie personal, acest termen nu-mi place, dat fiind că pare cam pedant și de aceea nu-l prea întrebuințez. Dar are cel puțin meritul de a preciza anumite aspecte fundamentale ale metodei noastre: luarea în considerare a structurilor de comunicare, adică pornind de la situația mai multor persoane care pot face schimb de idei grație unei limbi date, într-un context de civilizație bine definit. Toate aspectele structurale ale acestei situații (înfățișate în timp și spațiu) prezintă interes. Imaginea ne furnizează astfel singurul punct de plecare posibil, căci ea ne prezintă situația sub aspectul ei global. Analiza mesajului asociat situației ne permite, apoi, să punem studentul în posibilitatea de a deveni conștient de existența structurilor de comunicare (limbaj, comportament social, limbă), structuri diferite de cele cu care el este obișnuit în limba sa maternă și în propriul său mediu social.

Întrebare: **În ce constă noutatea „metodei audio-vizuale și structuro-globale" dacă ne gîndim la mijloacele tehnice, la conținutul propriu-zis al metodei, la rolul profesorului și al studentului?**

Prof. Rivene: Noutatea constă în întrebuințarea mijloacelor tehnice, prezența în centrul clasei a unui magnetofon, asociat cu un proiector și un fascicul de lumină. Dar noutatea esențială nu este aceasta; ea constă, mai degrabă, în conținutul cursului și noul tip de relații ce se stabilesc între profesor și elevi. În ce privește conținutul, materia de predare este distribuită în funcție de necesități stringente și de nivelul de cunoștințe al studenților-elevi în diferitele stadii de pregătire. Noi căutăm înainte de toate să facem în așa fel încît elevul să se poată exprima în limba străină în care se pregătește chiar de la primele ore de curs, îmbogățindu-i progresiv mijloacele de exprimare. Anchetele lingvistice ce stabilesc dinainte elementele fundamentale ale sistemului studiat (vocabular, fapte morfo-sintactice) și dialogurile care servesc ca bază a fiecărui exercițiu sînt concepute în așa fel încît elementele fundamentale să fie așezate în situații identice cu ale vieții cotidiene din țara a cărei limbă se studiază. În ceea ce privește raportul dintre profesor și elevi, **profesorul joacă un rol absolut capital**. El este permanent în centrul clasei (și fizic, dar mai ales intelectual), ele este răspunzător de progresul, de ritmul clasei, de alegerea exercițiilor în funcție de reacțiile elevilor. Pe de altă parte elevii sînt antrenați permanent sub ducerea dialogului, profesorul solicitînd continuu participarea lor, chiar și în timpul explicațiilor. Fiecare treaptă a cursului începe cu **prezentarea situației** (grație imaginilor) și a dialogului care este asociat imaginii (sub formă de înregistrare pe bandă) și se termină printr-o **exploatare sistematică** a noilor cunoștințe și a celor anterioare sub formă de conversație sau de redactare.

ALMA
MATER
XX

Întrebare: **Există o singură metodă pentru toate vîrstele sau este necesară o adaptare a acesteia în funcție de particularitățile de vîrstă și de pregătirea generală a elevilor?**

Prof. Rivene: Metodologia de bază este valabilă pentru oricine vrea să învețe o limbă străină, dar concepția de aplicare și alegerea procedeelor pedagogice variază, natural, în funcție de elevi; din acest punct de vedere există o metodă anume pentru copiii de la 6 la 9 ani, în care partea gramaticală este prezentată sub forma unui „joc de întrebări" (întrebuințîndu-se întotdeauna povestiri în imagini și înregistrări pe benzi magnetofonice); o metodă diferită pentru copiii de la 10 la 14 ani, alta pentru adolescenți și adulți și, în sfîrșit, cu totul altele pentru adulții analfabeți. Se poate ajunge la mult mai multe variante. Fiecare din aceste metode este prevăzută la început pentru un public vorbitor a mai multor limbi străine, dar bineînțeles ea suportă modificări în funcție de limba maternă a fiecărui grup de elevi. Aceste adaptări se referă în esență la exercițiul de fonetică corectivă, la gradarea și conceperea exercițiilor gramaticale, la dictări sau texte de citit pentru elevii începători.

Întrebare: **Ce importanță are învățarea ortografiei sau a transcrierii fonetice, în cazul limbilor neromanice?**

Paul Rivene: Noi nu întrebuințăm niciodată transcrierea fonetică, deoarece nu vrem să-l obligăm pe elev să învețe un al treilea cod; în afară de sistemul fonologic și cel ortografic al limbii străine date, alfabetul fonetic internațional ar constitui pentru cea mai mare parte a elevilor noștri o nouă dificultate, tot atît de complicată ca și celelalte două precedente. În ceea ce privește ortografia, noi o predăm ca pe un cod nou și necesar dar numai din momentul în care elevul și-a însușit bine structura fonologică a limbii străine (sistemul fonetic, ritmul, intonația, accentul). Această însușire, **exclusiv orală,** poate dura mai mult sau mai puțin timp, în funcție de diferențele care există între sistemele fonologice ale limbii materne și ale limbii studiate. De pildă, în jur de 80 de ore, dacă e vorba de predarea limbii franceze la elevi cu limbă maternă engleză sau spaniolă, pînă la 25 de ore atunci cînd e vorba de predarea spaniolei la francezi. Învățarea noilor semne grafice nu constituie o dificultate în sine însăși. Experiențele ne-au demonstrat că, dimpotrivă, însușirea este mai lesnicioasă și mai sigură atunci cînd avem de-a-face cu două sisteme grafice diferite. Elevul se simte obligat, atunci, să asocieze noi semne cu foneme parțial noi, dar asemănătoare cu cele existente în limba sa maternă. Cînd semnele grafice sînt identice, elevul trebuie să învețe să transcrie cu semne identice fenomene diferite sau doar asemănătoare și să recunoască în semne identice fenomene, foarte adesea, total diferite.

Întrebare: **Cînd se stabilește conținutul materialului care trebuie însușit de elevi se ține seama, desigur, de structurile gramaticale specifice limbii ce se studiază. Atunci care este atitudinea celor ce folosesc această metodă față de gramatică, adică față de învățarea noțiunilor gramaticale și a tipurilor de construcții morfo-sintactice?**

Prof. Rivene: Pentru fiecare limbă studiată redactarea exercițiilor, a dialogurilor și textelor trebuie să țină seama mai ales de ceea ce noi numim, împreună cu Bernard Pottier, „structuri gramaticale fundamentale", adică de structurile specifice sistemului studiat. Și cum sistemul nostru de învățarea gramaticii este exclusiv funcțional, noi nu facem uz de o nomenclatură gramaticală complicată. În general ne mulțumim cu termenii gramaticali cei mai uzuali folosiți în diferite țări. Normele care fixează alegerea structurilor studiate sînt furnizate de diferite criterii complementare:

a) progresia logică în însușirea structurilor gramaticale fundamentale, mergînd de la simplu la complex;

b) revenirea cu insistență la elementele cele mai des întrebuințate în vorbire. De pildă se va preda majoritatea formelor verbale, dar în exerciții se va insista cu precădere asupra formelor celor mai întrebuințate. Același lucru și în cazul propozițiunilor relative sau conjuncționale, elevii vor fi puși în situația de a întrebuința îndeosebi propozițiuni introduse prin pronumele relativ sau prin conjuncțiile cele mai uzuale;

c) luarea în considerare a nivelului de învățare a unei limbi străine: începuturile însușirii acesteia se situează la nivelul unei limbi simple, familiare și „corecte", conform cu normele limbajului familiar, relativ cult. Metoda noastră înlătură din vocabular tot ceea ce este argotic sau trivial, precum și formulele emfatice pedante.

Întrebare: **V-ați gîndit vreodată să aplicați metoda dv. și la predarea limbii române?**

Paul Rivene: Pentru studierea limbilor străine, noi avem ca principiu constituirea de echipe mixte, compuse din specialiști autohtoni și străini. În ceea ce privește limba română, eu aș fi foarte fericit dacă am putea constitui, cîndva, o echipă compusă din profesori români care să colaboreze cu profesori străini de limba română. Eu cred că nu s-a întreprins totul pentru a face cunoscută lumii limba română, în afara cîtorva grupuri de specialiști și de lucrări, dintre care remarc pe aceea a colectivului condus de prof. Boris Cazacu.

Aș vrea să adaug în încheiere că în ceea ce privește limbile moderne nu este vorba numai de a transmite cunoștințe noi, ci mai ales de a crea la studenți un nou comportament social pe bază de reflexe lingvistice totalmente noi. Insistăm mult asupra acestui aspect de „comportament nou". Se poate crea o metodologie foarte aproape de cea folosită la învățarea limbilor chiar și în predarea matematicii, de exemplu; mai ales dacă ținem seamă de faptul că matematicile moderne constituie, **în fond, un nou limbaj care cere din** partea elevului un comportament original.

Elena Bălan-OSIAC
Toulouse, 1968

MAPAMOND STUDENȚESC

Luni după amiază a sosit în Capitală o delegație a Uniunii Naționale a Studenților (V.D.S.) din Republica Federală a Germaniei care, la invitația U.A.S.R. face o vizită în țara noastră.

În cursul zilei de marți, delegația, condusă de dl. Christoph Ehmann, președintele uniunii, a purtat discuții cu președintele Comitetului executiv al U.A.S.R., Mircea Angelescu.

În aceeași zi oaspeții au vizitat complexe studențești și Casa de cultură a studenților din București.

STUDENȚII ÎN LUPTĂ — EROI DE ROMAN

Inspirată din istoria recentă a mișcărilor studențești, cartea scriitoarei americane Martha Dodd, *„O zi dealungul fricii"* și-a cucerit, la cîteva luni după apariție, o deosebită popularitate. Mișcările studențești de acum cîțiva ani de la Universitatea din Penfield, tratate cu mijloacele ficțiunii artistice se împlinesc într-o imagine care încearcă să lămurească, din punctul de vedere al autoarei, resorturile sociale ale acțiunilor și psihologiei colective. Eroul romanului, John Minot, devine liderul acelor studenți (numiți „nesemnatari") care au refuzat să se alăture unui jurămînt scris de lealitate față de autoritatea universitară, pornită să combată toate protestele și ideile democratice. Un fel de inchiziție care controlează „limpezimea ideologică" e instituită. Mulți dintre fidelii lui Minot cedează în fața fricii de consecințe. Unul dintre ei, italianul Carlo Origano, atins în copilărie de experiența fascismului în țara sa, semnează jurămîntul dar apoi se sinucide. Frica triumfă.

Martha Dodd, fiica fostului ambasador al lui Roosevelt la Berlin, William Edward Dodd, încearcă să sublinieze pe de o parte că esențialul în mișcarea studențească este înfrîngerea inerției, depășirea momentelor individuale de teamă și compromisuri. Pe de altă parte, protestul solitar, sincer dar ineficace, arată scriitoarea, e numai o sămînță strălucitoare dar care nu rodește.

DIN NOU DESPRE PALMEIRA

Am încercat, într-un număr trecut, să schițăm un sumar portret al tînărului lider al studenților brazilieni, Vladimir Palmeira. Noi date vin să se adauge acum la imaginea acestui student.

Prima mare acțiune studențească la care Palmeira și-a manifestat calitățile de conducător a fost cea din iulie, cînd peste 25 000 de persoane au defilat pe Avenida Rio Branco, principala stradă din Rio. Atunci, alături de studenți (care, prin Uniunea Metropolitană organizaseră demonstrația antidictatorială), participau muncitori, scriitori, profesori, preoți romano-catolici. Două săptămîni mai tîrziu au început ciocnirile în care studenții au încercat să ia cu asalt clădirea Ministerului Educației. De atunci organizațiile studențești (Uniunea Națională și cea Metropolitană) care, de la lovitura de stat din 1964 acționează clandestin, au continuat fără încetare manifestațiile. Într-un timp foarte scurt, deci, numele lui Palmeira a devenit un simbol. El a fost... în consecință arestat și condamnat (pentru delictul-pretext de a nu purta cu sine... actele de identitate) la 30 de zile închisoare. La Rio, Niteroi, Fortaleza, Goiana, Salvador și Belo Horizonte, demonstrațiile în favoarea eliberării lui s-au înmulțit.

MAGIA CUVÎNTULUI „LIBER" (II)

În ultima lună campania electorală din S.U.A. s-a desfășurat sub semnul intensificării mișcărilor social-politice, a protestelor împotriva politicii guvernamentale în Vietnam, împotriva discriminării rasiale. Studenții și-au continuat și ei acțiunile politice în această perioadă de vacanță oficială. Două au fost centrele noului val de mișcări studențești — Universitatea Columbia din New-York și Universitatea Berkeley din San Francisco. Ele au fost de altfel întotdeauna capete de afiș ale luptei.

„ZONA LIBERĂ NR. 1" DE LA SAN FRANCISCO

În California mișcarea studențească s-a concentrat în ultima vreme asupra exprimării solidarității cu mișcarea tineretului negru, „Black Panthers". La începutul lunii august tineri de culoare fuseseră uciși la Cleveland, în cursul unei ciocniri cu poliția. La „Berkeley", piața de circa 50 metri din fața universității a fost proclamată „Zona liberă numărul 1" a Americii. Începe o acțiune în care formele de protest, de exprimare a solidarității cu populația de culoare au fost neobișnuite chiar pentru americani.

Cîteva mii de studenți s-au întîlnit aici cu militanții mișcării „Black Panthers", sosiți de la Los Angeles. Studenții au organizat gărzi pentru a preveni intervenția poliției. La Forumul de discuție organizat participă Kathleen Cleaver, soția scriitorului Eldridge Cleaver, candidat la președinția S.U.A. din partea „Partidului Libertății și păcii", Bobby Seale și James Forman, președintele și responsabilul cu probleme internaționale ai mișcării, personaje devenite aproape legendare în mijlocul populației de culoare. Lipsește numai Huey Newton, un tînăr de 26 ani, veritabilul „ministru de război" al B.P. Această demonstrație, însă, fusese organizată tocmai pentru el, pentru a se cere eliberarea lui, Huey fiind acuzat de rasiști că ar fi ucis un polițist. A doua zi, la Alabama Court House, începea procesul și studenții, împreună cu negrii din mișcare au organizat un marș de protest. (La 28 septembrie Huey a fost condamnat. În legătură cu aceasta ultimul număr al revistei „Lumea" publică o corespondență specială).

Alte grupuri de studenți care acționează în „zona liberă" sînt hippies-ii, mult răspîndiți în California. La „biserica liberă" se ține o messă politică — „High Rock Messa" și publicul e invitat să vină cu flori, baloane (simboluri hippie) și alte simboluri personale pentru a marca, concret, mesajul de solidaritate. „Preotul liber" Richard York ține aici o predică, dar aceasta nu e o rugăciune, ci un discurs politic, se vorbește de Mișcare, grupuri spontane, Isus-hippie, Hiroșima și Vietnam, rasism. Astfel se desfășoară o „comuniune liberă", pe fond de muzică beat, încheiată cu un shake colectiv în biserică, în timp ce baloanele se înalță spre cupolă.

Sub semnul magic al cuvîntului „free" (liber) mijloacele, formele de protest ale studenților sînt diferite și de multe ori ciudate. Dar ele nu exprimă decît aceeași dorință de a se simți în colectivitate, de a se simți solidari și a-și uni glasul împotriva nedreptății sociale.

CE ÎNSEAMNĂ „A FI LIBER" ?

În ultimul timp specialiști americani au afirmat că învățămîntul este o bandă de montaj care produce în masă tehnicieni specializați. Întreaga mișcare studențească din S.U.A. constituie, în acest sens, formarea conștiinței studențești că o asemenea concepție e inacceptabilă iar întreaga încercare de a propune o „universitate liberă" e prima reacție împotriva unei atari realități. Mai ales după declanșarea mișcării pentru libertatea de expresie („Free Speech Movement") de la Berkeley din 1964, faptul că învățămîntul superior e controlat de capitalul bancar, industrial sau agricol a fost recunoscut oficial. S-a dovedit că o mare parte a justificării ideologice a războiului rece și a echipamentului tehnic al războiului rece provine din universități. Profesorul Nieburg din Wisconsin a arătat rațiunile interesului guvernului pentru cercetarea științifică din universități. Armata, aviația și marina au fondat institute de cercetări în universități, 93 de universități și institute figurează pe lista celor care fac, prin contract, cercetări militare. Valoarea acestor contracte cu Ministerul Apărării e ridicată (de pildă 50 393 000 dolari John Hopkins University, 47 308 000 dolari Institutul de Tehnologie din Massachusetts, 16 149 000 dolari Universitatea din California).

Acțiunile de protest ale studenților americani față de războiul din Vietnam au fost legate de la început de reacția împotriva acestei situații. O mișcare anti-militaristă a înglobat aproape 200 000 studenți în peste 150 orașe în cursul Zilei internaționale de protest, și această cifră e semnificativă. Ne amintim despre manifestațiile recente împotriva companiei Dow Chemical, fabricantă de napalm, ale cărei contacte cu universitățile a provocat un val de proteste. Varietatea acțiunilor care formează strategia și tactica de luptă a studenților e remarcabilă. Carl Davidson, lider al organizației „Studenții pentru o societate democratică" a întocmit o listă cu 22 forme de acțiune verificate. Iată cîteva din metodele de luptă antimilitaristă : discursuri la locurile de recrutare, teach-in, interpretarea unui „teatru de război", ținerea de „judecăți de crime de război" împotriva celor care fac cercetări militare, „sit-in" care să împiedice efectuarea recrutării, greve studențești.

Studenții au conștiința faptului că schimbarea trebuie să se producă în conținutul procesului de învățămînt. Deocamdată ei nu sînt capabili să propună o metodă eficace de schimbare, rămînînd în domeniul contestării, opunînd tehnocrației conceptul de libertate. Tot studenții de la Berkeley au inventat o „Universitate liberă" de vară, dar conceperea ei e mai mult simbolică. Luna trecută s-au ținut aici 30 de cursuri, de la muzică contemporană la istorie neagră, de la descifrarea horoscoapelor la karate, grupele de studiu deplasîndu-se la domiciliul conferențiarilor. Dar drumul imaginației de-abia s-a deschis...

Eugen PATRICHE

Prohibiția tunurilor particulare

Flash

Senatul Statelor Unite a reacționat cu promptitudine la noile acte de violență votînd legea privind interdicția vînzării armelor din categoriile : mitraliere, puști automate, grenate și... tunuri, către persoanele particulare !

De acum înainte președinții, senatorii și oamenii de rînd nu se vor mai teme că vor fi omorîți de ghiulelele trase din tunurile de 105 mm. Rămîn, însă, armele mărunte, pistoale, arme cu lunetă, arme de vînătoare etc., care, după datele ajunse... la Senat, n-ar fi atît de periculoase... ! Este adevărat că legea votată ar putea... nemulțumi puțin contribuabilul american pentru că îl privează de serviciul poștei în procurarea armamentului necesar pentru ...„exprimarea convingerilor politice", dar comerțul va găsi resursele necesare să „îmbunătățească" formele de deservire pentru a nu știrbi... libertatea americană !

etc

Opere complete

Hemingway este autorul, printre altele, a multor povestiri inspirate din arta vînătorii. Acestora, pentru a întregi imaginea... operelor complete ale scriitorului american, trebuie să li se adauge şi anecdota de mai jos :

Odată, cîteva persoane l-au înconjurat pe vestitul scriitor şi vînător Ernest Hemingway, bombardîndu-l cu întrebări despre călătoria lui prin Africa.

— E adevărat — a întrebat cineva — că fiarele sălbatice nu-ţi fac nici un rău dacă treci pe lîngă ele cu o faclă aprinsă ?

— Depinde de viteza cu care treci — a răspuns Hemingway.

Nu se poate fără Bernard Shaw

Bernard Shaw, după cum se ştie, a rămas celebru în istoria literaturii pentru... glumele sale. Atîtea anecdote a făcut, în lunga lui viaţă, încît te întrebi, firesc, cînd a mai avut timp să-şi scrie voluminoasa sa operă ?

Întrucît orice revistă atunci cînd alcătuieşte o rubrică de umor apelează la bogata cartotecă de „bancuri" atribuite lui Shaw nu văd cum am putea scăpa acestui obicei. Deci :

1. În timpul premierei unei piese a lui Shaw, entuziasmul spectatorilor a fost atît de unanim, că autorul a trebuit să apară pe scenă de mai multe ori. Deodată, el a auzit un fluierat. Apropiindu-se de spectatorul care, singur, îşi exprima nemulţumirea, Shaw i-a spus :

— Sînt absolut de acord cu dv., sir, însă ce putem face noi doi împotriva întregii săli ?

2. Bernard Shaw i-a trimis lui Winston Churchill două invitaţii la premiera uneia din piesele sale. Într-un bilet alăturat, dramaturgul a scris :

„Pentru dv. şi prietenul dv... dacă există vreunul".

3. Un dramaturg l-a invitat pe Bernard Shaw la premiera piesei sale. Shaw a întîrziat puţin şi plasatorul nu a vrut să-l lase în sală.

După spectacol, Shaw i-a strîns, cu recunoştinţă, mîna plasatorului şi i-a dat o liră :

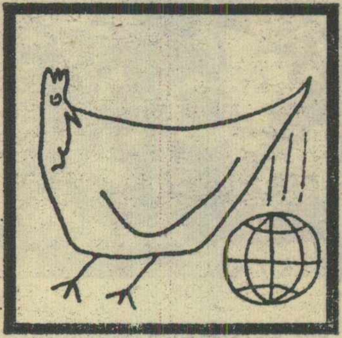
— Poftim, asta pentru că nu m-ai lăsat să intru — a spus marele dramaturg. Nu ştiam că d-ta voiai să-mi faci un bine".

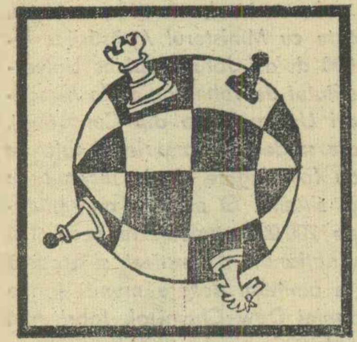
4. Un poet i se plîngea lui Shaw că presa ignoră poemele sale.

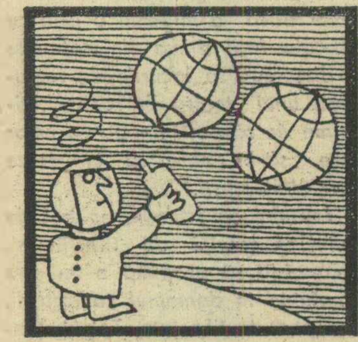
— E un fel de complot al tăcerii. Ce să fac ? — a întrebat poetul.

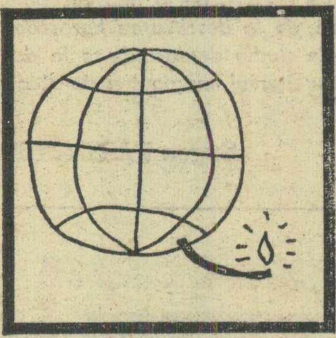
— Să i te alături şi d-ta — a fost răspunsul.

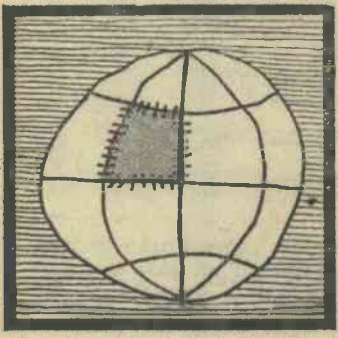
Cinci caricaturi de I. Dogar-Marinescu

THALIA... CU ŞI FĂRĂ UMOR

ACTORII NE-AU FACUT DESEORI SĂ RÎDEM, INTERPRETÎND PE SCENĂ ROLURI COMICE SAU, UNEORI, TRAGICE. DACĂ, DE OBICEI, ŢINTA HAZULUI NOSTRU ERA PERSONAJUL, NICI ACTORII N-AU FOST SCUTIŢI DE UNELE... POVESTIOARE COMICE. CA ŞI SPECTATORII, DE ALTFEL...

Într-un orăşel american a intrat un bărbat şi a cerut să i se vîndă toate fructele putrede şi ouăle stricate.

— Probabil vă duceţi la teatru să vedeţi comedia cea nouă — s-a interesat vînzătoarea.

— Mai încet, nu vorbiţi atît de tare — a rugat-o cumpărătorul — sînt chiar autorul comediei.

★

Doi prieteni s-au înţeles să meargă împreună la teatru. Unul dintre ei, venind la spectacol, a văzut că pe locul prietenului se afla băieţaşul acestuia.

— Cum ai ajuns tu aici ? l-a întrebat el.

— Cu biletul lui tata.

— Dar tata unde e ?

— E acasă şi îşi caută biletul — i-a răspuns puştiul.

★

Directorul : Şi asta numeşti d-ta un turneu ? Ai jucat atît de prost, că publicul tot timpul te-a bombardat cu coji de portocale

Autorul : Să-mi fie cu iertare, dar mulţi au şi aplaudat.

Directorul : Da, aplaudau cînd cineva nimerea în ţintă.

★

Mama întreabă :

— Copilul meu a reuşit la examen ?

— Nu a reuşit.

— De ce ?

— Fiindcă abia ştie să ţină vioara în mînă

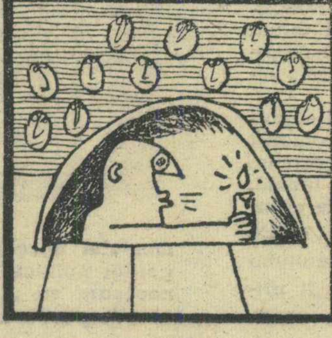
— Dar el a dat examen la secţia de pian.

— N-are importanţă. N-a reuşit.

— Bine, dar de ce ?

— Fiindcă nu sînt toate actele la dosar.

Dîndu-şi seama, în sfîrşit, mama pune în dosar o bancnotă de 100.

— Vai, scuzaţi, acum nu mai lipseşte nici un act ?

Secretarul închide dosarul :

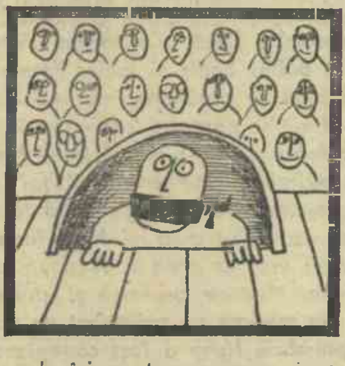
— Fiul dumitale o să ajungă un al doilea David Oistrach !

★

O doamnă, la teatru, s-a întors către bărbatul care stătea în spatele ei :

— Pălăria mea vă supără ?

— Pe mine nu, dar o supără pe soţia mea, care nu ştie de

unde îşi poate procura şi ea una la fel — i-a răspuns acesta.

★

Marele tragedian Kean a spus odată, cu amărăciune :

— Dacă oamenii tuşesc, ei nu se duc la medic, în schimb, nu ştiu de ce, vin atît de mulţi la teatru.

★

Actorul : În scena orgiilor n-ar strica să mi se dea şampanie veritabilă.

Regizorul de culise : Fireşte, şi în scena finală... otravă veritabilă.

★

— Cum a mers turneul ? Bine ?

— Da, numai la Dresda sala a fost goală.

— Trebuia să te aştepţi la asta.

— De ce ?

— Fiindcă la Dresda ai mai concertat o dată, anul trecut.

★

În culisele unui teatru din Petersburg a fost afişat un anunţ, semnat de regizorul tehnic :

„Actriţa Smirnova este amendată cu două ruble pentru faptul că în pauză a ieşit în foaier şi s-a plimbat prin mijlocul publicului, după ce ea a murit în actul doi".

★

Autorul libretului operetei „Contesa Dubarry", M. Kremmer, a intrat în sala teatrului unui orăşel german de provincie. În timpul pauzei, cu totul întîmplător, el a stat de vorbă cu un necunoscut, care i-a spus că, din toate operetele, aceasta îi place cel mai mult.

— Şi crezi, într-adevăr, că e cea mai bună dintre operete ? — l-a întrebat, Kremmer, flatat.

— Incontestabil, fiindcă este singura operetă care are trei pauze, iar mie, ca proprietar al bufetului teatrului, faptul acesta nu poate să nu-mi convină.

★

Odată, un bogătaş îngîmfat, mergînd la circ, împreună cu soţia lui, care era foarte grasă, l-a întrebat cu dispreţ pe un

clovn din apropierea casei de bilete :

— Spune-mi, te rog, o să fie şi porci în program ?

— Luaţi bilete şi o să fie — a răspuns, zîmbind, clovnul.

Umor patruped

„Paradisul cîinilor" este un hotel din Tokyo în care orice Azorică, cu condiţia de a avea stăpîni extrem de bogaţi, poate avea o cameră cu pat cu cearceafuri, cameră de baie personală, televizor şi, dacă are gusturi sofisticate, un aparat stereo, cu care poate auzi Bach şi Mozart. În acest hotel există şi un „Salon de înfrumuseţare" cu coafor şi manichiură. Iar dacă „clientul" se simte trist „Clubul solitarilor" îi va procura o prietenă (sau un prieten) cu care va putea face baie (bineînţeles în stil japonez !). Meniul obişnuit : ouă crude, carne proaspătă şi vitamine...

★

Porţie specială „dog" : O firmă de produse alimentare din Texas va procura armatei americane un aliment special supravitaminat pentru cîinii din Vietnam. Într-adevăr, s-a constatat că hrăniţi cu raţia normală a armatei cîinii slăbesc şi devin nervoşi...

★

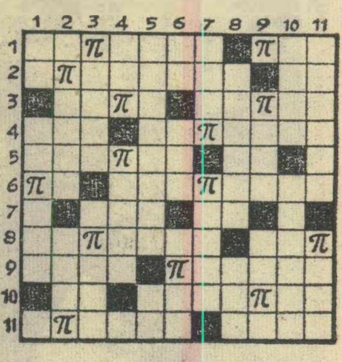
La Birmingham cîinii înrăiţi, hoţi şi neascultători — într-un cuvînt delicvenţi — sînt îngrijiţi printr-un tratament de psiho-analiză. Se pare că sistemul dă rezultate foarte bune în orice caz pentru cel care-l aplică şi care încasează un onorariu foarte ridicat. (250 fr. francezi per patruped).

3,14

ORIZONTAL : 1) BUCUREŞTI — COPIL 2) REGRETE RIMATE — Caiet ! 3) BOALA OILOR — A VISA (fig.) 4) Fiecare pe vocea lui — GRAD SUPERIOR (pl.) 5) PRINS BINE — Carte ! 6) PIAN FĂRĂ COADĂ ! — LANTERNE FESTIVE. 7) Om — Club sportiv. 8) MERGE PE VÎRFURI — INDIVIZI. 9) Stau la distanţă — FLUTURĂ CRAVATELE Roşii (sing.) 10) Mic ! — URARI. 11) TEMPLELE SĂNĂTĂŢII — Vechi locuitor dobrogean.

VERTICAL : 1) Întrebare — — VAS MIC 2) DE ALBINĂRIT (fem.) — LUMINI STINSE 3) BRUTARI (Trans.) — VORBĂ DE DUH. 4) PATRUPEZI GULERAŢI — PICIOARE ŢEPENE. 5) Omul cu două feţe (pl.) — Peleş ! 6) Un leu ! — Veche măsură de capacitate olandeză — BEŢE-N ROATE. 7) MAURI — FACE FEŢE-FEŢE. 8) Dunărea în vechime — Rîu în Italia. 9) LOC PUBLIC — CARACTERISTIC. 10) Nu-şi vede lungul nasului — Navigatori (od.) 11) Apariţie (reg.) — DAT PE FAŢĂ.

Toma MICHINICI

PREUNIVERSITARIA

Azi vă prezentăm

INSTITUTUL DE MINE DIN PETROŞANI

Rubrica noastră de prezentare a institutelor de învăţămînt superior şi a unora dintre facultăţi continuă tocmai cu Institutul de mine din Petroşani din două motive.

Mai întîi pentru că recent s-au împlinit 20 de ani de la înfiinţarea acestui institut, principalul furnizor de specialişti cu înaltă calificare pentru industria noastră minieră.

Apoi pentru că era firesc să prezentăm acea ramură a învăţămîntului superior care corespunde unora dintre cele mai vechi preocupări ale oamenilor în sfera producţiei de bunuri materiale.

Institutul de mine din Petroşani funcţionează în prezent cu două facultăţi : **Facultatea de mine** şi **Facultatea de electromecanică minieră.**

Facultatea de mine are pentru cursurile de zi, cu durata de studii de 5 ani, trei secţii : EXPLOATĂRI MINIERE ; PREPARAREA CĂRBUNILOR ŞI MINEREURILOR ; TOPOGRAFIE MINIERĂ. Absolvenţii acestei facultăţi pot lucra ca ingineri în cadrul exploatărilor miniere, în staţiile de preparare a cărbunilor şi minereurilor, ca specialişti ai serviciilor de topografie minieră sau ca cercetători în institutele de cercetări miniere.

Facultatea de mine are şi cursuri serale, cu durata de studii de 6 ani, numai pentru secţia de exploatări miniere.

La examenul de admitere candidaţii vor fi examinaţi din următoarele materii :

— **Matematici** (algebră, geometrie plană şi în spaţiu, trigonometrie, calcul diferenţial şi integral), — scris şi oral.

— **Fizică** (mecanică, electricitate, fizică moleculară şi căldură) — scris.

Precizăm că la geometrie plană şi în spaţiu nu se cere demonstrarea formulelor şi teoremelor.

Facultatea de electromecanică minieră are o singură secţie, electromecanică minieră, atît pentru cursurile de zi cît şi pentru cursurile serale.

Pregăteşte specialişti cu înaltă calificare pentru industria constructoare de aparataj electromecanic minier, pentru exploatarea şi întreţinerea acestui aparataj.

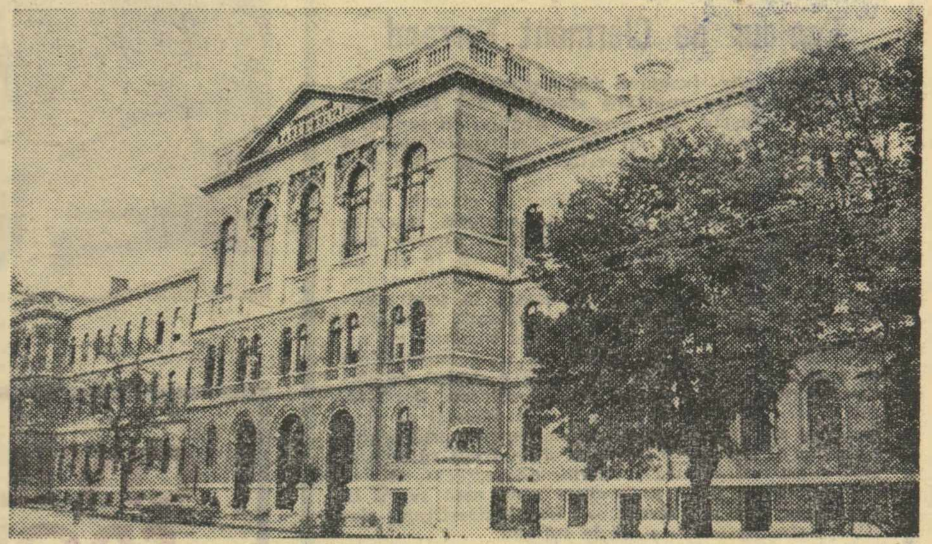
Candidaţii vor fi examinaţi la aceleaşi materii la care se dă examen pentru admiterea în facultatea de mine.

Studenţii institutului beneficiază de excelente condiţii de studiu asigurate de prezenţa unui corp didactic valoros, de o bază materială bogată, laboratoare bine înzestrate şi o bibliotecă numărînd cîteva sute de mii de volume şi periodice. Ei pot desfăşura şi o intensă activitate de cercetare în cele zece cercuri ştiinţifice care activează în cadrul institutului.

Studenţii au la dispoziţie un complex social-cultural care le asigură condiţii optime de cazare şi hrană, de activitate culturală şi sportivă.

Căminele, cantina, clubul studenţesc şi sala de sport sînt plasate în imediata apropiere a institutului.

Pentru informaţii suplimentare, candidaţii se pot adresa în scris fie redacţiei revistei noastre, fie secretariatului Institutului de mine din Petroşani, str. Institutului nr. 20 ; tel. 116 şi 210.

FILOLOG SAU INGINER ?

Sînt elev în clasa a XII-a a unui liceu din Bucureşti. În familia noastră a devenit tradiţional ca băieţii să îmbrăţişeze ingineria. Străbunicul meu a fost unul dintre primii absolvenţi ai Şcolii de poduri şi şosele. Bunicul a construit cîteva dintre cele mai cunoscute clădiri din Capitală ; tata este unul dintre proiectanţii de la Porţile de Fier. Familia ar fi mîndră ca şi eu să urmez aceeaşi carieră. De altfel, cazul meu nu este singular. Cunosc familii în care băieţii moştenesc, o dată cu prenumele tatălui, şi profesia. Am tot respectul pentru acest cult al profesiei pentrucă s-a observat deseori o mare temeinicie, o seriozitate aparte a pregătirii elevilor aparţinînd unor asemenea familii.

Pe de altă parte, cazul meu este oarecum aparte. Trebuie oare să mă las întrutotul influenţat de situaţie (citiţi de familie) ? Cînd a trebuit să optez pentru cursul real sau umanist al liceului, la îndemnurile familiei, m-am înscris la real, în pofida faptului că în vara aceea am pregătit o corigenţă la matematică. Vă rog să-mi acordaţi un minim de încredere şi să nu vă formaţi despre mine o părere ca despre orice corigent. Îmi place mult literatura, citesc, am publicat poezii în revista liceului (despre aprecierile la adresa lor prefer să nu vă vorbesc eu), îmi plac artele pentru că îmi inspiră linişte, echilibru, dar pentru matematică nu am aptitudini, o învăţ pentru a trece clasa. Am aflat cît de necesar este studiul matematicii pentru înţelegerea ştiinţelor, dar sînt hotărît să nu urmez o facultate tehnică.

Înţelegeţi deci către ce facultate înclină opţiunea mea. Prefer să intru în conflict cu familia decît să repet cazul vărului meu Anton. La insistenţele părinţilor, ei înşişi profesori, a urmat Facultatea de filologie, deşi dorea să devină actor. După absolvirea Filologiei, a concurat la Institutul de teatru, unde a intrat fără dificultate. Acum este din nou student, şi încă unul dintre cei apreciaţi.

Diverse incertitudini trăiesc şi colegii mei de clasă. Deşi sîntem în ultimul an de liceu, mai mult de trei sferturi nu ne putem exprima o părere constantă în legătură cu facultatea la care urmează să dăm admiterea. În majoritatea cazurilor, colegii mei se află într-o situaţie foarte diferită de cea pe care v-am descris-o mai sus. Influenţa familiei, cunoştinţelor, prietenilor nu are vre-o legătură nici cu aptitudinile lor personale, nici cu atmosfera intelectuală a familiei ; criteriile sînt fie pecuniare, fie bazate pe posibilitatea viitoare a vreunei rude oarecare de a da un sprijin în stabilirea mai avantajoasă în profesie. Există într-adevăr vreo 5—6 băieţi în clasă care s-au decis pentru o facultate sau alta sub imperii subiective despre care nu ştiu dacă pot precumpăni în luarea unei hotărîri atît de serioase : modul pasionant în care a predat biologia unul dintre profesorii noştri, succesul unui unchi la o sesiune ştiinţifică în străinătate, voga la vremea sa a bunicului care la 21 de ani a publicat unica şi efemera sa carte de versuri.

Cred că toată această situaţie se datoreşte şi faptului că profesorii ne vorbesc în general despre grija de a ne pregăti pentru viitoarea meserie. Absolvenţii de anul trecut au fost duşi în grabă să viziteze nişte facultăţi şi o uzină dar, scuzaţi-mi expresia, cred că a fost o treabă de mîntuială ; de curînd am aflat că nici 5 la sută n-au concurat pentru facultăţile respective.

Sînt cîteva din micile şi marile noastre frămîntări şi aş dori să aflu cum le soluţionează colegii mei de vîrstă.

Cu respect,
A. CRISTIAN

Examenul de bacalaureat:

PRECIZĂRI UTILE

De la Ministerul Învăţămîntului — după cum, de altfel, înştiinţa şi „Informaţia Bucureştiului" de luni, 21 octombrie — ne parvin unele precizări privind recapitularea materiei şi susţinerea examenului de bacalaureat. În legătură cu aceasta, se fac următoarele precizări : în perioada **7 aprilie—24 mai 1969**, se va desfăşura recapitularea materiei cerute la examenul de bacalaureat şi studiate în clasele IX—XII — literatura română, literatura maternă, matematica, fizica, chimia, limba latină, limbile moderne (atît la cursurile de zi, cît şi la invăţămîntul seral) ; între **3 şi 24 mai 1969** se va recapitula materia la obiectele de bacalaureat, care se studiază numai în clasa a XII-a — istoria României, biologia, filozofia şi socialismul ştiinţific. La celelalte obiecte de învăţămînt, care nu sînt prevăzute pentru examenul de bacalaureat, activitatea de predare şi recapitulare finală a materiei se va încheia la 30 aprilie.

Examenul de bacalaureat se va susţine la următoarele obiecte de învăţămînt : **Secţia reală** — literatura română (scris şi oral) ; matematica (scris şi oral) ; fizica, chimia, biologia — la alegere (oral). **Secţia umanistă** — literatura română (scris şi oral) ; limba modernă (una din limbile studiate începînd din clasa a V-a sau a VI-a ale şcolii generale) sau limba latină (scris şi oral), istoria României, filozofia şi socialismul ştiinţific sau biologia — la alegere (oral). Examenul de bacalaureat (sesiunea de vară) se va desfăşura în perioada **26 mai—14 iunie 1969. Între 26 şi 31 mai** se vor susţine probele de specialitate la liceele de artă. În această perioadă, absolvenţii celorlalte licee de cultură generală vor efectua studiu individual. La cererea elevilor, liceele vor organiza ore de consultaţii.

Comisiile de examinare vor fi constituite pe licee, în funcţie de numărul candidaţilor proveniţi de la cursurile de zi, serale şi de la secţiile fără frecvenţă.

Sesiunea de toamnă a examenului de bacalaureat va avea loc în perioada **18—30 august 1969.**

POŞTA ADMITERII

D. D. IONESCU — Cîmpulung — Suceava, *ne întreabă la ce discipline trebuie să se pregătească pentru examenul de admitere în Facultatea de istorie şi ce materii trebuie să studieze în cadrul acestei pregătiri.*

Răspuns : *Examenul de admitere în facultăţile de istorie cuprinde probe scrise la Istoria României şi la Istoria modernă şi contemporană, precum şi un examen oral la Istoria României. Acestea sînt, deci, disciplinele la care trebuie să vă pregătiţi. În ceea ce priveşte bibliografia, pentru Istoria României puteţi folosi manualul după care această disciplină se predă în liceu, indicaţie valabilă şi în ceea ce priveşte Istoria modernă şi contemporană. E preferabil ca în ambele cazuri să studiaţi manualele cele mai recente, apărute în cursul ultimului an. De asemenea, nu vă poate strica o documentaţie suplimentară asupra altor perioade istorice care nu sînt cuprinse în aceste două manuale, documentaţie care e de natură să vă ofere o perspectivă mai amplă, de ansamblu, asupra evoluţiei societăţii. În acest sens e bine, pe cît posibil, să folosiţi şi alte izvoare decît manualele de liceu, care rămîn însă bibliografia minimă obligatorie.*

BARBUS V. ION — Băbeni—Vîlcea, *se interesează de conţinutul şi întinderea unora dintre disciplinele de concurs la facultăţile din cadrul Academiei de studii economice. Ne întreabă dacă pe lîngă algebra studiată în clasele a IX-a şi a X-a la examenul de admitere se vor include elemente de algebră superioară studiate în clasele XI şi XII. De asemenea, doreşte să ştie dacă elementele de analiză matematică, teoria probabilităţilor şi statistică matematică vor fi solicitate candidaţilor la admiterea în facultăţile menţionate.*

Răspuns : *Pentru examenul de admitere în facultăţile din cadrul A.S.E. trebuie să cunoaşteţi aceeaşi materie care vă este solicitată la examenul de bacalaureat. Din matematică trebuie să studiaţi algebra (inclusiv elementele de algebră superioară predată în ultimii doi ani de liceu) şi trigonometria, care fac parte din cuprinsul materiei solicitate la examen pentru toate facultăţile. Pentru unele facultăţi este necesar să cunoaşteţi şi elementele de calcul diferenţial care vi s-au predat în cursul liceului. Întrucît nu precizaţi care anume facultate vă interesează iar spaţiul nu ne permite să vă expunem pe larg programa examenelor de admitere la fiecare facultate, menţionăm că veţi găsi o expunere detaliată a materiilor de examen în broşura „Bacalaureatul şi admiterea în învăţămîntul superior 1969" care va apare în curînd sub auspiciile Ministerului Învăţămîntului.*

CRONICA MICROBISTULUI

Bonjour de Clermont Ferrand

De zece zile însoțesc baschetbalistele noastre campioane și pe rugbiștii studenți din Iași care cutreieră orașele din centrul Franței la invitația colegelor și colegilor lor de la universitatea celui mai modern centru universitar din cîte mi-a fost dat să văd.

Turneul este cu atît mai plăcut cu cît cele două teamuri studențești, setoase de victorii internaționale, fac tot ce le stă în putință pentru a-și rotunji palmaresul. Ceea ce — să nu le fie de deochi! — au reușit de fiecare dată pînă acum.

Rugbiștilor, cu toate că evoluează în țara cîștigătoare a „Cupei celor cinci națiuni", le-a fost mai ușor: au susținut numai două meciuri cu selecționate locale și, evident, au ieșit învingători cu 9—0 și 9—5. Formația noastră e destul de puternică (nu lipsesc cunoscuții Dăscălescu, Drobotă, Rosenberg, Sabău, Spiratos și Bărgăunaș) și reușește un joc deschis, spectaculos, care încîntă ochiul priceput al publicului francez. Este drept că adversarii n-au ridicat încă probleme de netrecut, meciul cel mai greu fiind programat abia astă seară în compania lui Clermont — Universite-Club, dar băieții sînt optimiști și nu le stă rău.

Fetele de la Politehnica București se găsesc într-o cu totul altă ipostază. Ele au întîlnit pînă acum pe cele mai bune trei echipe de baschet ale Franței și Fortuna nu le-a zîmbit decît după întreceri echilibrate în care au trebuit să joace cît au putut mai bine și mai îndîrjit, pentru a-și depăși ambițioasele adversare: 68—63 (33—28) cu La Gerbe din Montceau les Mines, campioana Franței de anul trecut; 69—63 (28—34) cu F. C. Lyon, lidera din anul acesta; 64—62 (42—33) cu Clermont — Universitate-Club, actuala campioană.

Fiecare meci a entuziasmat realmente pe numeroșii spectatori veniți să vadă pe campioana României și să aplaude o victorie franceză. Reprezentantele noastre, care se află într-o perioadă avansată de pregătire, și-au permis să joace deschis, să încerce diferite formule de atac sau apărare și să-și provoace adversarele la întrecere pentru cele mai multe faze de mare spectacol și pentru cele mai multe coșuri. Este drept, încercîndu-se diferite variante și sisteme s-a dat posibilitatea formațiilor adversare să puncteze și să creeze situații dificile de joc. Dar primele șase jucătoare (Taflan, Dumitrescu, Vogel, Ciocan, Diaconescu și Ghiță) și-au revenit la timp de fiecare dată, cîte una dintre ele pe rînd ducînd greul meciului și purtîndu-și coechipierele spre victorie: Cornelia Taflan, tot timpul primei întîlniri și în finalul celei de a treia; Sanda Dumitrescu la Lyon; Gabriela Ciocan la Clermont Ferrand.

Am fost cît am putut de conștiincioși și am făcut multe însemnări și calcule, am apreciat cu note evoluția fiecărei jucătoare. Aș putea spune de pildă că pînă acum Sanda Dumitrescu a înscris cele mai multe puncte (55), că procentajul aruncărilor libere trece de 75 la sută (!!) și cîte și mai cîte... Nu ne putem însă întinde la vorbă pentru că nici nu e locul aici, spațiul fiind, totuși, limitat și pentru că „mademoiselle-le noastre" care sînt atît de drăguțe încît fac o bună impresie chiar în țara frumuseții feminine mai au de susținut încă cinci partide. Ceea ce se poate aprecia încă de pe acum este că ambele formații studențești se dovedesc a fi demne ambasadoare ale sportului universitar și ale sportului românesc în general, că turneul ajută la înfiriparea unor relații permanente și fructuoase cu sportivii studenți ai Franței. În mod special baschetbalistele dispun în acest fel de posibilitatea de a-și încerca forțele în întîlniri dificile peste hotare, realizînd astfel o bună pregătire pentru C.C.E. (în al cărui prim tur vor întîlni curînd campioana Iugoslaviei), spulberînd temerile tovarășilor de la C.N.E.F.S. (că deplasarea urma să fie doar o plimbare de agrement) și confirmînd în această problemă poziția revistei noastre — care se știe cît s-a „luptat" pînă a reușit să deschidă niște uși în strada Vasile Conta. Dar, bineînțeles, totul e bine cînd se termină cu bine.

Gheorghe MITROI

Clermont Ferrand — 22 octombrie 1968

CIVILIZAȚIA SPORTULUI

Munca, seriozitatea și perseverența

La Olimpiada de la Mexico ploaia de titluri și recorduri ne-a găsit și ne-a pus și pe noi în cea mai convenabilă și adevărată postură. Căci de data aceasta, ca niciodată, rezultatele noastre, marile noastre rezultate, au fost realizate nu numai într-un context extrem de valoros, dar și de către reprezentanții cei mai autentici ai sportului nostru, cei mai autentici și în sensul cel mai adevărat al acestei noțiuni. Căci, repet, de data aceasta, aproape fără excepție, medaliile de aur, argint și de bronz, recordurile mondiale și olimpice, au încununat mai mult ca oricînd munca, seriozitatea și perseverența. Discobolul Oerter a dat Olimpiadei de la Mexico semnul ei, caracteristic prin performanța sa uluitoare: 4 medalii de aur obținute în 4 Olimpiade succesive, adică în 16 ani de muncă, de seriozitate și de perseverență neegalată încă, și încununată. Irena Kirszenstein, locul II la Olimpiada de la Tokyo, s-a prezentat la Mexico mare favorită la lungime, dar întîlnind o altă mare forță a perseverenței muncii și seriozității a fost învinsă de aceasta, romånca Viscopoleanu. A pornit mai departe să-și urmărească scopul major al vieții și, deși învinsă din nou la 100 de m de „superwomanele" americane, n-a dezarmat și pînă la urmă într-un final electrizant și-a văzut visul cu ochii, cu ochii plini de lacrimi ce e drept. La ciocan, ungurul D. Zsivotski, învins la rîndul său la Tokyo de Klim sovieticul, a reușit pînă la urmă, cînd împlinea 31 de ani, să doboare recordul olimpic și să cîștige medalia de aur pe care o urmărea de la vîrsta de 16 ani. Cînd i-a sosit ora, Ionel Drîmbă, încolțit de „cei 3 mușchetari" francezi: Revenu, Magnan și Cristian Noël, a spart coaliția acestora și, confirmînd titlul mondial de anul trecut al echipei noastre, a reafirmat aceleași caracteristici dominante ale acestei Olimpiade și ale sportivilor români: perseverența, seriozitatea și munca, scriind cu vîrful floretei dar cu litere majuscule cuvîntul **România.**

A venit rîndul Liei Manoliu, una dintre figurile cele mai reprezentative ale acestei Olimpiade. La a cincea participare: Helsinki, Melbourne, Roma, Tokyo și Mexico, după două locuri III și după o viață închinată de la 16 la 37 de ani sportului, a obținut cea mai autentică consacrare a aceluiași trio de atribute românești, cucerind medalia de aur și înscriindu-și numele în galeria recordurilor olimpice. Acum cîteva luni, în iarnă, am întîlnit-o pe o stradă din preajma sălii Floreasca. Mergea la antrenament. Mi-a șoptit zîmbind cu modestie: „Mai concurez o dată, mă simt în formă și nu vreau să mă retrag din cursa olimpică atîta timp cît n-am atins scopul la care visam la 16 ani". Iar în sîmbăta deschiderii jocurilor olimpice, Iolanda Balaș, după ce și-a exprimat decepția că nu se află alături de fetele noastre, mi-a spus: „Cred în constanța Vioricăi, dar mai ales în seriozitatea, perseverența și munca Liei".

Iată de ce Mihaela Peneș înseamnă în acest context de succese un punct care nu ne poate satisface pe deplin, dată fiind înzestrarea sa naturală. Deși obligată să confirme victoria de la Tokyo și să pregătească o comportare similară, probînd astfel aceleași prețioase atribute românești, ea s-a lăsat pe tînjeală și curînd a dat semnele superficialității. Și e bine să se știe că nici gesturile ei bosumflate de la festivitatea de premiere nu ne-au scăpat. Performanța ei sportivă e, evident, foarte valoroasă, dar comportarea ei putea fi excelentă. Nu vom mai fi niciodată, mai ales de acum înainte, judecați numai după rezultate ocazionale și întîmplătoare, ci după modul general și constant de a ne purta. Și credem că aceasta contează cel mai mult...

La Mexico ploaia de recorduri și titluri continuă și nu se știe ce se va mai întîmpla acolo, în aerul rarefiat al celor 2 200 m altitudine, pe tartanul pistei, pe planșa de asalt a floretiștilor, pe apele neliniștite ale lacului olimpic de la Xochimilco sau pe ringul de box și pe poligonul de tir. Dar, oricum, sportivii noștri și-au îndeplinit misiunea lor cea mai importantă. Ei au dovedit lumii întregi, și acum definitiv și deplin, că românul nu este numai deștept, ci în același timp, și în materie de sport, se dovedește din ce în ce mai serios, mai muncitor și mai perseverent.

D. MANOILEANU

DEGRADAREA BAZELOR SPORTIVE UNIVERSITARE; CINE SÎNT VINOVAȚII?

În repetate rînduri a fost discutată la diferite nivele problema insuficienței bazelor sportive universitare, insuficiență care frînează vizibil eforturile de afirmare a sportului studențesc, ținînd departe de stadioane marea masă a studenților.

În aceste condiții apar cu atît mai surprinzătoare și condamnabile suita de neglijențe și proasta gospodărire care au dus la degradarea unui număr însemnat de baze sportive studențești, la deteriorarea bazei materiale, și așa redusă, a sportului universitar.

Pentru început vom ilustra această situație cu cîteva exemple din București, exemple care ni se par cu atît mai semnificative cu cît Capitala oferă condiții optime de control asupra activității sportive studențești atît din partea Ministerului Învățămîntului cît și din partea organelor C.N.E.F.S.

Baza sportivă a I.M.F., aflată în imediata apropiere a clădirii principale a institutului, este îngrijită cu jumătate de măsură, gospodarii ei mai dau din cînd în cînd semne de conștiinciozitate numai cînd își aduc aminte sau cînd îi trezesc din amorțeală reumatismele toamnei.

Așa se face că terenurile de handbal și volei prezintă gropi și denivelări, că panourile de baschet s-au abătut cu mult de la poziția verticală, că gazonul terenului de fotbal arată mai rău decît chica unui hippy, iar vestiarele îți produc neîncredere de la prima vedere.

Catedra de educație fizică se ascunde în spatele unor justificări facile, de tipul „lipsei de fonduri", încercînd să mascheze o intolerabilă lipsă de interes pentru destinele bazei materiale a studenților. Ca să ferească baza sportivă de degradare catedra de educație fizică a luat măsura ilară, limitînd accesul, și așa redus, al studenților pe terenurile de sport.

Cum s-ar spune, umblăm dezbrăcați ca să nu ne stricăm hainele!

Baza sportivă de la Drept, aparținînd Universității, beneficiază de o îngrijire mai bună, în special în ce privește terenurile de volei și baschet. Și aici apar însă neglijențe care crecază aspecte dureroase pentru orice iubitor al sportului.

Terenul de handbal e denivelat, cu zgura deteriorată, porțile sînt vechi și putrede la încheieturi. Deplorabil arată gropile de sărituri și pistele de elan, precum și un teren de volei aflat în spatele vestiarelor. Și aceasta pentru că în această parte a bazei și-au făcut sălaș haimanalele din cartier care folosesc terenul de handbal pentru meciuri de fotbal, evadînd uneori chiar pe terenurile de baschet. De altfel, într-unul din colțurile tribunei principalului teren de baschet pot fi găsite la orice oră cîțiva necunoscuți prinși în interminabile partide de barbut, punctate cu înjurături și bătăi, și asta sub privirile îngăduitoare ale îngrijitorilor bazei. Este vorba în acest caz de inconsecvența catedrei de educație fizică, a cărei activitate susținută pe alte planuri e o dovadă că și aceste lipsuri pot fi lichidate.

Aspectele cele mai penibile le-am surprins însă la baza sportivă a Institutului agronomic care arată într-adevăr deplorabil, începînd cu vestiarele și terminînd cu ultimul fir de iarbă din ceea ce a fost pe vremuri gazonul terenului de fotbal.

Pe terenurile de handbal și baschet au năpădit buruienile, frînghiile de la porticul de gimnastică atîrnă putrezite, plasele împrejmuitoare sînt pline de găuri, iar într-un colț al bazei au fost îngrămădite (concludent pentru noi) alte materiale sportive degradate, cărămizi sparte, scînduri, crengi rupte și gunoaie. Orice maidan care se respectă ar arăta mai bine decît această bază sportivă care ar putea fi un centru important al sportului studențesc, ținînd seama de faptul că se află în imediata apropiere a complexului de cămine locuit de studenții din mai multe institute.

Ne e pur și simplu jenă să reproducem „scuzele" cu care tov. Tătărăscu, șeful catedrei de educație fizică a Institutului agronomic, încearcă să mascheze dezinteresul flagrant pentru gospodărirea bazei sportive.

Credem că degradarea bazelor sportive studențești e rezultatul exclusiv al unor factori subiectivi, respectiv al lipsei de interes a catedrelor de educație fizică și a rectoratelor acelor institute care dispun de asemenea baze, a lipsei de control din partea organelor de resort ale Ministerului Învățămîntului și C.N.E.F.S., dar în bună măsură și a inerției studenților înșiși, beneficiarii acestor baze.

Marius TUPAN

Redacția: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466